

31961 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬ } చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 28-వ తేది శనివారము } No. 23
Vol. 16 } శ్రీ భవనాను సంవత్సర వైశాఖమాస శుద్ధ నవమి } సంచిక ౨౩

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకువేలు
యాగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్నివిధములగు
నొప్పులకు సంజీవివంటిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో సహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
తీక
249, ఫ్రేరింగ్ డ్రి, ఫోర్ట్, బొంబాయి

[కొత్త కూర్పు]

తెలుగు

[1927 సం॥ పు

హిందూలా

రెంటాల వెంకటసుబ్బారావు పంతులుగారు,

832

వి. ఏ. వి. ఎల్., హైకోర్టు వకీలు, మద్రాసు, గ్రంథవిస్తారకర్త.

4280

మల్లావగడ రామచంద్రరావు పంతులుగారు,

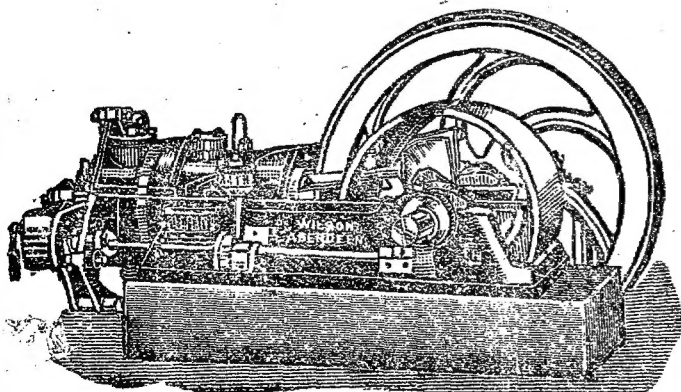
వి. ఏ. వి. ఎల్., హైకోర్టు వకీలు, మద్రాసు, గ్రంథవిస్తారకర్త.

మంచి అచ్చు, దళవరి కాగితములు, గట్టి కాలికోబైండు, పై అట్టమీద బంగారపు అక్షరములు,
480 పేజీలు, వెల రు. 8-0-0. పోస్టుఖర్చు సహా రు. 8-8-0. విక్టోరియా డిపో, మైలాపూరు, మద్రాసు

ప్రసిద్ధికెక్కిన విల్సన్ క్రూడాయిలు యింజనులు

సులభమైన మెకానిజమ్.

వేపరైజరులేదు త్వరలో స్టార్టుగును.

మద్రాసు రాజధానికి సోలు ఏజంట్లు

యెంవైరు యింజనీరింగు కంపెనీ, 308, లింగిచెట్టిపేటి, మద్రాసు.

[బాంచిఅశీసు, నిడదవోలు, పడమర గోదావరిజిల్లా.

4867

నోటీసు.

మద్రాసు

హైకోర్టు ఆఫ్ జ్యూడికేచరులో

సివిల్ సూట్ నెం 18/1928

వాది—టి. ఎ. తెలరు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్.

ప్రతివాదులు—వి. అబ్దుల్లబచ్చా అండు కో.

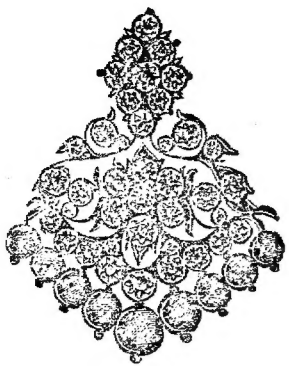
నెం 9000 వైట్ మల్లులు

ప్రతివాదులు తమ తెల్ల మల్లులమీద తాము
యిదివరలో 9000 నెంబరును, పువ్వుమార్కును
బంగారులో అద్దించిన తానులను దిగువతి యొన
ర్చి అమ్ముచున్నట్లును నడరు ముద్రలను ముద్రిం
చుట తా మొక్కరికే హక్కు కలదాయు, ప్రతి
వాదులు అట్టిపువ్వునుగాని దానిమాదిరి పోలికలు
కలిగినది గాని 90,000 నెంబరుగల మల్లు తానుల
మీద ప్రతివాదలు ముద్రించి అమ్ముకుండునట్లును,
యన్ శెంక్షన్ కోటుకు యీదావాను వేసియున్నారు.

ప్రతివాదులు ౪0,000 నెంబరు తాను మీద,
అట్టి పువ్వుమార్కుగాని, దానితో సరిపోలదగినది
గాని, వాదులు ముద్రించిన విధమన, ఆ నెంబరు
క్రొద ముద్రించి ఉపయోగించు పువ్వులేక సిల్వర్
టిక్కటుమాదిరి డిజైనులక్రింద తాము ఉపయో
గించిన రంగుల టిక్కెట్లు నెంబరు ఉపయోగించి
వాటిపోలిక కలిగియుండునట్లుగా ముద్రించుకూడ
దాయు. పువ్వుక్రొద అంటించిన సిల్వర్ టిక్కెట్లు
మాదిరి డిజైను అంటించుకుండునట్లును బహుదల
మీద డిక్రీ యివ్వబడియున్నది.

4749

మీరు తప్పక గమనించవలసిన ముఖ్యవిషయమేమన? 1842

649

తంలివిలాసము: "ఉమ్మిడియార్"

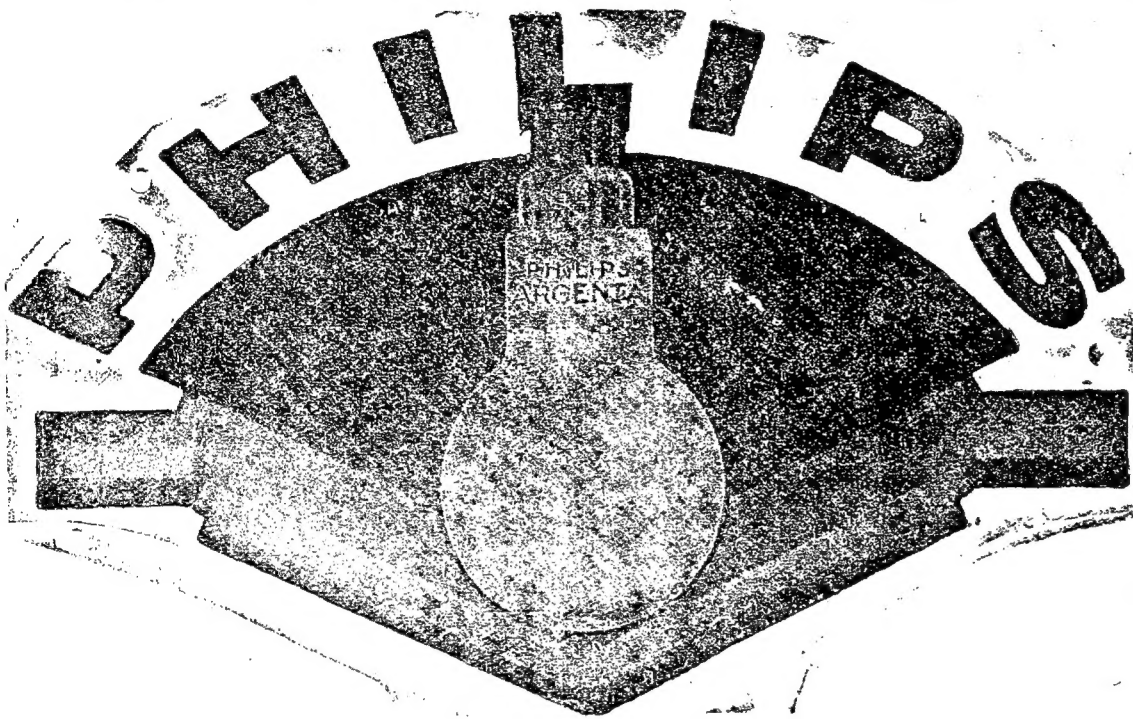
మాదుకాణముందు లావాదేవిచేసినవారిలో నూటికినూరుగురు సంతృప్తిజెందిరనుటయే

బంగారు వెండిగలు ఏ రకములో ఏ కొలతయందు కావలసినను సిద్ధముగా నున్నవి. సవరం బంగారుకు నీమ వెండికి పూచీ నివ్వబడును. అక్కరలేవిని వాపసు తీసుకొన బడును. ఒకబేరము చేసిన అన్నియు విశదమగును.

ఉమ్మిడిరామయ్య శెట్టిగురుస్వామి శెట్టికొంపెని,

నగలవర్తకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ఔలిఫోన్ నెం. 2802.

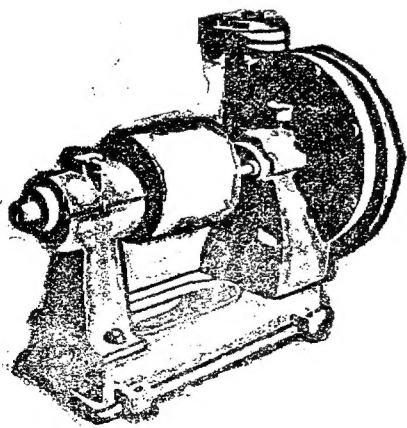

మితవ్యయమునకు ఫిలిప్స్ దీపములను ఉపయోగించి చూడుడు

అందరు వర్తకులవద్ద దొరకును లేక దక్షిణ ఇండియాకు గల సోల్ ఏజంట్లవద్ద దొరకును. 3579

THE CROMPTON ENGINEERING Co. (Madras.) Ltd.,

Managing Agents:—BEST & Co. LTD., 1st Line Beach, MADRAS.

క్లిరోస్కార్
వంపులు.

అన్ని పనుల

కుపయోగించును.

4067

క్లిరోస్కార్ వంపులు, అనేకవిధములుగా తయారు కాబడి చేతితోగాని పవర్ తోగాని యుపయోగించుటకు వీలగునట్లు చిన్న పెద్ద పైజులలో దొరకగలవు.

మీకు కావలసిన దెబ్బయియినను మీ కుపయోగమునకు సరియగునట్లు యివ్వగలము. అవి బలకరముగా తయారు కాబడినవి. ధరలు మిగుల సరసము, పూర్తి క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు

క్లిరోస్కార్ బ్రదర్స్ లిమిటెడ్.

క్లిరోస్కార్ వాడి (నతారాజుల్లా)

లోకల్ స్టాక్స్టులు. గాలి అందు కో, 164, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

జన్మనిగ్రహము

జనాభాసమస్య

మద్రాసు ప్రెజిడెన్సీ స్టాట్యూటులు వేపా రామేశం పంతులుగారు 'జన్మనిగ్రహ' సమస్యనుగూర్చి బహుశ్రద్ధ వహించుచున్నట్లు కనుపడుచున్నది. ఆంధ్రదేశమున శలవులలో గర్భిణి మొనరించుపుడెల్ల పంతులుగారి రీసమస్యనుగూర్చి డిప్యూటీ సర్జన్లును వాడుకయైనది. గత మార్చి నెల 14 తే దీని కాకివాడలో పురమండరమున నీ సమస్యనుగూర్చి యు పన్యసించిరి. ఆ యుపన్యాసము ఈనెల 14 తేదీ ఆంధ్రప్రత్రి కలో ప్రచురింపబడెను పంతులుగారి టిటి వ్యర్థప్రశ్ననుగూర్చి యనవరముగ నెందుల కింత శ్రమతీసికొనుచుండిరో అయి కున్నది.

జన్మనిగ్రహము (బర్తకర్రోలు) సాధ్యము, అసాధ్య ము? భారతదేశమున జన్మనిగ్రహము సలవులు అసపరము, అన వసరము? సంఘమున కిది సహకారియగునా, కాదా? దీనివలన సంఘమునకు గలుగు మంచిచెడుగులు, జన్మనిగ్రహవాదులయొ క్క కాదముల నిండుక ఖండించుచు పంతులుగారి యభిప్రాయ ముల నిచట వివరించుచున్నాను.

పంతులుగారు జన్మనిగ్రహసమస్య ఇప్పటికికాదనియు అరిస్టోటిల్, ప్లేటోకాలమునందీయు నీ ప్రశ్న యున్నదనియు, కాలపరిమితముల కనుగుణమున జనసంఖ్య యుండలేనేగాని అంతకంటె సధికముగా నుండకూడదనియు, అట్లు లభిక మైనపు డెల్ల పుట్టిన శిశువులను చంపుట, యువములు సంపాద్యమున గలుగుననియు, టిటి వేస్తే పిల్లయొ యభిప్రాయములు తమ యుపన్యాసముందు వెల్లడించిరి.

ఈ సమస్య మానవజాతిలోనే పుట్టిన దగ్గకొందము. కాని ఎవరైనను ఏ కాలమునైనను దీనినిగూర్చి ప్రశ్నయలలో నవ్వడవ్వదు వ్రాయుటయు, తీరబడియైనపుడు ఉపన్యసించు చు వచ్చిరేకాని ఆతుల శ్రవణహీనవి యీ యుద్వేగువాస్తవీకై తమ జీవితముల ధారపోసి నట్లు చరిత్రలలో కా న రాదు. ఎందువలన? దీనివలన చెడుగు లభికముగ నుండుటయు నాచరణలో కష్టసాధ్యమైన దగుటచేతనే యని నాతలంపు.

మరియొకటి పంతులుగారు "అంతయు నీశ్వరాజ్ఞ, మనయిష్టమేమిటి, పుట్టించినవాడే గిట్టించును" అను యిట్టి వేదాంతములకు తావులేదనికూడ నుడివినట్లు ప్రచురింపబడినది. దీని కొక్కటియే జనాభాకలు. అదేమన, ఈ జన్మనిగ్రహ వాదులు చావుపుట్టుకలు మానవుల యాధీనమందే గలవని యభి ప్రాయపడుచో ప్రజల సమ్మతముకొరకైనను ఒక సంధ్యను సంశానవంతురాలిగా జేయుటయో లేక చచ్చిన మానవు నొకనిని బ్రకించుటయో చేసిమాపించుట యవసరమై యు న్నది. అట్టిది వీరికిమాత్రము సాధ్యమగునా యను ప్రశ్నకు త్త రము ప్రతి మనజానకిని తెలిసియేయున్నది.

మానవజాతి యంతయు ముక్కమునీకొని జరించు మానినగ్రహ కాజాదని పంతులుగారు యొప్పుకొనుచున్నారు. కాని సంభోగించినప్పటికి గర్భభారణము గాకుండని పద్ధతులు ప్రకటించబడి అన్నకాగరిక దేశములందును ప్రచారము కా బడుచున్నవని తెలిసిరి. శ్రీలంక మంరోమాకో యిచ్చి గర్భ భారణము గాకుండ చేయగలమను కొందము. బలవంతమున, కానుపు నరికిట్లుటవలన శ్రొత్త వ్యాధులుతప్పక గలిగి శ్రీ ప్రపంచ మమితమైన బాధలపాలృ డుట తథ్యము. ఆవ్యాధులను తొలగించుకొనుటకు శ్రాత్తనం దు లేమైన కనిపెట్టవలసివచ్చును. అది సాధ్యముకానిచో మర ల గర్భభారణమునకు తగు మందులు యిచ్చి యీ వ్యాధులను తొలగింపవలసి వచ్చును.

పూర్వపు యుద్ధములకను, గత యూరోపు మహా సంగ్రామమునకును మ మిత మగు జనసంఖ్యయేకార ణ వని పంతులుగారు చెప్పిరి. ఈ కారణము జన్మనిగ్రహచరి త్రలో వ్రాయబడి గూడదన నుండవచ్చునుగాని మరి యేదేదరి త్రలో ఇటువంటిది యుద్ధ కారణమని నాకు తెలిసినంతట్లు కు వ్రాయబడి యుండలేదు. ప్రస్తుతము జగదున్ను చైవా యుద్ధమునకుకూడ అధిక జనసంఖ్యయే ముఖ్యకారణ మని పం తులుగారు నుడువుట విశుల సోస్యాస్పదము. చైనావారు తమ స్వాతంత్ర్యమునకై పోరాడుచుండుట జగద్వికము. అట్టిచైవా లో నధికజనసంఖ్య యీ యుద్ధమునకు కారణమని ప్రాజ్ఞులే వగను నమ్ముజాలరు. చైవాలో నధికజనసంఖ్య లేదకొంద ము. అల్పజనసంఖ్యవలననే తమ స్వాతంత్ర్యమునకు తమజన్మ హక్కునకు సోదాదక యూహించురా? ఇందు లక్ష్యకర మగు విషయము మిక్కిలికటిగదు. ఉత్తర హిందూస్థానమున హిందూమహమ్మదీయ వైరములకును, దక్షిణమున బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర తగాదాలకునూకూడ కారణము యీ వైమ్యజన సంఖ్యయే యని పంతులుగారు నిరూపించిరి. అట్లే యను కొందము. ఉత్తరహిందూస్థానమున హిందూమహమ్మదీయులు క్రమముగా కుది పంఘాతన ఉద్వేగుచులను, టూడీకు, టూ గ్లిగు యను యుద్వేగుచులను లేవనెత్తి తమ మతమున నెక్కువ జనులను చేర్చుకొనుటకు చేయుచుండునీ విశ్వక్రయకృత్యములే?

ఈ ప్రముఖ అధిక జనసంఖ్యయే కారణమై యెరుగ
తెగవారు నంత తెలివితక్కువ ప్రవర్తించుట సత్యమునకు
చాలదు. హిందూ మతమునకు, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణీకర
తగాదాలకు గల కారణముల నిచ్చట విప్రులముగా చచ్చిండుట
సవరము.

సమస్తాగ్రహమునకు గల కారణముకూడ మనదేశమున నధిక
జనసంఖ్యయే యని పంతులుగారు నడుపుచున్నారు. దీనికి
ముఖ్యకారణము మధ్య తరగతివారిలో నెక్కువమంది ఆంగ్ల
విద్య నేర్చుకొనుటయే అట్టి వారిలో దాదాపుగా నందఱును
ఉద్యోగములకు ప్రయత్నించుటయే యొన్నదని మనకం
దరకు స్పష్టముగా తెలిసినదియే. భారతీయులకు ఆం
గ్లవిద్య నభ్యసించి మరేయెడలైన బ్రతుకు తెరపుడు గానక ఉ
ద్యోగములకొరకు యత్నించుట సహజమే. ఇయ్యది ఆంగ్లవి
ద్యావిధానలోపము. మధ్యతరగతివారిలోను బీదలయందును నిరు
ద్యోగమునందును తొలగించవలెనని పాఠశాలలయందు దిపుడు యొ
సగబడుచున్న విద్యావిధానమును పూర్తిగా మార్చి శ్రేణిపరిశ్ర
మలకు, యంత్రపరిశ్రమలకు దేశమునందెల్ల అభివృద్ధిగావించుట
మిక్కిలి యవసరము. అందువలన మనదేశమున నీ నిరుద్యోగ
ప్రశ్న తొలగిపోగలదు.

ఇక బీదలగువారు యేటేట కనవలసిన హక్కులేవని
పంతులుగారు వక్కాణించిరి. ఇట్లులే వలపుకల్గినా యవసర
మున్నగు. కాని యొక బీదబ్రాహ్మణుడు తన కుమారులలో
నొకనిని పెద్దపరీక్ష పాస్యనయినంతవరకెన్నికష్టములైన
బడుటయు నా కుమారుడు యే హైకోర్టు న్యాయమూర్తివడ
వియో లేక యే రాజప్రతినిధి ఎగ్జిక్యూటివు సభ్యత్వమునో
లేక యే స్వతంత్రవృత్తిలో కల్పించుకొని తన కుటుంబమునకు
అవసరమగు ధనమును గూర్చుటయు కూడ మనము మన కన్ను
లతోనే కనుగొనవలయును గలదు. కనక పుట్టినవారిలో
నెవ డెట్టి యధ్యక్షపదవియందో పుట్టుకతోడనే చెప్ప మనకు
నలవిగాదు. పోనిండు పంతులుగారు చెప్పినట్లు బీదలకు
ఏటేట సంకానమును కనుటకు హక్కు లేదనియే అనుకొందము.
భాగ్యవంతులచే యీ హక్కు అనుకొందము. నేను భాగ్య
వంతుడై యొక జమీందారి నేలయన్న యాతడు పదిమందిని
కని ఆపకమందెయిది మరేయొక ఏబిమందెనో నూరుగురినో కనిన
యెడల నీ జమీందారి సంగతి యెప్పుడేమగును? అట్టి భాగ్యవం
తుల కుటుంబములు అన్యులకుపంతులైన అధములు చెందుమాడు
తరములలో బీదవారగుటయు మనము చూచుచున్నాము. కా
బట్టి సంకానములకు కనుట, కనకుండుట, యొకరికొక్కరిని
చెప్పట కేవలము అసందర్భము.

భారతదేశమున ననేకవేల చతురపు మైళ్ళుగల భూమివ్యవ
సాయములేక పడియున్నది. దానివంతయు వ్యవసాయములో
నికి చెచ్చి ఫలవంతముగా చేసినవత్తమున భారతదేశమునందే
యెన్ని యాహారపదార్థములు విదేశీయులకు జనుచున్నను కరవు
సంభవించకపోవుటయే గాక భారతదేశ మభివృద్ధిగాంచగలదు.
ఇప్పుడు లిండిలేక బాధపడు భారతీయులకిది కల్పవృక్షము
కాగలదు. ఆ ది యు ను గా క ప్రస్తుత మములలో
జన్న విదేశీ వాణిజ్యపద్ధతులు మార్పు చెందవలెను. ఆ పద్ధతులు
భారతదేశ వాణిజ్యోపకరములుగా నుండవలెను. విదేశీ ప్రభుత్వ
పరిపాలనమున భారతదేశ మున్నంతవరకు నీ కష్టములు తొలగి
భారతీయులు విశ్వవ్యాపకమైన సౌఖ్యమునొందవలరు. ప్రస్తుత
ము ప్రజల కష్టములకు నివియే ముఖ్యకారణములుగాని భారతీ
యుల జనసంఖ్య యధికమగుటకాదని నాతలంపు.

జన్మగ్రహ ఉద్యమమును భారతదేశమునకు అల్పసం
ఖ్యాకులు (మైకారీటీలు) అనగా మహమ్మదీయులు క్రైస్తవులు
పారసీకులు మున్నగువారు అవలంబించుట మిక్కిలి యసంభ
వము. ఈమతములవారు ఈ సమస్యనుగురించి విన నేలినరు. ఇక
మిగిలినవా రెవరు హిందువులేకదా, వామమాత్రము ఈ జన్మ
నిగ్రహమును ఆచరణలో చేర్చినయెడల కొన్ని దశాబ్దములలో నీ
పీరు నొక అల్పసంఖ్య (మైకారీటీ) వాకే యగుదురు. ఈ
ప్రశ్నయొక యొరుక పోతరవంటిది. ఎంత తర్కినను తగగదు.
గాన నిందువలన గలగు ముఖ్యమును చెడుగులను చెంటియూచిని
వేర్కొని విరమించెదను.

జన్మగ్రహసమస్య నాచరణలోనికి నెచ్చిన ప్రతిపంపు
మును నీతిబ్రాహ్మణులను, 2. ప్రతిపంపుయొక్క చతురప్ర
తిష్ట లడుగులను, 3. కుటుంబములు విడిపోయి దానివలన
మితిలేని దుష్టములు గలగును. 4. ప్రతిపంపు జనసంఖ్యయు
కొంతకాలమున విచారకరమున తక్కువసంఖ్య యగును.

జోశ్యుల నారాయణమూర్తి.

మద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

నో టీ సు

4682

1928 సం॥ మే నెల 1 వ తేదీ లగాయతు వద్రాసు - తిరువళ్ళూరు - ఆరక్కోణం, మధ్యను బోరింగ్ పేట - బెంగ
ళూరు మధ్యను యీ క్రిందిమాధ్యులు చేయబడినవి.

సం.	51	తిరువళ్ళూరు లోకల్ మద్రాసుకుండివేవలంబ	ఉదయం	6-25	తిరువళ్ళూరు నేరంబ	ఉదయం	7-48
	101	లోకల్ ప్యాకంజరు రాయపురం	"	8-30	పెరంబూర్		6-48
	15	ప్యాకంజరు మద్రాసు	"	6-45	ఆరక్కోణం		8-40
	16	బెంగళూరుప్యాకంజరు బెంగళూరు	"	8-30			
	20	"	"	పాయలతం 6-5			

సం. 15, 19 ప్యాకంజరు టైమింగులు బోరింగ్ పేట బెంగళూరు మధ్యకాలమాధ్యులు చేయబడినవి.

HINDUSTAN BIMA Co. Ltd., DELHI.

హిందూస్తాని బీమాకంపెనీ లిమిటెడ్, ఢిల్లీ.

4463

చేర్వేన:- మిస్టర్ పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు, ఎం. ఎల్. ఏ.

లోకల్ డైరెక్టరు:- మిస్టర్ కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు, ఎం. ఎల్. ఏ.

మేనేజింగు డైరెక్టరు:- మిస్టర్ లాలా గిర్ ధరలాల్ (అమృతనరము)

ఆలస్యము లేక నేడే భీమా చేసుకొనుడు

అందరి పరిశీతులకు, ఏ వయస్సులో నుండువారికైనను, ఎట్టి అపాయనీతులలో నైనను తగి
నట్టి పాలసీలను మే మిచ్చుచున్నాము.

ఆదర్శనీయమైన మా కుటుంబ స్కీము (ఎన్ డౌ మెంటు, పూర్తిజీవితము చెందును మిత్ర
మైనది) మిక్కిలి లాభకరమైనట్టియు, అమోఘమైన పెట్టుబడి.

ప్రీమియముకట్టుము మిక్కిలి తక్కువ - క్రీడీవితములుకూడ అంగీకరించబడును

ఏజంట్లు కావలెను - పద్ధతులు చాల ధారాళమైనవి

Mr. Ch. L. NARASIMHA RAO, B.COM., F.I.A.C., Chief Agent, Northern Circars Nizam, dominions, Mysore, Travancore, Cochin States and Coorg, 308, Lingi chetty Street, MADRAS.

Mr. P. GOVINDARAJULU, Chief Agent, for all Tamil and Malayalam Districts, Chittoor and Nellore. 143/145, Mint Street, MADRAS

ఆనందాశ్రమ గ్రంథరత్న మాల ప్రచురములు.

తగ్గింపు ధరలు.

శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము పద్యకావ్యము.

క్యాలికోబైండు గిట్టుపేరు గలది.

7 సంపుటముల ప్రతి వెల రు. 14-0-0 కి సంపుటముల ప్రతి వెల రు. 13-0-0

శ్రీమదాంధ్ర మహాభాగవతము పద్యకావ్యము.

క్యాలికోబైండు గిట్టుపేరు గలది.

సంపూర్ణ ప్రతి 2 సంపుటములుగా రు. 7-8-0 సంపూర్ణ ప్రతి 3 సంపుటములుగా రు. 8-4-0

సంపూర్ణ ప్రతి 2 సంపుటములుగా రు. 7-8-0 సంపూర్ణ ప్రతి 3 సంపుటములుగా రు. 8-4-0

ఎ. కణ్ణన్ సెట్టి అందుకంపెనీ, 286 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

అని వ్రాయవలెను.

2080

వెన్స్ ఎండ్ గడియారములలో

నూతన నవీన మాదిరీలన్నియు

క్రొత్తగా వచ్చియున్నవి.

క్రొత్త క్యాటలాగునుండి ఏర్పరచినవి.

విరివిగా వచ్చియున్నవి.

E.A. Watch Co.

WATCH MAKERS & JEWELLERS

తత్తన్ బజారు, మదరాసు.

మద్రాసు అందు సదరన్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో యిక్ కాన్స్టేబులు కాబడినది)

నోటీసు

4772

1-6-1928 నుండి 31-5-1929 వరకు (12 నెలలకాల

వరకు) ఆంగ్లాండును, న్యూజిలాండును స్టాండ్ షీట్లలో
అక్షరపాత్రము యిచ్చి కేసులకు సిద్ధముగానుండునట్టి 40 గాల
నలు పట్టుపట్టి కాళికొయ్య నూనెపీపా

లను కొనుటకు టెండరులు మద్రాసు, పార్కు రోడ్ లో
నుండి మద్రాసు అందు సదరన్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ
ఏజంటుగారిచే 16-5-1928 తేది బుధవారమునాడు మధ్యా

హ్నము 3 గంటలవరకు అంగీకరించబడును.
టెండరులను, కనకులోనుంచి తీలుచేసి, సనకు కనకులైన
“కాళికొయ్య నూనెపీపాలు కొనుటకు టెండరులు” (ఈ కన

కుల టెండరు ఫారముతో సరఫరా చేయబడును.)
మద్రాసు, పెరంబూరులో నున్న మద్రాసు అందు
సదరన్ మరాటా రైల్వే ఆర్డరు కన్ట్రాక్టర్ ఆఫ్ స్టాండ్
గారికి యి 1 య పంపిన ఒక పేజీ టెండరు ఫారములు పంప
బడును. సమగ్ర పేజీ తిరిగి వాపగుచేయబడును. యితరవిధ
రములకు కూడ వారికి గ్రాసిన బడయగలరు. టెండరు ఫారములు

వి. సి. టర్నర్,
ఆర్డరు కన్ట్రాక్టర్ ఆఫ్ స్టాండ్.

3153

శీతోష్ణ నితివలన కలుగు దుష్ప్రతిములు

శీతోష్ణ నితి యెంత చెడ్డగా నున్నప్పటికిని మీరు మీ శరీరమును
శత్రువలన లేక బాగ్తగా కాపాడుకొన్న యెడల ఆ చెడుగులనుండి విము
క్తిని పొందగలరు. హార్లిక్స్ మల్ట్ టెడ్ పాలనిషయములో మీకున్నటి
కిని అసంతృప్తి కలుగనేరదు. మంచి స్వచ్ఛమైన పాలతో, గోధుమలు,
నానవేసిన బార్లీ బియ్యమును కలిపి, హార్లిక్స్ పాలను తయారుచేయుదురు.
ఇవి తేలికగా జీర్ణమై శరీరమునకు రక్త పుష్టిని గలిగించి పోషించును.

THE SOUTH INDIAN EXPORT Co., P. O. Box, MADRAS 37

కిరసనాయలు ధర హెచ్చించు ట కై విచారణ సంఘము

విచారణ ప్రారంభమైనది

రంగూణ, ఏప్రిల్ 28:—విదేశములనుండి దిగుమతి
యగుచున్న కిరసనాయలు ధర తగ్గింపుబడుటవల్ల హిందూ దేశ
ములో అనగా బర్మాలో తయారగుచున్న కిరసనాయలు ధర
కూడ తగ్గింపుబడినవి. దేశవాళీ కిరసనాయలు ధర తగ్గిం
పుబడుటవల్ల దేశీయ పరిశ్రమయగు బర్మా కిరసనాయలు
కంపెనీవారికి కష్టమువచ్చుచున్నది. కనుక విదేశములనుండి
దిగుమతియగుచున్న కిరసనాయలుమీద దిగుమతిరేవు సుంకము
హెచ్చుగా విధించి వనూలు చేయవలయునని దేశ వాళీ
కిరసనాయలు కంపెనీల వారు ప్రభుత్వము
వారికి విజ్ఞాపన చేసినారు. ఈ విజ్ఞాపన నాలిండి యీ విష
యమై విచారణచేయగలదులకై యొక విచారణసంఘమును
(టారిఫ్ బోర్డు) గవర్నమెంటువారు నియమించిరి. ఈ కిరస
నాయలు లేని విచారణచేయుటకు కేర్వదిన టారిఫ్ బోర్డువారి
విచారణ రంగూణలో ప్రారంభమైనది. బర్మా ఆయులుకంపెనీ
మేనేజరుగారు సాక్ష్యమిచ్చుచు నిట్లు చెప్పిరి: గతసంవత్స
రము పెప్టెంబరు 28 తేదీనుండియు ఏషియాటిక్ పెట్రోలియం
కంపెనీవారు కిరసనాయలు తగ్గింపుబడు ప్రారంభించిరి. ఈ
ధర తగ్గింపు ఎంతవరకు వీలగునో అంతవరకు చేయబడినది.
కనిష్టప్రమాణము ధరకూడ ఏర్పడినది. ఇకతర్వాకు నీలులేదు.
ఇకనుండియు హెచ్చనలయినేగాని తగ్గుటకు వీలులేదు.

బర్మా ఆయులుకంపెనీవారు ఇతరదేశములనుండి గ్రూకు
ఆయులు అదగా ముడి చమురులు తెప్పించి దానిని శుద్ధిచేసి మం
చి నూనెగాయముచున్నారు. కనుక విదేశములనుండి దిగుమతి
యగుచున్న గ్రూకు ఆయిల్ మీద దిగుమతి సుంకము విధించిన
యెడల బర్మా ఆయులు కంపెనీ వారు అది ఎక్కువధరకు కొన
వలసి వచ్చును. అందులోనుండి వారు తయారుచేసెడి ఉత్తమైన
కిరసనాయలుకూడ హెచ్చుధరకై అమ్మవలసినవచ్చును. ఏషి
యాటిక్ పెట్రోలియం కంపెనీవారు చాలావిధివిధియైనవాపా
రము చేసెడి సామగ్రిలు—వారు యీ విధముగా వాడారు.
ధర తగ్గించి వర్తకపు పోటీలు కల్పించుటవల్ల ఇతర
కంపెనీల వారికి యీ పోటీ యందు నిల్పుట
దుర్భరమువచ్చును. ఏషియాటిక్ పెట్రోలియం కంపెనీవారు
ధరతగ్గించగానే బర్మా ఆయులు కంపెనీ వారు కూడ తగ్గించిరి.
ఆంగ్లోపరిషిటున్ కంపెనీవారుగూడ యీ పోటీలో చేరిరి.
వారుకూడా ధరవడగొట్టుటకు సాయపడుటవల్ల దేశవాళీ కిర
సనాయలు పరిశ్రమ కూడిరాని పద్ధతులను పాటించుచున్నది.

స్టాండ్ ట్రా ఆయులుకంపెనీ వారు (ఆమెకనుకంపెనీ, తమ
పెట్రోలియం గూడ దిగుమతిచేసి నిలువచేయుటకై పెద్దకిరస

నాయలు తటాకములను నిర్మించుటకై ముఖ్యమైన ఓడరేవులచే
మద్రాసు కలకత్తా బొంబాయి కరాచీ తేలూర్ల విశాలమయిన
స్థలములకై దరఖాసు చేసియున్నారు. వీరు యీ ఏర్పాట్లను
యీట ముగించుకొనడనే పెట్రోలియం గూడ చతురధరకు దిగు
మతిచేసి పెట్రోలియం బహుధరకూడ పడగొట్టెదరు.

కిరసనాయలు ధర నిలువబెట్టుటవిషయములో ఏవిధ
ముగా బండ్లబండ్లు చేయుట మంచిదో బర్మా ఆయుల్ కంపెనీ
డైరెక్టర్లతో సంప్రదించి చెప్పవలసియున్నది. స్టాండ్ ట్రా ఆ
యులుకంపెనీ తాలూకు గ్రామీణుల సాక్ష్యమిచ్చుచు నిట్లు
చెప్పిరి. పెట్రోలియం దిగుమతి చేయుటకై మేము చేయు
చున్న ఏర్పాట్లు ముగియునప్పటికి చాలాకాలము పట్టును.
అనగా 6 నెలలు పట్టును. పెట్రోలియం గిరాకీ కలిగేవరకు
దిగుమతి చేయకూడవను నిషేధము విధింపబడెయెడల అందులకు
స్టాండ్ ట్రా ఆయులు కంపెనీవారు అంగీకరించే యెడల మేము
అట్లే చేయగలము.

ఏషియాటిక్ పెట్రోలియం కంపెనీవారు ధరతగ్గించిన
మాకు గత్యంతరములేక మేముకూడా ధరపోటీలకు నిలువబడి
ధర తగ్గించితిమి. మా తాలూకు పెట్రోలియము బహుశాలా
అన్యులమునకై సప్లయచేయుటకు ఇకను 2 సం॥రములు
పట్టును.

బర్మా పెట్రోలియం కంపెనీ తాలూకు పెట్రోల్
మింట్ గారు యిట్లు సాక్ష్యమిచ్చిరి. బర్మా ఆయులుకంపెనీకి
బర్మా పెట్రోలియం కంపెనీని సంబంధములేదు. ఇది రెండు
ను వేర్వేరు కంపెనీలు. ధరలను ఏషియాటిక్ పెట్రోలియం
కంపెనీవారును విగిలినవాడును తగ్గించినతోడనే మేముకూడా
పోటీలకు దిగితిమి. ఈ పోటీలను అడ్డుపెట్టి బహుధరలను
కాపాడుట ఉత్తము.

రేపు దిరిగి విచారణజరుగును. స్టాండ్ ట్రా ఆయులుకంపెనీ
వారి తాలూకు మరికొందరిసాక్ష్యము గైకొనబడును.

భారతీయ వర్తకవ్యాపారసంఘముయొక్క విజ్ఞాపన
ఈ కిరసనాయలు ధర నిలువబెట్టుట విషయములో వి
చారణసంఘమువారు చేయుచున్న విచారణ బెంటునే ముగించి
తీర్పు చెప్పవలసినది ఈ విషయములో లాభవృద్ధులకు పా
లయ్యెడి యితర వ్యాపారసంఘములయొక్క యభిప్రాయమును
గూడ తెలిసికొనటకై విచారణసంఘమువారు కొంత గడువు
యివ్వవలయుననియు, భారతీయ వర్తకవ్యాపారసంఘ కార్య
దర్శిగారు సదరు విచారణసంఘమువారికి విజ్ఞాపన పంపిరి.

కిరసనాయలు వ్యాపార వర్తకసంఘములవారు యీ
విచారణ సంఘముయెడల నిచ్చెడి సాక్ష్యమును వాఙ్మూలము
ను ప్రజలకు తెలియబెట్టకై పూర్తిగా ప్రకటించవలయుననియు
యీ విచారణసంఘమువారు మేముయోలో మాత్రమే మాత్రము
ది సాక్ష్యవిచారణ చేయరాదనియు, ఇంకను రెండు మూడు
లాభదాని సగరములకు విచ్చేసి యచటి వర్తకప్రముఖుల యభి
ప్రాయమునకూడ తెలిసికొనవలయుననియు విజ్ఞాపనచేయ
బడెను. (ఆ ప్రెస్ ప్రెసు.)

జ్వరము

fever

మిక్కిలి వేడిమిగల యీదేశమందు పని
చేయువారలు ఎండవేడిమివల్ల జ్వరములు
మొదలైన వ్యాధులచే తరచుగా బాధింప
బడుదురు. అట్టివాటిని తొలగించుటకు బేయ
ర్స్ గారి

కాఫియాసిరిన్

బిల్లలను నేవించిన త్వరలో బాధ నివర్తి
యగును. బిల్లలను మ్రింగిన తదుపరి చాలినంత
బలమును గ్రోలుము. వెంటనే బాధనివారణ
మగును.

కాఫియాసిరిన్ ఎట్టని కవరులలో నుంచ
బడి 2-2-0 వెలకు ఎల్లచోట్లను అమ్మ
బడును.

3950

In the honourable court of the District Judge, Vizagapatam.

C. S. 22/13 On the file of the Sub-Court, Vizagapatam E. P. 9/27.

Between
The Maharajah of Jeypore & another. Plaintiffs (Decree holders)
And:
Sri Rajah Satrucherla Gangaraju } Defendants.
Bahadur garu and others. (Judgement-debtors).

NOTICE.

In pursuance of the final mortgage decree obtained by the plaintiffs in the above suit the properties of the defendants, described below have been ordered to be sold by the District Court, Vizagapatam in two lots viz. Lakhanapuram Hunda etc. in one lot, Peda and Buddidi etc. Hunda in one lot. The said sale will be commenced on 27-6-1928 at 10 a. m. in the Court premises. Persons intending to purchase the said properties may bid at the sale. Any other particulars that may be required can be known sufficiently from the records at the Court which can be seen free of cost with the Court's permission.

PROPERTIES TO BE SOLD.

The plains portion of the Lakhanapuram and Peda Buddidi Zamindaries together with Inam lands, the rights to recover kattubadies on certain agraaharam' mokhasas, inams etc. together with all rights of resumption, reversion etc. situated in Parvatipuram, Bobbili and Palakonda Taluks in the Vizagapatam District roughly mentioned hereunder :—

(a) LAKHANAPURAM HUNDA.

1. Ankavaram.
2. Bhatla Bhadra.
3. Bhitrapadu.
4. Chinagudaba.
5. Valaivalasa.
6. Gopalapuram.
7. Joguladumma.
8. Lakhanapuram.
9. Padamayavalasa.
10. Sivaramapuram.
11. Thotapalli.
12. Tumarada.

II. MOKHASAS.

1. Akkandhoravalsala.
2. Marupenta.
3. Polinaidavalasa.

III. AGRAHARAMS

1. Chendrasekharapuram.
2. Gangarapuram (Hamlet of Balagudaba).
3. Jagannadhapuram.
4. Jagannadharapuram (Hamlet of Lakhanapuram Rayivalasa)
5. Nilakantapuram. (Hamlet of Nidagallu).
6. Sikhavaram.
7. Sitharampuram.
8. Tulasiramannavalasa.

(b) PERSONAL PROPERTY.

1. Alluvada inam in Kurapam Estate.
2. Chinamerangi, Kavitiipolem, Gollapolem, Majjivanipolem in China Merangi Estate.
3. Gedda Tiruvada in Peda Buddidi Estate.
4. Puthikavalasa in Kurapam Estate.
5. Rajiyyapeta Do.
6. Rebbavanadhara.
7. Thoduma.

(a) PEDA BUDDIDI HUNDA. 1. JEROYATI.

1. Balagudaba.
2. China Buddidi.
3. Dangabhadra.
4. Gedda Tiruvada.
5. Gottivalasa.
6. Hikimvalasa.
7. Kemisela.
8. Konkadara alias Konkidivaram.
9. Kottapally.
10. Kotturu.
11. Peda Buddidi.

2. MOKHASAS.

3. AGRAHARAMS.

1. Gangarapuram (Hamlet of Nidagallu)
2. Jagannadharapuram (Hamlet of Balagudaba).
3. Korisela.
4. Santhoshapuram.

(b) PERSONAL PROPERTY.

1. Ammacheruvuvalasa alias Peddavalasa portion in Kurapam Estate.
2. China Merangi, Nilampolam in China Merangi Estate.
3. Gadi Singapuram portion in Palkonda Taluk.
4. Peda Ankalam Inam in China Merangi Estate.
5. Sumitrapuram in Peda Merangi Estate.

ఉదకమండలంలో వేసవికి రిసార్టు

ది మాడరక్ హిందూ హోటల్

విల్లూరియా భవనములు, రేవోకోర్స్ కు ఎదుట.

హిందూవులలో గౌరవనీయమైన పురుషులకు స్త్రీలకు యోగ్యమైన హోటల్ భాగంగా ఆనర్వులది యానది. చుట్టూను విద్యుద్దీపములతో సమర్పబడియున్నది. కుటుంబీకు, స్నానపుగదులతో సహా ప్రత్యేక ఏర్పాట్లు గావింపబడినవి. నీట్లను ముందుగానే రిజర్వ్ చేసుకొనుడు.

తెలిగం. "మాడరక్" ఉదకమండలము.
మా హోటల్లు.
మైసూరులో. ది మాడరక్ హిందూ హోటల్, తెలిగం. "మాడరక్"
మద్రాసులో ది మైసూరు మాడరక్ హిందూ హోటల్, వేపేరి. తెలిగం "రావ్ హోటల్"
4527 కె. ఆర్. నరహరిరావు, (ప్రాప్తి)లకు.

కదిరి (స్వకీయవిలేఖరి)

అగ్ని భయము

ఏప్రిలు 25:—గ్రామమునందు సాధారణముగ అగ్ని ప్రమాద భయము లేని దినుసు లేదు. ప్రతిదినమును ఏదోనోక చోట బీదలయిండ్లు కాలి చాల నష్టకష్టములు పడుచున్నవి. జననష్టమునాత్రము లేదు. బీదలు నేకరించియుండున భావ్యము యితరవస్తువులు నష్టమైనవి

కాంగ్రెసు సంఘము

మహాన 20 మంది పభ్యులతో కొలదిదినములక్రిందట బువుక్ కాంగ్రెసు సంఘము సాపింపబడినది.

నెల్లూరు (స్వకీయవిలేఖరి)

మోరమరణములు

మోరమరణములు సమీపముననుండు మిశ్రాగ్రామము నుడు పెద్దరైతు రామరావువరెడ్డి ముద్రాపముండి యూరిక్ బోవుమండగా కొందరు పాతము సూర్యములో నెదుర్కొని బండిని తీసుకొని ఎద్దులు తిరిగిముగ బోవుమండ, వెనుకనుండి, నిద్రించుమండిన రెడ్డి, కాళ్ళుబట్టి లాగి క్రిందపడిన వెంటనే తలను ఖండించి మృతిచెందినది. బండివాడు ఒక యూరికిని, బండి స్వంతిగ్రామమును కోయెను.

నెల్లూరు సమీపమున గుండపాలె మను గ్రామమున అల్లూరు రామరెడ్డియన రైతును కొండు పాతములు పాయం త్రిము 5 ఘ.లెము గ్రామమునందే ఇంటిలోంచి కొను ఖండించి ఎత్తుకొనిపోయినది తెలియబడినది.

కాయండి పేట సమీపమున నొక గ్రామములోని బ్రాహ్మణుడొకడు పురుషగ్రామపరిసరములలో నడుచుచుండగా కొండు పాతములు వాని ముక్కు, చెవులు చెక్కినవి చిరట. వెంటనే ఆ బ్రాహ్మణుడు మోరమరణమునందెను.

భ్రమరాంబ గ్రంథాలయము

నెల్లూరు స్త్రీల ఉపయోగార్థము శ్రీయుత మైదవోలు వెంగయ్య పంతులుగారి, కీర్తిశేఖరులు తమ సతీతిలకము జ్ఞాపకార్థము నెల్లూరు మైదవోలు భ్రమరాంబ గ్రంథాలయము, ఈపంపత్సరము నెల్లూరు ప్రోగ్రెసివ్ యూనియన్ వారి తిక్కన గ్రంథాలయ కార్యస్థానము నెల్లూరుపురమండి రము నలంకరించుచున్నది.

నెల్లూరు ప్రోగ్రెసివ్ యూనియన్

ఈ సమాజము శ్రీమతి మైదవోలు భ్రమరాంబ గ్రంథాలయములోనివిన్ని, తిక్కన గ్రంథాలయములోనివిన్ని తెలుగు, ఆరవి, హిందీ గ్రంథములును, కాంగ్రెస్ లైబ్రరీలోని ఇంగ్లీషు గ్రంథములన్ని ఈ పురములోని స్త్రీలకు వారియిండ్లకు ఉచితముగా చేర్చుచు (పరివారమున్న ఆ విధముగా చెప్పియున్నట్లకు యేర్పాటుచేసియున్నాడు. ఇందులకు వేరే చందాయేమియును లేదు. భ్రమరాంబ గ్రంథాలయపు క్యాటలాగు ఉచితముగను, నెల్లూరు తిక్కన గ్రంథాలయపు క్యాటలాగు వెల నాలుగు అణాలు యిచ్చినయెడలను యివ్వబడును. వారమునొకసారి తమవద్దయిండు పుస్తకములను వాడుకునేన తాము కోరన వేరే పుస్తకములను మరల తీసుకొనవచ్చును. ఈ నూతన యేర్పాటులను నెల్లూరు పురజనులు ఉపయోగించుకొనుచు లాభమును బడయుదురుగాని యిది కోరుచున్నాము.

కందుకూరు తొలూకా రైతుసంఘము

ఈనెల 10 తేది సాయంత్రము 4 గంటలకు కందుకూరు తొలూకారైతుల సమావేశము, నాటకకాలహా జరిగెను. శ్రీయుత లక్ష్మీన పెరుమాళ్ళ నాయకు గారి ఆధ్వర్యమున క్రింది వొక రైతుల సంఘము నూతనము నెల్లూరుబడినది. ఆ సమావేశమునకు విచ్చేసియుండిన శ్రీయుత బెడవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు, రైతుసంఘముల అవస్థకలిగి గురించియును, కందుకూరు తొలూకారైతులకు నలయు నీటిపారుదల సౌకర్యములను గురించియు ముచ్చటించిరి.

శ్రీ మాండలిక వేంకటేశాస్త్రిగారు

గోదావరిజిల్లా కాపురంపుల, మంత్రిశాస్త్రవేత్తల నగు శ్రీమాండలిక వేంకటేశాస్త్రిగారు గత 15 దినములు, కావలి గ్రామమున విశ్రాంతి, యోగశాస్త్రములు, గాయత్రీ మంత్రార్థము, రామాయణ అంకితార్థము, మొదలగు పెక్కు విషయముల గురించి చక్కని ఉపన్యాసము లొసంగిరి. కావలి పాఠశాల బిదిని బహుళకరించిరి.

వివిధాల్పకాస్థానిక విద్యానం

ఆప్టను మహానభ, చల్లపల్లి

21-4-1928

కావరము వెంకటనరాయణరావు

వి. ఏ. ఎల్. టి గారు అధ్యక్షకోపన్యాసము

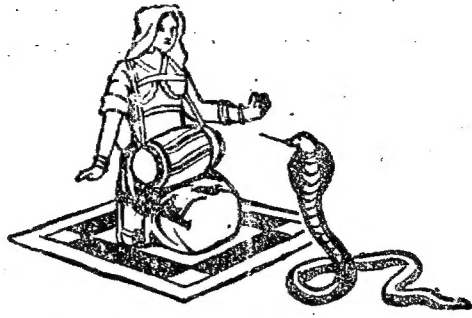
“కళా సంఘే కత్తి” యశువలన ప్రస్తుతమున నెట్టి

విద్యాసంస్థములనుండి యుగార్థియులు పెక్కుసార్లు సమావేశమై కర్తవ్యాలక్షముల జన్మించునని పురోభివృద్ధికి సాటుటకు బుద్ధివంతులు. ఇట్టిసంస్థలవలన కేవలపాఠశాల వ్యవస్థను వైదికవిద్యతోగూడ ఆధునికవిద్యనుండివలసిన ధర్మవిద్య విద్యాధర్మము మొదలైన వర్తమానులను నెలకొల్పబడుకూడ నని వాదము కలుగుచున్నది. ఈ సంఘములు సాంఘికపరిపాలనా సంఘములలోను విద్యాభ్యాసాధికారాలతోను కలిగి పనిచేయుటకు సరము. దేశమునందు ప్రాథమికవిద్యా ప్రబోధము కలగలేని తద్వార్యప్రతి యొనరించవలసినవిద్యతో మియింపబడుచున్నది. ఇది క్షిప్రమైన సమస్యగాని సామాన్య పరిణామము. మనర జనానిలో పాఠశాలకు బంధుగణితమునున్నప్పుడు పిల్లలలో నూటికి ముప్పై తిరమంది యింటిదగ్గరే కాలము గడపుచున్నారు. ఇక పాఠశాలకు వెళ్లువారికైనను, అందరినను మనము కేంద్రవిద్య ప్రయోజనకారిక నుండుటలేదు. పాఠశాలయందు చేరినవెంటనే ను నుటవలన నేమి లేక జీవరంగియింటి పెక్కుసార్లు తిప్పుటవలన నేమి యిప్పుడు విద్య నేర్చుచున్న పిల్లలలో నూటికి 40 వంతుకి మనము నేర్చువిద్యవలన పెట్టిప మోజుము లేకున్నది దీనివలన జాతీయజీవనమున కెట్టి ఖీణత కలుగుచున్నదో మిగతా యా హించుకొనవచ్చును. గత 7, 8 సంవత్సరములలో యాసితియం దెట్టిపూర్వ కలగలేదు. అయినను వ్యయమునాత్రము పెంపిల్లి రమునకు కలిగియున్న పుష్కల వృద్ధుల మౌచ్చిరది. ముందు నకుగాని పాఠశాలకుగాని జేర్చలేక తిరుగుగాని సంఘమునకుగాని యంతయోగము లేనివారైనను మన మెక్కువవైకము వ్యయము చేయుచున్నాము. ఇ దెట్టిచోచనియావస్థయో నేను వేర చెప్ప నక్కరలేదు. ఇట్టినిది రూపురూపులకు మిగు ప్రయత్నింప కలసియున్నాను.

ఇక, మనము నేర్చువిద్య ప్రయోజనకరముగ నుండుట లేదని చెప్పినపుడు అక్షరజ్ఞానమైనను అలవడుటలేదని నాయభిప్రాయము. అక్షరజ్ఞానములనుబట్టి ప్రాథమికవిద్యయొక్క పరమావధియని సంగ్రహవారియొద్దేకమయినట్లు కన్పడుచున్నది. మనము నేర్చువిద్యవలన నిజమైన విద్యాబుద్ధులు కలుగుచున్నవా? వ్రాయుట జరుగవలసినంతమాత్రమున ప్రజ్ఞానమువడయు. విజ్ఞానమునుబొందుట కవి వాదనములమాత్రమే సులువు. ఈసాధనములవలన పిల్లలను జ్ఞానవంతులుగ చేయుచున్నవలన వనము వారి కెంతయు హానిజేసినవారగుచున్నాము. అక్షరములు మాత్రమేనేర్చి జ్ఞాన మలవాటుచేయకంటె బలకొని రాముమార్తిగా రు చెప్పినట్లు పాఠము యన్ని విత్తులు ల్లకుండుటనంటిది గున్న బిడుదులకంటె దున్నకుండుటయే లాభకరము. కాబట్టి జ్ఞానప్రదమైనవిద్య యలవడుటకు మన మేమిచేయవలసియున్నది యో మీరు యోచింపవలెను. తరువాత మనోవికాసమునకు అక్షరజ్ఞానమువలనను, మనగ్రామములకు శ్రువేండ్రియములవలన నెంతజ్ఞానములవలననున్నది? భజనము కాలక్షేపములు పిసినాటకములు హరికథలు మొదలయినవానికి విద్యావిధానమునం దెట్టియవకాశ మున్నది మిగతా యొచింపవలెను.

రెండవ సానము నేర్చువిద్యయొక్క మనోవికాసమునకు మాత్రమే లోడ్వడనచాలదు. ఉదాహరణముగాడ లోడ్వడనలేదు. మనదేశమున నృత్తివిద్యను సంకీర్తనం రాగతయై నృత్తిగానంబుచున్నది. నృత్తి, కమ్మరము, తాపీరసి, బట్టనీతి, బంగారుపన, మున్నగువృత్తులన్నియు దండ్రినుండి ప్రత్రుడు నేర్చుకొనుచుండెను. అయితే మనదేశములో ప్రత్యేకజాతులకు ప్రత్యేకపరిశ్రమ లేనప్పటినుంచి, ఇప్పుడు అన్నిజాతులకు అన్నిపరిశ్రమలుగాని నృత్తులుగాని నేర్చునొందవలెనచో జాతులు తానువారగుట సంభించును. కావున నెట్టి జన్మము యేర్పడకుండ జీవనోపాధికలుగనట్లును హస్తములు, మనము, శ్రవణాయోగేంద్రియములకు చక్కనివికాసముకలుగునట్లు మనవిద్యకు నృత్తిపదముగాని లేక పారిశ్రామిక పదముగాని యెట్లు చేయగలగుదుమో మీరు పరిష్కరించవలసియున్నది.

ఇదిగాక మనదేశమునందు నూటికి 90 మంది ప్రజలు వ్యవసాయకులు. మనము నేర్చువిద్య పిల్లలకు వారిభావజీవితమును దుష్టయోగించునట్లుండవలెను. జీవితమునకును విద్యకును సామర

పాముల నాడించునాడు

పాములవారలలో శ్రేష్ఠులు ఎల్లప్పుడు కోబ్రా (మంచిపామునే) పెట్టుకొనియుందురు. ఏలనన అది మంచి గుణములను, సామర్థ్యములను గలిగియుండుటయే.

అటులే మంచిని గ్రహించగలవారలు ఎల్లప్పుడును కోబ్రా పాలిషునే కొందురు. ఏలనన: దానిలో ననేకవిధములగు మంచి గుణములు గలవు. చర్మమును దీర్ఘకాలము మన్నినట్లుచేయును. మంచి కాంతినిచ్చుచున్నది. ధనవ్యయమును తగ్గించుచున్నది.

నకలు పాలిషులను చూచి మోసపోకుడు.

నలుపు, గోధుమ, టాక్ రెడ్ టాక్ వర్ణములలో తెలుపుసామానులను మిక్కిలి తెలుపుగనుంచును

తయారు చేయువారు

జెట్ ఆండ్ ప్లాట్, లిమిటెడ్. 2250

వాట్ పోర్టు, ఇంగ్లాండు. (2)

స్వయంధవలెన. కర్మక బాంధవ నిట్టివారినిగాక చేయవలెనన్నచో గ్రామపురోభివృద్ధికనుగు వివిధాంశములకు బోధింపవలెను. ఇట్లుచేయుటకు ఇప్పుడు యుపాధ్యాయుల కిచ్చు ఈ ప్రయత్నిం గవృద్ధియే మారవలసియున్నది. ప్రస్తుతమున్న పాఠశాలలలో నూటికి ఆరుమాత్రమే చూనిసిపాల్వీయించుండి నూటికి 94 గ్రామములందునుబట్టి చేసికొనినమాత్రమే మిగతా ఆలోచింపవలసియున్నది.

మాడవది మనసారస్వత చరిత్రాదులకుం దిబిడియున్న జ్ఞానము కలగలేదుటతోను స్పృశ కనువగుపరిసిటు లేర్పరము లతోను తృప్తి నొందక మనము నేర్చువిద్యకు నొకసాంఘికరూపు నొసంగవలసియున్నది. విద్యాధికు లనుకొనువారిలో పెక్కురకు మనసా ప్రచారములు తెలియవు చినరకు పంచాంగము చూచుటెట్లో పూడ తెలిగ నిం రుగల. ఈపరిస్థితులు పోవలెను. మనము స్వాధ్యక్షి దేశభక్తికి పురుకొల్పినట్లుండవలెను. ప్రాన్యదేశముందు జాతీయాదర్శముల నుద్బోధించుటకు క్రమమైన ప్రణాళిక నేర్పరచి యెంతో ప్రయత్నించుచున్నాము. ర ను రాను విద్య రాజకీయాదర్శములకు లోబడుటయేగాక వానికి వాగవముగా గూడ నేర్చుచున్నాము. స్వేశమున దేహము లలవాంకితమగునట్లు చేసువలసివాద్యత మిది ఇదిగాక మీరు తినుపాదార్థమును పరిగ నిర్వర్తించునట్లుకూడ చేయవలసియున్నది. నూతనరాజకీయసంస్కరణలవలన ప్రారంభవిద్య కొకవిధమైన ప్రాముఖ్యము వచ్చినది. వోల్ట్కోపనట మొదలయినవానియందు వారు తమ ధర్మములను గుర్తెరింగి రాజకీయ నాయకుల చేతుల కిల్పొమ్ములుగాక బాధ్యతాయుతముగ సంపరించునట్లు మనము నేర్చువిద్య చేయవలసియున్నది.

ఇదిగాక ప్రారంభవిద్య విశ్వవిద్య నభ్యసించువారి ప్రయోజనములనుబట్టి నిర్ణయింపబడక దానియంతటయొడియే పరిపూర్ణమైన విధానమైయుండవలెను. కారీరకాది సర్వకళావిషయములందును నభివృద్ధి కవకాశముండవలెను.

ఇట్టి ప్రాథమిక విద్యావ్యాపకము మనదేశమున మూడు విధములుగ జరిగినది.

1. అనాదినుండిపాటుబడుచున్న విధిబడులు, లేక ప్రైవేటు పాఠశాలలు.
2. ప్రైవేటుమతపోధకు లేర్పరచినవి.
3. స్థానిక సంస్థలు లేక లోకజనాభివృద్ధికింద నున్నవి. ఇప్పుడు యాదై వానిలో చాలామార్పులు జరుగనున్నవి. గతసంవత్సరమునందు 1920 సంవత్సరపువట్టుము నవసరించి ప్రాథమిక విద్య యంతవర కభివృద్ధియ మునదియు. విచారించుటకు: స్థానముగారిని నియమించుటయు వారు రిపోర్టు నొకదానిని ప్రమరించుటయు మీకు తెలిసియేయున్నది. అరిపోర్టుననుసరించి దొరతనమువారిొక బిల్లును తయారుచేసి 21-2-1928 తేది గజెటులో ప్రచురించియున్నారు.

ఈబిల్లుయొక్క మఖ్యోద్దేశ్యము ప్రాథమికవిద్య యంతయు స్థానిక పరిపాలనాసంస్థల స్వాధీనముచేయుట ఇది రిపోర్టునందు వృష్టముగ చెప్పబడినది. అయితే నూటికి సగమువంతు విద్యప్రైవేటుపాఠశాల వలన గరవబడుచుండుటచే వానిని వెంటనే ప్రోహితజనలేక వానియందు ప్రస్తుత మదాసినభావము దొరతనమువారు వహించుచున్నారు. పిధిబడులు మనదేశమున విద్యావ్యాపకమునందు మహాపకార మొనరించినవి. ఇప్పటికిగూడ బోర్డుపాఠశాలలోనున్న సిటీజన్ ప్రైవేటుజీవిత వాడా విడిలేకున్నను అచనువే యెక్కువ వంట బట్టుచున్నదని అనుకొనవలసివచ్చుచున్నది. ఇట్టిసంస్థలంతరించవలసిన పరిస్థితు లేర్పడుట శోచనీయుము.

ఈబిల్లులన కలిగిడి రెండవమార్పు విద్యారంగమునుండి తాలూకాబోర్డు:- నిష్క్రమించుట యుపాధ్యాయులను నియమించుట కేటించుట తప్పజేవవలసిన గుర్తెరింగి చాలమంది తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటులు అధీనమునుండి బయటపడుటకు మీరు జగవరని నే నూహించెదను.

మాడవది జిల్లావిద్యారంగములు అంతరించుట, పిని ఆకాలయరణమునకు యెవరును చింతింపవలసిన పరిలేదు. వానివలన కలెగిరలాభము కూన్యు. స్థానముగాను తీవ్రముగ విమర్శించియున్నారు. పినికి బయలుగ నూల్తోకవిటిలిగి క్రొత్తసంస్థల నేర్పరుప నున్నారు. పినికి ప్రెసిడెంటు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు జిల్లావిద్యాభ్యాసాధికారి వైసు ప్రెసిడెంటుగనుండును. ఈ కమిటీకి సగమువంతు సభ్యులు జిల్లాబోర్డుచే ఎన్నుకొనబడుదురు. మిగిలినసగములో సగము వామిశేషమును సగము అధికారమును స్థానములు వదిలివేయబడినవి. ఈకమిటీల ఆయుస్సు కి సంవత్సరములు. రికగ్నిషుక చేయు అధికార వావిద్యాభ్యాసాధికారి కొసంగబడినది. గ్రాంటులనిచ్చు సధికారముకమిటీకియ్యబడినది. ఈబిల్లుయొక్క యుద్దేశ్యములను గురించి యిట్లు తెలుపబడినది.

1920 వ సంవత్సరపు కాసము అనులలోనికి వచ్చినతరువాత ప్రారంభవిద్యాప్రచారము విశేషముగ లభించియున్నను పాఠశాలలకు బోధిగిన నయనులోనున్న బాలబాలికలకందరకును తొందరతో విద్యాభ్యాసము లభింప నిష్పటి యేర్పాట్లు తగినంత నుసాధ్యములుగాలేవని ప్రభుత్వమువారికి తోచినందున నీ సంస్కరణము నిర్ణయింపబడినది. ప్రారంభవిద్యాభివృద్ధికొరకు సాపేక్షపడిన జిల్లావిద్యాసంస్థలు సులభు పన్నులు విధించు సధికారము లేనందున వారివిధానము లన్నియును స్థానిక ప్రభుత్వమువారి పెట్టుబడికి లొంగిపోవుచున్నది. ఈనూతనకాసములో సామ్యుగూడ పాఠశాలసంఘమువారి యధిపతి యొనర్చబడినది.

పాఠశాలపంపులు స్వయంసహాయ సంఘములలో ప్రాథమికవిద్యాప్రచారమున సంబంధముగలవారలందఱును పాఠశాలపంపులలోని (ప్రభుత్వప్రతినిధులు) పాఠశాల యజమానులు (ప్రతినిధులు), స్త్రీ ప్రతినిధులు, నిమ్మబాతుల ప్రతినిధులు గల సమితియొక్క కేంద్రాధ్యక్షులచే నిర్వహింపబడినది. ప్రభుత్వపాఠశాలయందు నిమ్మబాతులకు పంపులలోకి విద్యార్థులను ప్రోత్సహించి తగినవిధానమున నిర్వహించుటలోను సీపంపులకుగాను వీలగు సందర్భములలోను పాఠశాలల రికార్డులను నిర్వహించుటలో జిల్లా ప్రాథమికవిద్యాధ్యక్షులుచేత కార్యక్రమానుభవములనుబట్టి మానగా విద్యార్థివయసులనుకూర్చిన సుపూర్ణానుభవముగల జిల్లావిద్యార్థికాలకు యోగ్యమగు నియంత్రణముతోను పంపుల యుచితమున యుటల నొనరింపబడినది. విశేషముగ బాలరస పాఠశాలలలో చేర్చబడేకాక వారిని విశేషకాలము పాఠశాలలందుంచుటల ప్రోత్సహించి తిరిగి యజ్ఞానములో బడకుండ కేంద్రాధ్యక్షులచేత సమంజసము. 1920 వ సంవత్సరపు కాననుప్రకారము అనకాపల్లి పంపులనెల్ల నిర్బంధవిధానమున ప్రభుత్వముచేత యనుమతినిబొంది జోషియలకు సానిక ప్రభుత్వముల కధికారముండెను. కాని యనకాపల్లి నున్న పానిక ప్రభుత్వమునకు జోషియలదనినచో రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముచేత కొనగబడినది. విద్యుత్తును వేయవద్దకాదు మిషను రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముచేత నిలుపబడినది. కాని ప్రభుత్వవిద్యుత్తును లేకుండనే విద్యార్థులను లభించుటల పాఠశాలపంపులు విభుల నిర్వహించుచు యాశించబడినది.

మీ రీతియందులన్నింటిని చక్కగ విమర్శించి మీయభిప్రాయములను దొరతనమునకి తెలియపరచవలయును.

ఉపాధ్యాయుల జీతీ కార్యకారమును నిర్వహించవలెనని సంఘమునం దెక్కువ గౌరవమును ఆనందమును నొందవలెను ఆర్థికస్థితి చక్కబడవలెను. పానికప్రభుత్వములను బట్టిచూడ యుపాధ్యాయులందఱు వానప్రస్థులని గవర్నమెంటుచేత యభిప్రాయమెట్లున్నది. ఉపాధ్యాయులకు బాధ్యత యెక్కువ వేతనమైనచో యెక్కువకానేరదు. అయినను పానికప్రభుత్వ లభించు దానివలన వాని యుదగ్రహణ జరుగుటయే దుర్లభమగుచున్నది. ఈవిషయమై సక్రమమైన ఆంకేశన జరుపవలసియున్నది.

సోదరులారా! ప్రాథమిక జాతీయవిద్యాప్రచారము యొక్క రాష్ట్రీయముగాని జిల్లాపంపులవిధానము. జాతీయ పునర్నిర్మాణమునకు మీయందఱేకన్న యిరువది వేల చక్రమునందుట వంటిదియగును. గ్రామపునర్నిర్మాణముకేమి గ్రంథాలయోద్యమమై పోయి. పరపతిసంఘముల స్థాపనకేమి స్త్రీల సంఘముల విద్యార్థులను ప్రోత్సహించుచు, యిదియు విద్యుత్తును బాధ్యులగుచు మిగుల ముందంజవేయవలసి యున్నది. అనంతకాలానియై భారతవర్షముయొక్క సారస్వతభూమి ప్రాదులయందున్న జ్ఞానమును మనయాచారములను రక్షించుభారము మీమీదనున్నది. జ్ఞానోద్ధితిమైన జీవితము మీరు బుర్రకొల్పవలసియున్నది.

చర్చింపఁబడిన యుత్సాహమును విమర్శించుచు, పెక్కులన్న ను కొన్నిటినిమాత్రము విజ్ఞాతముగా నూచించినది. మీరెట్టిపట్టికలందున్నను భర్తమే జయమనఁగలదు మనవనియు ఒకవేళ అట్టిజయములేమరకున్న తరువోగమే తగిన ప్రతిఫలముగా భావించుకొనుట నగుచున్నది. సత్ప్రయత్నమునందే ప్రతిఫలము యుమిడినున్నదని ముఖ్యముగా మనము గోర్చుకొనవలసియున్నది. ఆచార్యులచేత దైవచేరితమైన భర్తముగాని కేవలము స్త్రీగాదు. ఇట్టిభర్తవిధానమునందు భగవంతుడు మీకుజయమునిచ్చి మిమ్ముల బాధింపఁజూచుచున్నది ప్రార్థించుచున్నాను.

ఆయుర్వేదావధ రత్న కరము
చరక చికిత్సాస్తానము రు. 6
ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రమున రు. 2, భన్మవరాళి రు. 1
2020) చార్లెస్ క్రీస్తాన కృష్ణమూర్తిస్త్రి. బెంగళు.

WANTED.
Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp.
Apply to:—
IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE,
4689 **DELHI**

WANTED.
Sales Agents in every district to take orders and sales for Fancy and General Goods. Pay Rs. 30 per month with establishment charge and commission on Sales. Cash Security Rs. 200, on the stock entrusted.
Apply for terms:—
THE ANGLO-INDIAN TRADING Co.,
P. O. Malleswaram, BANGALORE

రాజకుమారుల ఆహారము
నీవిడ్డ రాజకుమారుడే!
నీ వాతడు పెద్దవాడైనతర్వాత, మానవులలో రాజకుమారునివలె నుండుటకు కొరడువు.
రాజకుమారులు పోషింపబడు 'గ్లాక్సో' తోడనే ఈతడును పోషింపబడెను, చూచుట కందముగను, అవధివములు చక్కనుగ ఉండును.
5 రాజకుమారులచాలయములలో నుపయోగింపబడు నాహార మిది ఒక్కటియే.
"గ్లాక్సో"
విటమిన్ పాల ఆహారము. 3

ఆంధ్రప్రదేశ్ యంగు అందు కో, లిమిటెడ్.
(ఇంగ్లాండులో ఇంకాకొరటు చేయబడినది.)
తపాలపెట్ట నెం. 40, మదరాసు. 3706

గుంటూరు
(స్వకీయవిలేజరి)
కాలమానము
గుంటూరు, ఏ.పి. 24-4-28:—ఎర్రదొంగ మితిమీరి కాయుచున్నది. బ్రాడీపేటలో చాల బావులందు నీరు లేనటు దెలియుచున్నది. రోడ్డుమీది దుమ్ము భరించుటకు కంటి కన్నుది.

గుంటూరు తాలూకాబోర్డు
గుంటూరు తాలూకాబోర్డు పథ మొన్న జరిగినది. పథ కు పథ్యులందఱు హాజరై, ఇప్పటికి యెన్నియో సంవత్సరముల నుండి యీ తాలూకా బోర్డు వ్యాపకాసముఃకేక్కి ద్రవ్యము ను గోల్పోవుటయేగాక కీర్తినిగూడ గోల్పోయెను. తాలూకా బోర్డు తేయవలసినపని తేయలేకపోవుట తలపించెను. ఆ పథ లో గుంటూరులో వ్యాపకాసముఃకేక్కి విశేష యజ్ఞధనము గలిగిన శ్రీ చెలసాని పత్యవారాయణ చావరిగా రేక గ్రీనముగ అధ్యక్షునిగ నెన్నుకొనుటచే. ఇంక తాలూకాబోర్డు పథ్యులు కలఱిల మానినైచి పనిపాలనను సక్రమముగ నడుపుదు రని యాశించుచున్నారము.

రత్నావళి నాటక ప్రదర్శనము
దేజవాడ నాటకకంపెనీవారిను దుర్గా ఎమియన్సు వారు మొన్న సాయంత్రము 7 గంటలకు కు ప్రసిద్ధ నాటకమును రత్నావళి నాటకము లమాచుకొని ప్రదర్శించిరి. శ్రీయంత యడనల్లి నూర్యవారాయణగారు ప్రధానపాత్రయను తహించి వారియద్భుత హాస్యావముల ప్రకటించిరి. ఈ నాటకము 2 వేల సంవత్సరములలోను శ్రీమాద్భుత చంపక్రమభూయందు ప్రాయబడినది. చూచిన కీల శ్రీ కంఠమున పిరకేలింగం మంతులుగానీచే నాంధ్రీకరణ మొనర్చుటచేను. ఆనాటక ప్రదర్శనమును గాంచినవారలకు ఆ నాటికయందున్న నాటక పాకడలు; నవరసములు, రంగస్థల ములోని విషమవర్ణితులు అద్భుతముగ చిత్రింపబడినదని ధైరి

నికొగలసి. ఇట్టి కుప్రసిద్ధనాటకములు శ్రీ నూర్యవారాయణగారు ప్రదర్శించి ప్రేక్షకుల ప్రాచీనవాఙ్మయములోని యద్భుతముల కకబరచుచుండినందులకు వంద్యులు. వీరి నాటక ఫేలమురు డ నూతనవర్ణమునుబట్టి ఆద్యప్రాయముగ నున్నది. పరి తేళకు ప్రారంభించుటయేగాక రంగరంగములకు కాల విరాంజనేని ప్రేక్షకులకు విమగుజనించాలగున తేయక కడుచే ర్పరితముతో ముంచుచున్నార. పాధారణముగా 8 లేక 9 గంటల కాలము నకు విడిచి వీరు నాటక ప్రదర్శనమును తేయరు. ఆ నాడు వీరి నాటక ప్రదర్శన ముగ్యతముగా నుండుటచే తిరిగి కంపెనీవారిని యీ నాటకమును హత్యోసారి ప్రదర్శించుటకు ప్రేక్షకులు కోరిరి. శ్రీ నూర్యవారాయణగారు ప్రదర్శించుటకు సమ్మతించిరి. గుంటూరుపాదులాదయాల్యావకాశమును బారవిడువక ఆ ప్రాచీన నాటకమును తిరికించి ముప్రాచీన భారతీయ విజ్ఞానమును దెలిసికొందురుగాక యని హెచ్చరించుచున్నాము.

పశువులదొంగతనము
ఇటీవల పశువుల దొంగతనము యీ ప్రాంత్యములకు చెక్కువగా జరిగెను. మూడు 15 రోజులలో 50 గోవులు, దూదలు దొంగిలించబడినటులు వార్తలు దెలియుచున్నది. ఈ మధ్య పెదరావులు గ్రామములో తూర్పుపాలమున కొండేటి కొలకయ్య, రంగయ్యగార్లు జేరిన గోవులను ఎవరో రాత్రి పూలు దొంగతనముగా దోలుకొనిపోయిరి. 5 ఆవులు, 5 దూదలు, అందు 2 కోడెమోహలు, 8 పెయ్యెలు, యింకవేరే 4 పెయ్యెలు పోయినటులు దెలిసినది. చాల ప్రదేయలకు మనష్యులు వెదకుటకై వెళ్ళి, ఎచ్చటను గాన్పించలేదు. పోలీసువారికినూ డ రివార్డు నీయబడినది. ఈ రేతుశ్వముల తేయచున్నది దోయగ. రైతులకు చతువులే సంపద. అట్టి సంపద గోల్పోయిన బహుశక్తుముగా నుండగలదు. బోలీసువా రీ విషయమున కద్యుత్తపధికారిని చర్యార్థివేయదురని దలచెదము. ఈ గోవు లనుచుము ఎవరికైనను దెలిసిన పెదరావులు గ్రామముని నీవగారికి దెల్పిన చాల సహాయముచేసినవా రగుదురు.

కాలము 1874

ఓరియంటల్ గవర్న మెంటు నెక్యూరిటీ లైవ్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్.

ఇండియాలో యిన్ కార్పొరేటు కాబడినది విశ్వముగా హిందూకంపెనీయే

1927

రికార్డు అభివృద్ధి మరియు సంవత్సరము ఓరియంటల్

672

ప్రజాభిమానము అభివృద్ధిని సాధించుట రికార్డుమాత్రమే బలవంతము.

అభివృద్ధి నోడిక నూతన వ్యాపారము
 1925 ను 2,36,42,000 ను. 18545
 1926 ను 2,91,39,000 ను. 17871
 1927 ను 3,68,04,075 ను. 21418

అభివృద్ధి నోడిక నూతన ఆదాయము
 1925 92,68,000
 1926 1,05,88,000
 1927 1,31,58,000

హక్కు వారలకు చెల్లించిన మొత్తం రు 10 1/2 కోట్లకు పైకి

ఫండ్స్ రు 8 కోట్లకు పైకి ఉన్నాయి. బాగుపడగల పాలిటాకలందరు అభివృద్ధి చేయక సంపాదించుకొనవలెను

E. E. Vaid, Branch Secretary, Oriental Buildings,
POST BOX NO. 8, MADRAS.

Bangalore Branch:—No. 1 South Parade Bangalore

Trivandrum Branch:—Trivandrum

BEZWADA SUB-BRANCH, BEZWADA.

TRICHINAPOLY SUB-BRANCH, TRICHINAPOLY.

ఆకాశభంగము కలుగ కుండుటకై తక్షణమే ఆర్డరును పంపుడు.

ఆంధ్రభాష తెలిసినవారు మిక్కిలి సులభముగా ఆంగ్లభాషను నేర్చుకొనవచ్చును.

ఆంగ్ల ఆసాన్ లేక ఆంగ్ల బోధిని

ఈ విషయమైన గ్రంథము ఇప్పటికి 250000 మందిచే చదువబడి ను ప్రసిద్ధిచెందినది.

3-వ సారి ముద్రించబడినది. తక్షణమే ఆర్డరు పంపుడు.

2404

ఆంధ్ర ఇంగ్లీషు భాషలయందు ఎక్కువ ప్రాబల్యముగల పండితునిచే తరచిలిచి వ్రాయబడినది.

ప్రతియొక్క రెండవ ఒక ప్రతికనుండగలది.

80 నిమిషాలలో ఎవరైనను ఆంగ్ల భాషను సులభముగా నేర్చుకొనవచ్చును.

ఇది ఆంగ్ల భాష మాట్లాడుటకును చదువుటకును వ్రాయుటకును బాగుగా నేర్చును.

800 పుటలు గల పెద్ద గ్రంథము ధర ప్రతి 1-8 రు 2-0-0.

ఆకాశభంగము కలుగకుండుటకై తక్షణమే ఆర్డరును పంపుడు. తపాలు ఖర్చు రు. 0-8-0 లగును.

అపారమైన విషయము గలదు. ఈ పుస్తకము 250000 జనులచే ప్రసిద్ధిచెందినది. 800 పుటలు గలది. రెండవ

కూర్పు సీమకారితో వ్రేయబడినది. శ్రీరాములవారి పట్టాభిషేకము శ్రీసీతాదేవి వివాహము మొదలగు 8 అభివృద్ధి పత్రములు గలదు.

ముఖ్యగమనింపు:— మోసముపోకుండుటకై మరీ పట్టాభిషేకము వర్తకగుర్తు గల పుస్తకమును గమనించి తీయును. మోసపోకుడు. ఈ ప్రకటనయందు తెలుపబడిన ప్రకారము

ఈ పుస్తకమందు లేనిచో లెకము వాచును పంపబడును.

టి. రాజగోపాలు మొదలియారు. 302, టంకశాల వీధి, మింటుపోస్టు, మదరాసు.

ఆంధ్రభాష తెలిసినవారు మిక్కిలి సులభముగా ఆంగ్లభాషను నేర్చుకొనవచ్చును.

ఎప్పుడును సి. సామి అండ్ సన్స్ అను వయిలట్ కాపింగు పెన్ సలును

బ్లాకులెడ్డు పెన్ సలును ఉపయోగము చేయవలసినది.

ఆంగ్ల భాషలో తయారుచేయించిన అచ్చు కాపిబుక్కులు ఎల్ల బాబులకును పుస్తకయోగము చేయవలయును. నూతన ముగా వచ్చి అచ్చు బ్లాకులతో మంచి కాగితములతో క్రిందింగుచేసి బాబులకు వ్రాయుటకును పత్రికాకరములకును పుండును. ప్రతిబుక్కు సాఫ్టు నందు సామి కాపింగు బుక్కులు పుండును. అన్ని చోట్లయందు దొరుకును.

బ్లాక్కులెడ్డు అక్షరములకును పుస్తకయోగకరమయిన స్టేషనరీ సామానులు నెలసరిపనుగాను, మంచిరకములుగాను వ్యాపారముచేయుదుము. కాపిలసినవారు క్రిందివిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

అనేకరకములు వైరుబుక్కులు నైజావారిగా మంచి కాగితముతో శుభ్రమయిన వైండింగు హాలింగు అన్ని రకములు బ్లాక్కులెడ్డు నోటుబుక్కులు మంచి కాగితములతో మేము తయారుచేయించినవి అన్ని పూర్ణయందు విక్రయించబడుచున్నవి ప్రతి నోటుబుక్కుయందు క్రింద కనుపరచిన అక్షరములూచి తీసుకొనవలసినది.

వ్యాపారమును బారిబారి పెద్దలతో నోటుబుక్కులు తయారుచేయించి పంపబడును.

8841

కాపిలసినవారు క్రిందిగల వ్రాసిన పోస్టు ద్వారా పంపబడును.

Sole Importers:—

సి. సామి అండ్ సన్స్ స్టేషనరీ వ్యాపారులు,

242 నైవాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

RAZVITE
 An Antiseptic Shaving Cream
 MADE IN BELGIUM.
 Features Clean, Comfortable Shave.
 Requires No Water, Soap or Brush.
 Indispensable to Travelers.
 Sole Agents in India, Burma and Ceylon,
M. V. KRISHNIEER,
 108 BAZAR PALGHAT.

రాజమోహన హేరాయలు శ్రేష్ఠమయిన సుహానగల తలనూనె

తలనొప్పి, మాడుపోటు, చుండు, అకాలముగా వెంట్రుకలు నెరయుట, తోకేడిమి మొదలగువాటిని వారించి మెదడును చల్లదనమును, బుద్ధి బలమును, గలిగించి వెంట్రుకలను శుభ్రపరిచి వృద్ధినించును. 1 సీసా రు 1-0-0 8 సీసాలు రు 2-10-0

(5) 8851 వి.వి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము
 డి. కె. ప్రి. అండ్ సన్స్, ఆంధ్ర ర్యేషన్ మాజింగ్-తెలిదేపి (నెల్లూరుజిల్లా)

అఖిలభారతీయ విశ్వకర్మోద్ధారక సంఘము

తృతీయ వహాజనపథ

మదరాసు, ఏప్రిల్ 27:—పైపథయొక్క ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత కాశీ రామమూర్తిగా రిటలు (వాయుమన్నాడు:—

అఖిలభారతీయ విశ్వకర్మోద్ధారక సంఘము (డి ఆల్ ఇండియా విశ్వకర్మ లిబరల్ ఫ్రెండ్రేషిప్) యొక్క తృతీయ వహాజనపథము విశాఖపట్టణమునల్లా విజయనగరములో కొలదిదినములయందె జరుపుటకు మిక్కిలి బలమైన ఆహ్వాన సంఘ మేర్పాటుచేయబడినది. ప్రయత్నములు చురుకుగా సాగుచున్నవి.

ఫ్రెండ్రేషిప్ ప్రధానాధ్యక్షులును, రాజమహేంద్రవర నివాసులునైన పండితగాల రామమూర్తిగారిచే లోగడ నైమను కమిషనరుగారికి సమర్పించబడిన విజ్ఞాపనశ్రీక యొక్క విధానము ననుసరించి కాశ్య నిర్వాహకవ్యవహారము యిండియా స్టాట్యూటరీ కమిషనరు సమర్పించుటకై సిద్ధముచేయబడిన ప్రాతములకై మేర సాక్ష్యమును పరామర్శించుటకును పార్లమెంటరీ కమిషనరును పంపింపించి ఈ బాతిని గూర్చి సాక్ష్యము నొసగదలచిన రాయబార వర్గము నెన్నుకొనబడును యీవలయు యొక్క హక్కును గూడ యింగ్లాండులో ప్రచారము చేసెదననియు రాయలకమిషనరు విచారణచేయుచు ఫ్రెండ్రేషిప్ వారికి వాయకశ్యమును వహించెద ననియు వాగ్దానముచేసిన సర్ మహమ్మదు సుఫీగారికి వందనలకు తెలుపుటకును ముఖ్యముగా యీసభ సమావేశము చేయబడుచున్నది.

హిందూదేశమున కధినివేశ స్వాతంత్ర్య మొసగబడవలయుననియు సమానప్రతిపత్తి బాధ్యతలతోగూడిన రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యముండవలయుననియు, హిందూ సంఘమునందలి వర్తకులు, వ్యవసాయదారులు, పరిశ్రామికులు, కార్మికులు మున్నగువారి హక్కులు రక్షింపబడుటకు సంపూర్ణ బాధివిభాగవద్దలిని శీఘ్ర రాష్ట్రీయ కాపనపథలయందు మరయుక ప్రత్యేకకాఖ నెలకొల్పబడవలయుననియు, విశ్వకర్మల కన్న ప్రభావతీనిధి పథలయందు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మండవలయుననియు యిత్యాది యంశములతో లోగడల్లుపన పత్రము పంపింపబడినది.

సలహా నొసంగదలచినట్టియు, కమిషనరువారి సమక్షమునకు పంపబడు రాయబార సంఘమునందగు ప్రతినిధులుగా నుండగోరువట్టియు విశ్వకర్మ సంఘములు సాధ్యమైనంతవరకు లోగాకు తెలుపవలయుననికొరబడుచున్నాడు. పథ జరగు లేది అధ్యక్షుని పేరుమొదలైన యితరవివిధములు పత్రికలద్వారా ముందు తెలుపబడును.

శ్రీలక్ష్మిత్ర ఆభిప్రాయములు

చెన్నపురి దివ్యజ్ఞాన కాఫీరముజనుల పరముగ ఎగ్ మూర్ విరాసామి శైలిధి, కార్పొరేషన్ బాలికాపాఠశాలలో ఈనెల 28-వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 5-80 గంటలకు ఆడమూర్ వాస్తవ్యులగు శ్రీమతి-మాలతీబాయి పట్టవర్ధన్ డి. ఏ. గారు "శ్రీలక్ష్మిత్ర ఆభిప్రాయములు" అను విషయములను గురించి ఉపన్యసించెదరు.

శ్రీమతి డి. తీనరాజ దాసాగారు అగ్రాసనమున వహించెదరు.

ఎల్లరు వచ్చి విని యానందింప ప్రార్థించెక.

సి. రామయ్య, కార్పొరేషన్.

ఒకేబుద్ధి మూలబిందుచే రక్తమూలమును ఆపును ఎంతకాలమునుండియున్నను, ఎంతకాలముగా నున్నను పరవాలేదు. బుద్ధి 1 కి ధర రు. 2, తపాలు ప్యాకింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

విడియల్ ఫార్మసీ, ఫ్లవర్ బజారు, డి.టి. మద్రాసు, ఆర్డరును పంపుపక్షము ఈషక్తికేసును వ్రాయుడు.

బయలుపడినవి! నూతన ప్రచురములు!!

రహస్యశాస్త్రములు

గృహస్థాశ్రమ రహస్యములు	1-8-0
జీవప్రహేళిక తేదాంతరహస్యము	8-0-0
శరీరమర్మకాస్త్రము	1-0-0
గర్భశాస్త్రము	1-0-0
జీవితపథల రహస్యబోధిని	1-0-0

ఎస్. సి. ఆర్. భగవాన్ అండు కంపెనీ, మింటుబిలింగు, మద్రాసు.

ఈనోస్ ఫ్రూట్ సాల్ట్

బేధిమందులలో కెల్ల నిరపాయకరమైనది, రుచ్యమైనది.

ఈనోస్ ఫ్రూట్ సాల్ట్ నందు హానికరములగు దినుసు లెక్కుము చేరికలేదు. అలామైన ఉప్పులుగాని, పంచదారగాని, మరెట్టి హానికరములగు పదార్థములు చేర్చబడలేదు.

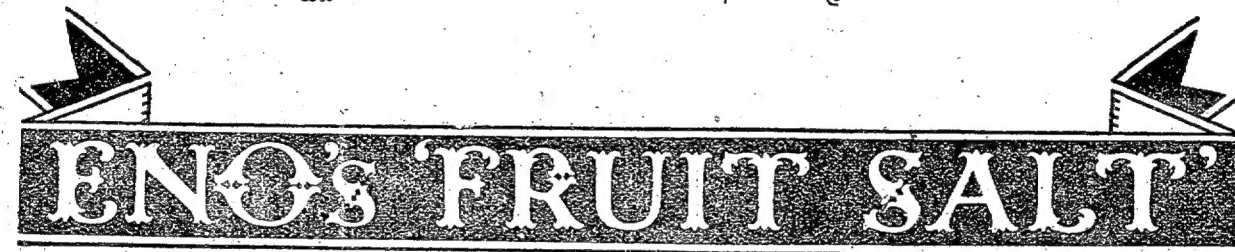
మితముగా ఉపయోగింపుడు. 50 వత్సరములనుండి ఖ్యాతిగాంచుచున్నది. తయారగునపుడు చేతులతో తాకబడదు.

జి. సి. ఈనోస్ లిమిటెడ్, లండన్, ఇంగ్లాండు. వారిచేతను తయారుచేయబడుచున్నది. ఫ్రూట్ సాల్ట్, ఈనోస్, ప్యాకేజీ పైనున్న లేబిల్, యివియన్నియు రిజిస్టర్డ్ ప్రేడు మార్కులు.

Sales Representative :

టి. యస్. ఆర్. గిల్లెట్,

1/17 ఆర్మీనియన్ వీధి, మదరాసు.

లోకల్ నెల్లు గవర్న మెంటు

దాని యీప్రతిము

ప్రజా సమదాయమును, స్వపరిపాలనార్థముగా తయారు చేయవలసిన గవర్న మెంటు వారిది ప్రాధికారము. నెలకొల్పిరి. తనది ఆయా ప్రదేశములందలి జనసంఖ్య, మొదలగు వాటి ననుసరించి, యూనియన్లు మ్యూనిసిపాలిటీలు, రౌల్డ్ కాబోర్డులు, జిల్లాబోర్డులను నిలకొల్పి, ఒకదానితో మరొకదాని కనుబంధ మేర్పరచి, ఇట్టివి పక్షముగా నిర్వహించబడుటకు, చట్టములను గావించి, అందలి సూత్రముల ననుసరించి వ్యవహరింపబడవలెననిరి.

అంతట, వీటిని నడుపించుటకు, కొంత ప్రభుత్వము, అందొకనిని, అధ్యక్షునిగాను నియమించుటానికే మొదలిడి. వీరిని నియమించు అధికారము ప్రభుత్వమువారు తొలుత, తిరిగి డేయరునుకొనిరి. కాలక్రమేణ అనుక్రమింపబడిన కొన్ని కొన్ని అధికారములను కొన్ని కొన్ని సంస్థలకు, ప్రత్యేక సంస్థముల ననుసరించి ప్రసాదించసాగిరి. ఇట్టి సంస్థములను వీటిని సమన్వయించి పరిపాలించుచో, అప్పటికే ప్రభుత్వమువారి నిశ్చితము, ప్రజాయత్ర సంస్థలయొక్కను, సామాన్య ప్రజాసమదాయమునకు స్వపరిపాలనావిధానము నలవడజేయుటయే యు యుండవలెను.

ప్రజాయత్ర సంస్థలతో మొదలుగా నుండు వారల ఉద్యోగ కాల పరీమితి రిసంవత్సరముల నిర్ణయించబడినది. ఒక వ్యక్తికి, స్వవిహారముల వడజేయుటకు మూడుసంవత్సరములకాలపరిమితి చాలవని దినినిర్ణయించిరి. ఒకవర్షము మొదలైననాడు తిరిగి దానినాశించుటకు అవకాశము లేకుండ జేయవలసిగాని,

కొన్ని ప్రాంతముల గర్భలగు వారలు ఆసలేదొకరేమో యను ననుమానమున కెవరియొకరిని నిషేధించబడుటకు అనువి య్యలేదు. ప్రజాయత్ర సంస్థల నిర్మాణమునలన, స్వపరిపాలనకు సంబంధించిన వ్యవహారనిర్వహణనుం దాని తోడుదొరునియును, వికమత్వము నెలకొని ఆన్యోన్య సహాయసంతృప్తికారమునని యూహించుచుగాని వీటివలన అపహాసము వెచ్చువారికి పరస్పర వైరములు మొదలై స్వక్రియలు ప్రబలునని పూహించుచుండెను.

దీని నిర్మాతల అభిప్రాయము లిట్లుండగా యిట్టి సంస్థలకుం దధిపించుచుండు మొదలయొక్కయు అధ్యక్షులయొక్కయు చర్యలందలకు విరుద్ధముగా పరిణమించుచుండుట కనుంగడు హాస్యాస్పదము విషయము. ఒకవర్షము మొదలగుట తలపించినంతసేపే, తనకిది వంత్రమానుగత హక్కుగానుండ వాంఛించునగాని తనకాలపరిమితి ముగియగ నే విరమించి మరొకనికా యవకాశము నిమిటకైయ్యకొనడు. తిరిగి తానే యెన్నుకొనబడుటతో లేక నామినేటుచేయబడుటతో, పరిపరిపథముల పరితాప పడుచుండును. తనయొప్పిత మిడతలనుకొనటయొట్టి అక్రమపుణ్యలకు జేయుటకై నను వెనుదీయవలెను లోక విదితమే.

వికమత్వము సహనభావము, స్వపరిపాలనార్థము యి త్యాదులు మొహంకింపబడుటకై నెలకొల్పబడిన ప్రజాయత్ర సంస్థలు ఆసమర్థతను వెల్లడిజేయుట కాస్పదములగుటకు కారణము వీటియందు మొదలుగాను అధ్యక్షులుగాను ఉన్నవారు తమఉద్యోగకాలపరిమితి ముగియగ నే సదయవ్యాధయముతో విరమింపనొల్లక తామే ఉట్టిగట్టుకొని ఊరేగవలెననెడి వ్యామోహమే. ఇట్టి వీరిఅవ్యక్తపు చర్యయే జాతికంతకును కళంక ముపొందిం త జేయుచున్నదనుట నిర్వివాదాశయము. తనపొరుగువాని యభ్యుదయ ముపేక్షింపనివాడు తానెవ్వల సహాయసంతృప్తి వాంఛించుట కనర్హుడు. ప్రతిమొదలగు తన కాలపరిమితి ముగియగ నే, తన పొరుగువాని కవకాశమివ్వజాచుట సమంజసము. సహనమునకు తాపీయక, స్వార్థపరత్వము

నకులొనై, తరస్వర వైషమ్యములు ప్రోద్బలించుచున్నార గనుకనే, ప్రభుత్వమువారును, స్వపరిపాలనార్థముగా జేయవలసిన తమ తొలి యభిప్రాయమును విడనాడి, స్వాధ్యక్షులగు, యిట్టి పదవుల నధిష్ఠించినవారి దున్వచితములను చైదములకు తమరాజకీయ పలుకుబడికై వినియోగించుకొనుచున్నారు.

ఇంతటినుండియైనను, ప్రజాయత్ర సంస్థలకుం దొక పర్యాయము గౌరవపదవుల నధిష్ఠించినవారు తమఉద్యోగకాల పరిమితి ముగియగ నే తిరిగి దానికొత్త ప్రామలాడకుండురు గాక. ఓట్ల యినను, ఒకవర్షాయము విరమించినవానికి తమ వోటు తిరిగి వచ్చి, తమకుగల హక్కును దుర్వినియోగము చేయకందురుగాక. మొదలగు సుంజలసిన యోగ్యత ఒక ని సామ్యుగాదని గ్రహింతురుగాక. రాజకీయ వ్యవహారములందు అన్యత్తులగువారలకు వ్యక్తతలవడజేయుట కీపదవులు నిర్వింపబడినవని తెలుసుకొందురుగాక.

ఒకవర్షాయము మొదలగుపదవి నధిష్ఠించినవారు విరమించి, తనపొరుగువాని కవకాశమిచ్చి, తనకదివరకుగల అనుభవజ్ఞానముచే తన తరువాత వానికి సహాయుడుగా జూచుదినమే ఘడినము. ఇట్టి వీరల సదయవ్యాధయమే దేశ మోక్షమున కాస్పదము. అట్టి దయార్థస్వాదయతే దేశోపకారాలు నాచరగుదురు.

భ్రాతృవరులగు, ఉద్యోగ కాలపరిమితి ముగిసిన సభ్యులారా? మీరొక పర్యాయము చాలించుకొనిన పదవులకొరకై తిరిగి ప్రామలాడక మీ సహోదర సమానులకు సాపదవులను వదిలి వేసి దేశ మోక్షమునకు తోడ్పడి, ప్రజాయత్ర సంస్థలను ని సత్ఫలముగా గ్రోలజేయుచును గాత-దేశ మోక్షమునకు మూలాధారలగు ఓటరులారా? ఒకవర్షాయము ఉద్యోగము నధిష్ఠించి, విరమించినవానికి, తిరిగి మీ వోటిచ్చి, మీకుగల పౌరస్వాతంత్ర్యమును దుర్వినియోగపరుపకుండురు గాక యని కోరుచున్నాం.

దేశ ప్రేయోభిలాషి.

BISMAG

ఉదరసంబంధమైన వ్యాధులన్నిటికీ
అద్భుతనివారిణి
బై సు రే టెడ్ మెగ్నీషియా

బాధను వెంటనే తొలగించును

నేడే ఒక సీసాను కొనుక్కు. మీ ఉదరసంబంధమైన వ్యాధులు మాయమవును. బిల్లులుగాను, పొడరుగాను, దుకాణము లన్నిటియందును దొరుకును. ప్రతి పాకేజీమీద నుండు ఓవల్ బిస్మాగ్ గుర్తును చూడును.

హాల్ సేల్ ఏజెంట్లు:—

4810

ఆల్ ఫ్రెండ్ యంగ్ అండు కో లిమిటెడ్,

బొంబాయి నెం 40, మదరాసు.

బై సు రే టెడ్ మెగ్నీషియా

BISURATED MAGNESIA

బై సు రే టెడ్ మెగ్నీషియా

సరస్వతీపవరేష్వరేరాజమండ్రీ

అన్ని విధములగు అచ్చుపనులు, బైందు పనులు చేయబడును.

4687

భారతదేశపురైలు

(వలికేటి నాగేశ్వరరావుగారు)

యారాపులుండమందలి విదేశీయ లాభాగరికులై పరిశ్రమలనెట్టివోనెరుగని ప్రాచీనకాలమందు మనభారతదేశమును చిత్రకళలు మహాస్మృతవశయంబునను. హిందూదేశపు సరకుల యారాపులూర్పైనుండు దగ్గరను ములంకరించు గుండెడివి. భారతదేశము ప్రపంచవ్యాపారమునకు కేంద్రమైయుండెను. విదేశపు వస్తువులు స్పెయిన్, పోర్చుగల్, ఫ్రాంస్, ఇంగ్లాండు మొదలగు దేశములనుండి వస్తుకలనులుగా కేర్పడి మనదేశములో దిగసాగిరి. ఇట్టి సమయములలో ఈస్టు ఇండియా కంపెనీ అను బ్రిటీషు సంఘము కట్టి. ఈ కంపెనీయొక్క ప్రథమోద్దేశ్యము ఇక్కడివస్తువుల నిండ్లందునకు తీసుకొనిపోవుటే. వస్తుకలారము పొందవలెనను సంగతి మేకాని హిందూప్రాజ్ఞము నిర్బంధగల్గుదురను పేరాకతోరాతేడుకాని అప్పట్లో భారతదేశములోని రాజకీయపక్షికులు చాలదుర్భరముగా నుండుటచే భారతరాజ్యాధికారము వస్తుకలమునకై వచ్చిన యాస్టు ఇండియా కంపెనీ హస్తగతమయ్యెను. అందుచే కంపెనీవారు తమ వ్యాపారము నిరాటంకముగా సాగించుకొన నవలెనను తేర్చుచుకొనదలచిరి. అందుకటై రైల్వేను నిర్మించిరి.

క్రిస్తుకము 1844 సంవత్సరములో బ్రిటీషువారిగారు ఇండియాలో రైలుబండ్లను సాగించుట లాభప్రదమని యాస్టు ఇండియా కంపెనీ వారికి సలహాయచ్చియున్నాడు. తమనులగా ముగా భారతదేశమున 1849 సంవత్సరములో ఈస్టు ఇండియా కంపెనీ వారికి నేనిర్మింపబడినది. అప్పట్లో మనదేశము కంపెనీవారి పరిపాలనముక్రిందనున్నది. యారైల్వేకు ఈస్టు ఇండియా కంపెనీ వారి యాజమాన్యముక్రింద నిర్మింపబడలేదు. మనకంపెనీ ప్రభుత్వమువారు ఆరైలుకుగాను పెట్టుబడిపెట్టిన సొమ్ముమీద 50/0 లాభమువచ్చునట్లుగా హామీయిచ్చి రైల్వే కంపెనీవారిని ప్రోత్సహింపరని రైల్వేను ప్రథమమున భారతదేశమున వేయించిరి. అనగా యారైల్వేను వచ్చుటలో రైల్వే కంపెనీవారికి నూతనూపాండల పెట్టుబడిమీద కి హామీలు లాభమురానియెడల నష్టమును కంపెనీ ప్రభుత్వమువారు బాధ్యతవహించుట. 100 రూపాయల పెట్టుబడిమీద 105 రూపాయలకు ఎంతెక్కువ తేలిక ఆంతయు ప్రభుత్వమువారు భరించవలెను.

ఈస్టు ఇండియా కంపెనీవారి దొరతనము భారతదేశములో నూతనముగా ఏర్పడ్డది. స్వయముగా రైల్వే నడుపగలిగినంత ధనముగాని వెనకగాని ఏర్పడలేదు. ప్రజలసహాయము పొందగినంతసరిగ్గా యింక చిక్కలేదు. బలవంతముగా పన్నులు సమూహకరచిన పరిస్థితులెట్లుండునో కంపెనీవారు వస్తుకలగుట

చే రైల్వేను నిర్మించుకొనక తప్పినదిగాదు. అందుచే కంపెనీ ప్రభుత్వమువారు హామీపథములతో రైల్వే కంపెనీలతో యిట్లు వ్యవహరించవలసివచ్చెను. 1850 సంవత్సరములో డెల్టా కేంద్రంగారు గవర్నరుజనరలుగానుండి హిందూదేశమును పాలించుచుండెను. వారిపాయములో రైల్వే హిందూదేశములో వివిధగా నిర్మింపబడినవి. ఆయన రైల్వే నిర్మాణ సందర్భములో యిట్లు వ్రాసి నాడు. “..... ఇంగ్లాండు దూడై కైమెరలిడుచున్నది. ఆ దూడై యిండియాలో పండుచున్నది. వేశమధ్యము నుండి రైలులకు దానిని చేరుచుటకు వసతులు కల్పించిన హిందూదేశము శ్రేష్టముగా దూడిని కావలసినంత కుండింకగలదు. హిందూప్రాజ్ఞలలో యింగ్లీషు వస్తువుల అవసరము హెచ్చుచుండుట మన మెరుంగుదును” డెల్టా కేంద్రం బ్రిటీషు వార్తకము. వృద్ధిచేయునది తమ రైల్వేవేయించినట్లు స్పష్టమగుచున్నది. మనదేశములో ప్రతివిదేశములకు పోవుట లాభముగదా యని ప్రశ్నింపవచ్చును. కాని ఇంగ్లాండులో తయారగు వస్తువుల హిందూదేశ మధ్యభాగమునకు చేరుటయు కూడా వారిపంపిణ్యులు కొవుననే 1856 సంవత్సరములో హిందూదేశము 2 కోట్ల 80 లక్షల రూపాయల సరకుల నెగునతి చేసి 2 కోట్ల 50 లక్షల రూపాయల సరకుల దిగుమతిచేసుకొనెను. రైల్వేపై జరుగు సమస్తవ్యాపారమునందు తెల్లవారి సౌకర్యములే గమనింపబడుచుండెను. దేశముగాని షాడీపర్దా ము రైల్వేచేరునప్పుడు యింగ్లీషువస్తువులు రైలులనుండి దేశములోనికి తెచ్చునప్పుడు రైల్వే ప్రతిభుకరైల్వే నిర్మయించబడెను. ఇది ఆంగ్లేయులకు సౌకర్యమేకదా! దేశీయ సరకు లోకంలోనుండి ఇంకొక ప్రదేశమునకు కొంపావల సిన రైల్వే హెచ్చు. ఆహారైల్వే హిందూదేశమునకు బ్రిటీషు పరిపాలనవల్ల కలిగిన మేలని మురియుచున్న భారతీయులు రైల్వే భారత వస్తుకలము నెట్లు నాకేనము చేయుచున్నది గుర్తింతురగాక! రైల్వే హిందూదేశములో వెలసిన స్వల్పకాలమునకే దేశీయవస్తువుల ధర హెచ్చుచూరమునుండి తేబడు యింగ్లీషుసరకు చౌకయగుట ప్రారంభమయెను. క్రమముగా హిందూవ్యాపారము తెల్లవారివేయెను. సమస్తదేశములకు ఎగుమతిచేయు హిందూదేశపు మార్కెట్టు అన్యదేశవస్తువుల దిగుమతి చేయసాగెను. కుబేరతుల్యులగు హిందూవజీజలు విదేశపుసరకులనమ్ము కమిషన్ ఏర్పాటుయిరి.

ఈ విధముగా హామీపథములతో రైల్వే కంపెనీలకు కవుశ్చేయబడినవి. కవులు మరల ఆఖరన వ్యాయమైన ధరలకు వానిని ప్రభుత్వమువారు కొందురు ఏ ఇతర కారణములచేత నయినను కవులు మరతుకాలములోగా దొరతనము వారు రైల్వే తీసుకొనగోరుచో రైల్వే కంపెనీవారికి మరతుల ప్రాప్తిని లభించి లాభమునిచ్చి తీసుకొనటకదొరతనమువారి కధికారముం

దును. ప్రథమమున నీ పద్ధతులతో రైల్వే ప్రారంభింపబడెను. 1870 సం॥ దొరతనమువారు స్వయముగా కొన్నిరయిళ్ళను వేయించిరి. అప్పుడు మన దేశములో యానుమత్యసంభవించెను. అదే మన పెద్దలుచెప్ప వాతకకవు. అప్పట్లో మన దేశములో పర్యటనమునలుచున్న యానివారణ సంఘమువారు రైల్వే విస్తరింపజేయుట అత్యవసరమని సలహాచ్చిరి. కదవు సంఘమువారి సలహా ననుసరించి ప్రభుత్వమువారు ఇంకను ప్రోత్సహనరైల్వేను పంపిరి. ఋణములుచేసి రైల్వే నిర్మింపుట యొక్కముగాదని తలచిరి హామీ పద్ధతులతో రైల్వే వేయించసాగిరి యీ సారి హామీరైల్వే 40/0 మొదలు 2 1/2/0 వరకు నిర్మయింపబడెను. రైల్వే ఏ పంపిణ్యులతో ప్రారంభింపబడినవో ప్రస్తుత దశయును హిందూదేశమునకు ఎట్టి అన్యదాయకములో ఇంతటితో తెలియనగును

ప్రపంచమందు బాట కొడు పముద్రవాయు ప్రయాణ మొనర్చు నిపుణులచే నామోదన బడసి వది, కాస్టోల్ తిప్ప మరెదియునులేదు. మీరు నుభయోగించి మోటారింగునందు సౌఖ్యము ననుభవించుడు.
ఎల్లచోట్లను దొరుకును.

నరసాపురం
(స్వకీయవిలేఖరి)

గ్రామ పునర్నిర్మాణము

ఏప్రిల్ 24:—ఈ విషయమై మాజిల్లా బోర్డువారు నెల 1-50 రూపాయలు జీతమున్న పరిశోధనాధికారులను పంపిస్తూ ఆయా గ్రామాలను పరిశీలించి ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొక్క ఫిర్యాది వచ్చినట్లయితే దానిలో నూలుబడుతుంటే, శేరి, శోభనరేటి వు సానుకూలతను నిర్ధారణముచేయటం, పంచాయతీలను పెట్టుట, పుస్తక భాండాగారములను ఏర్పాటుచేయటం మొదలగు పనులను చేసి ఆఫీస్ లోని గ్రామములను అభివృద్ధి చేయటం కొరకు ప్యానుచేసిన తీర్మానము మీపాతకులకు పంపిస్తాను. ఈ ఫిర్యాదులో పనిచేయున్న శ్రీ అప్పల రామమూర్తిగారి రెండుకోటల క్రితం మా గ్రామము విచ్చేసి యాజిల్లాలోని శ్రీ జనమయ్యక్క ప్రత్యేక ఉపయోగము నిమిత్తము గ్రామ గ్రామములకు పంపు పుస్తక భాండాగారము ఇచ్చట నిర్మించుటకు వీలగు సేవాయని ఆలోచనచేసి వెల్లిరి

మోర కృత్యము

మాతలాకాలోని జిల్లా పాలెమునే గ్రామములో నొక క్రిష్ణయను మాలకురవాడొకడు దాదాపుగా ఇరువై రెండు వత్సరముల పయస్సుగలవాడు అతని ఇల్లిన పివల్లిని పడచాడు సంవత్సరముల పయస్సుగల తన చెల్లెలిని ముప్పై సంవత్సరముల పయస్సుగల ఇంకొక మాలవాడిని చంపివేసి పారిపోయెనని తెలియపర్చినది. వానిగు కేసులు మా ఆసు క్షత్రికి గొనితేబడినవి. మా దా! గారు గ్రామాంతరము వెళ్లిన మీదట పాలకొల్లు హ్యునిపల్ ఆసుక్ర దా! గారకు పట్టి పీను క్రష్ణరావుగారిచే పోస్తుమార్చెవరకు జరుపబడినది. మాతలాకాలో ఘోరకృత్యముల విషయమై ఇది మొదటి పారిగారు నేను వ్రాసినది ఈ పంపర్చుకున ఒక్కపంగతి కెప్పవలయును మాజిల్లా ఏర్పాటు చాలకాలమైనప్పటికిన్ని పోలీసు యేర్పాట్లు సర్దులేదు. జిల్లాలోని డిప్యూటీ మావారిం పెండెంటుగారిని మా సరపాత్రములో సంపదలెనని నా ము ఖ్యాభిప్రాయము.

యాదవులు

మా గ్రామములోని యాసంఘమువారు గవర్న మెంటు పభికులకున్న జిల్లా తాలూకాబోర్డుల అధ్యక్షులకున్న తమ బృందములోని వారిని తాము ఎన్నికలలో నిలిపి పోటీచేయలే మని చెల్లయ నామినేషన్ చేయించవలెనని కోరెను విజ్ఞా పనను పంపుకొనిరి.

ఒక క్రిష్టియన్ ఉపన్యాసము

మాపురముదిరమిద్ద మొన్న ఆదివారము రోజున ఆ సంతపురమునుండి వచ్చిన ఘోష దొరగారు మా గ్రామములోని బర్దర ఎం. ఏ. దొరగారి ఆసపత్నయను నొక రసవంతమగు నుపన్యాసమును ఇచ్చిరి. బర్దర దొరగారు ఎ.ఇ.ఎల్. ఎమ్ కు చెందినవారు. వీరు ప్రభుత్వము మా గ్రామములో గొప్ప దేవాలయమును (చర్చి) కట్టుచున్నారు.

కాకినాడ వార్తలు
(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ ఏప్రిల్ 28:—రెవెన్యూ సాయంత్రము వేలంగిపాలలయ సభామందిరమున మదరాసు కాన్సిలునందు, భారతకా సనసభయందు ప్రవేశపెట్టబడిన ఆతిభాగ్య వివాహ చట్టముల ను ఖండించుటకై సభిజుగను. ఆ సేకులు డిస్కోవర్సానుల నిచ్చిరి. ఈడినన తీర్మాన మేకగ్రీనుగ నామొందింపబడిన తరువాత సభ ముగిసెను.

తీర్మానము

మదరాసు కాసన సభలోనూ, భారత కాసనసభయందు క్రమముగా దా! వత్తులక్ష్మి, హరివిల్స్ కారదాగార్లవలన ప్రవేశపెట్టబడిన ఆతిభాగ్య వివాహచట్టములు హిందూశాస్త్ర మునకు వ్యతిరేకమైనవియ్య, అట్లుగా కాసనసభయందు చాల్సినయెడల ప్రభుత్వమువారు మత్తెమయములందు తలముగ నుండుమని యెడువార్గ త్తమునకు భంగముకలగుననియ్య, ఆయా కాసనసభలయందు ఈచట్ట ముగీకరింపబడినన ప్రభుత్వమువారు తప్పు యంగీకారము నొకగవలదనియ్య లొకపంధు సి. శ్రీనివాసరావు నాయుడుగారి యధ్యక్షత్వక్రింద జరుపబడిన 3 కి నాడ పోలెలసభవారు కోరుచున్నారు.

ఆసియపండ్లు ఎంకవరకు ఆరోగ్యకరమై కనుగొనబడు దాకకు ఎస్ ఎస్. జిల్లాగారు పరిశోధనలను పయ్యుచున్నారట. అందుసంవత్సరములపాటి పరిశోధనకు పయ్యుటకు ఎం పైరు మార్కెటింగుకోర్టువారు 8000 పానుల మొత్తము నిచ్చి టట. సేవపండికొక్కలకు పరిశోధనలను పయ్యుచున్నారు.

శ్రీ శుభ ముస్తు

వివాహ మహోత్స వాహ్వన పత్రిక

ఆయాగ్య: స్వస్తిశ్రీ విభవ సం వైశాఖ శు ౧౩ (త్రయోదశి) బుధవారము హస్తా నక్షత్రయుక్త మిథునలగ్నమందు నూర్యోదయాది ఘ. ౧౦-౧౩ లకు (మేనెల 2-వ తేది ఉరయమున గం. 9.45 నిమిషములకు)

నా మమార్తె	నా బావగారు శివలెక్క శివబ్రహ్మముగారి
చిరంజీవి సాభాగ్యవతి	ద్వితీయపుత్రుడు చిరంజీవి
కా మా ముత్తు కు ను	శంభు ప్ర సా దు న కు ను

పాత్యగ్రహణ మహోత్సవము విజయవాడయందు నా స్వగృహ మగు శ్రీ దుర్గావిలాసమున జరుపునట్లు పెద్దలు నిశ్చయించినారు గాన తాము మటుంబసరివారసహితముగ దయచేసి నా సపర్యలను స్వీకరించి వధూవరుల వాకిర్యించి న న్నానందింపజేయ వేడుచున్నాను. శ్రీ శ్రీ శ్రీ ఇట్లు భవద్విధేయుడు కాకినాడుని నా గేవ్వరరావు

విజయవాడ 27-4-28

విశేషము:—వివిధప్రాంతములందు గల బంధుమిత్రాదులను స్వయముగ పిలుచుటకు గాని, వారలకు శుభశేఖలను వ్రాయుటకు గాని వీలు గలుగనందున నీ యాహ్వనమును స్వీకరించి దయచేయ వేడుచున్నాను. కా. నా.

గౌనసభాధికముల కార్య క్రమము			
1-5-28 మంగళవారం		4-5-28 శుక్రవారం	
ఉదయం గం. 7-30 మొ		ఉదయం—	
మ. మధుర పాన్న స్వామిపిల్లెగారు	నాగస్వరం	మ. మధుర పాన్న స్వామిపిల్లెగారు	నాగస్వరం
సాయంత్రం 4-30 మొ 7-30 వరకు—		ఉదయం గం. మొ వరకు—	
బ్ర. నందూరి సింహాద్వైపాచార్యులుగారు	గాత్రం	బ్ర. కాకినాడని భైరవమూర్తిగారు	వీణ
	ఫిడేలు	బ్ర. వారణాసి ఘంటయ్యగారు	మృదంగం
మ. చలవాడకుమారస్వామిగారు	మృదంగం	సాయంత్రం గం. 4-30 మొ 7-30 వరకు—	
2-5-28 బుధవారం		బ్ర. పాపవల్లి రామకృష్ణయ్యగారు	గాత్రం
ఉదయం—		బ్ర. చల్లపల్లి వంశనాదంగారు	ఫిడేలు
మ. మధుర పాన్న స్వామిపిల్లెగారు	నాగస్వరం	మ. ఆశ్వధాటి రామకూర్తిగారు	మృదంగం
సాయంత్రం గం. 4-30 మొ 7-30 వరకు—		మ. పొట్లూరి వీరరాఘవయ్యచౌదరిగారు	కంజీరా
బ్ర. బలిశేపల్లి సీతారామయ్యగారు	గాత్రం	రాత్రి గం. 9 మొదలు—	
బ్ర. వారణాసి బ్రహ్మయ్యగారు	ఫిడేలు	బ్ర. నేలి లక్ష్మీనారాయణగారు	హరికథ
బ్ర. వారణాసి ఘంటయ్యగారు	మృదంగం	మ. పువ్వల ఆంజనేయులుగారు	ఫిడేలు
రాత్రి గం. 9 మొదలు—		మ. పువ్వల రత్నంగారు	మృదంగం
బ్ర. ఆదిభట్ల శారాయణదాసుగారు	హరికథ (సీతాకల్యాణం)	5-5-28 సిరవారం	
మ. పువ్వల రత్నంగారు	మృదంగం	ఉదయం—	
మ. మధుర పాన్న స్వామిపిల్లెగారు	నాగస్వరం	మ. మధుర పాన్న స్వామి పిల్లెగారు	నాగస్వరం
ఉదయం గం. మొ వరకు—		సాయంత్రం గం. 4-30 మొ 7-30 వరకు—	
బ్ర. మలుగు శివానందకాశ్మీగారు	వీణ	బ్ర. కుమరాడ సంగమేశ్వరకాశ్మీగారు	వీణ
	మృదంగం	బ్ర. వారణాసి ఘంటయ్యగారు	మృదంగం
సాయంత్రం గం. 4-30 మొ 7-30 వరకు—		6-5-28 ఆదివారం	
బ్ర. వారి నాగభూషణంగారు	గాత్రం, ఫిడేలు	ఉదయం—	
మ. కోలంక వెంకట్రాజుగారు	మృదంగం	మ. మధుర పాన్న స్వామిపిల్లెగారు	నాగస్వరం
		సాయంత్రం గం. 4-30 మొ 7-30 వరకు—	
		మ. ద్వారం వెంకటస్వామికాయుడుగారు	ఫిడేలు
		మ. పొట్లూరి వీరరాఘవయ్యచౌదరిగారు	మృదంగం
		సదస్యమురోజున పండితాశీర్వాదము జరుగును	

తుని తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము

ఈసంఘము శ్రీవిద్యానంద పుస్తకభాండాగారము నందు సమావేశమై యాక్రింది అధికారులను ఎన్నుకొనడమైనది శ్రీరాజా మిర్జానల్లపరాజు అప్పల నర్సియారాజుగారు అధ్యక్షులు. 1. చక్కా వెంకటకృష్ణగారు కార్యదర్శి, కోకాధిపతి. 2. కోడేటి రంగారావుగారు కార్యదర్శి, వీరగాక ము 17 గదిని జిల్లాసంఘమున పభ్యులుగా నెన్నుకొనడమైనది.

1. శ్రీరాజా మిర్జానల్లపరాజు అప్పల నర్సియారాజు గారు, 2. కోడేటి రంగారావులు - వీరిని ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు పభ్యులుగా నెన్నుకొనడమైనది. (కార్యదర్శి)

తీర్మానపట్టి లేక ఉల్లింకిపట్టి

24 గంటలలో (బిటునుండి న్యూఢవుండండు కేట (బిటునుండి న్యూఢవుండండుకు 24 గంటలలో వరుగె తెనట. దీని కావరము తోటలలో దొరకునట. సముద్రపక్షి గాదనుచున్నాడు. అందుచే పొగయొడలెంట జని అందులో గొంబోబను ఆహారమును తిని ప్రతునని గాదనుచున్నాడు. ఎక్కడ ఆగకుండు, తిండి తినకుండు 24 గంటలు అడేవనిక వరు గెత్తుట ఆశ్చర్యమే !!

ఇక మోటారు ప్రమాదముల భయము లేదు

జర్మనులు క్రొత్త రకణోపాయమును గనిపెట్టుట బెర్లిన్ ఏప్రిల్ 27:—గంటల 28 మైళ్లవడితో మోటారుబండి పోవుచుండెను చెట్టున డిగ్ గాను, మోటారుబండి పొడుగాలేదు. ద్రౌవరుకు దెబ్బతెగలలేదు. ఆబండి 20 మైళ్ళ చొప్పున బోవుచు కాలినడకను బోవు బాటసారియొడ బడిను. ఆతడు కష్టముతో ఊపిరి పీల్చెను. చివనవృత్త నవ్వెను. కాని ఆతనిక వాయుము రాలేదు. గాయములు తగులలేదు. ఏదో యా పాయమును పోర్ పిల్లమగారు కనిపెట్టిరట గట్టి రబ్బరు గొట్ట మును మోటారుబండి వెనుకనో ముందునో గట్టెంటు. దానివలన ఎట్టి ప్రమాదము రాలదు.

సర్ జాన్ పాల్మండుగారు ఆస్ట్రేలియా కే. సె తాత్కాలికముగ ఆగెనిస్టానే ఎఫ్.ఆర్. స్కార్ల టు గారు ఆతిని పానే వైమానిక సేనాధిపతిగ నుండురు.

గిన్ను గారి వింతసూచన

కేంద్ర ప్రభుత్వము రాను రాను ప్రజలకు దూరమగుచున్నదని, గిన్ను గారు విచారించిరి. భారత శాసనసభ కట్టిబాధ్యత లేదని వగచిరి. కాని, గిన్ను గారు సూచించిన సంస్కరణములు, శాసనసభను నామమాత్రము గావించి, కేంద్రప్రభుత్వ నిరంకుశత్వమును పెంపుజేయుటకే తోడ్పడ గలవు. వీరిని సివిలియను స్వభావము ఏమాత్రము వదలలేదు. భారత శాసనసభలో ప్రజాప్రతినిధులు అధిక సంఖ్యాకులుగ నుండి, ఇండియా ప్రభుత్వము శాసనసభకు బాధ్యత వహింప కుండుటచే, శాసన సభవారు చేసిన తీర్మానము లన్నియు నిష్ఫలము లగుచున్నవి. సర్దిఫి క్లెట్టులు మున్నగు సాధనములచే, ప్రభుత్వమువారు తమ పంతమును చెల్లించుకొను చున్నారు. ప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠ మాత్రము సన్నగిల్లు చున్నది. ఇట్టిస్థితిని తొలగింపవలయు ననిన, ఇండి యా ప్రభుత్వమును భారత శాసనసభకు బాధ్యత వహించునటుల చేయుటకన్న వేరుమార్గము కను పింపదు. ఇందుకు మార్గగ, గిన్ను గారు భారత శాసనసభ ననలే రద్దుజేసి, నామినేటుడు సభ్యుల తో నింపవలయునని చెప్పట ఎంతచోడ్చమో తెలి యకున్నది. ఇప్పుడున్న సంస్కరణములను గూడ తొలగింప వలసిన దని మార్చింగు పోస్టు మున్నగు పత్రికలు నలుపు వాదన కిది యనుగుణముగ నున్నది. వివిధ రాష్ట్రమంత్రులును ఈ సభ్యులను నామినేటు జేయవలయునట.

నామినేషనువలన గలుగుచెడుగులను చూచుచునే యున్నాము. దీనివలన గలుగు నష్టములు ప్రజల కనుభవములోనికి వచ్చినవి. నామినేషనుల పద్ధతిని శాసనసభల నుండియు స్థానిక స్వపరిపాలన నుండియు, ఎంత త్వరలో దీనివైచిన నంత మేలని ప్రజలు తలంచుచున్నారు. ఇట్టి సమయమున భారత శాసనసభ సంతను నామినేటుడు సభ్యులతో నింపవలయునను సూచనకన్నను విరుద్ధము జేరుండదు. మంత్రుల నామినేషను అధికారము నీతిరున పెంచుటవలన సాంఘికవైషమ్యములు మరింత యతిశయింపగలవు. పక్షపాతము మితిమీరిపోవును. గిన్ను గారు ఏల యిట్టి నామినేషను సూచన గావించిరి? భారత శాసనసభవారి ఛాటికి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఇప్పటికే ఆగలేక పోవుచున్నటుల గిన్ను గారు కనిపెట్టిరి. భారత శాసనసభలో ప్రజాప్రతినిధుల వక్రత్వ సామర్థ్యముముందర అధికారసభ్యుల సామర్థ్యము కొరగాకున్నదట. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రజాప్రతినిధుల కొనగదగిన వరము లేవియు లేవట. రాష్ట్రీయ శాసనసభలో మంత్రపదవుల నొనగి కొందరనయినను ప్రభుత్వమువారు తమవైపుకు ద్రిష్ట

కొనవచ్చును. అట్టి యవకాశము భారత శాసనసభలో నుండదు. ప్రభుత్వమువారికి మిగిలినవి, మందహాసములు కరస్పర్శనములు విందులు మున్నగునవి. వీనిద్వారా, విశేషముమందిని తృప్తిపరచుటకు వీలులేదట. హిందూమహమ్మదీయవిభేదములను పెంచుట గూడ నొకమార్గమే యైనను దీనిని సంపూర్ణముగ నుపయోగించుటకు వీలులేదట. అందుచే భారత శాసనసభను నామినేటుడు సభ్యుల మయముజేసి ప్రభుత్వమువారు తమ యిచ్చను నెరవేర్చుకొనవలయునని, గిన్ను గారు కోరుచున్నారు. గిన్ను గారు అధికారుల హృదయము నెరింగిన వారగుటచే, ఇట్టికోర్కె వారిలో వ్యాపించి యున్నదని తలంపవచ్చును. భారత శాసనసభను రద్దుజేసినగాని పరిపాలనము కొనసాగదని, గిన్ను గారు రంగీకరించుటవలన, ప్రజాప్రతినిధులకై అధికారులకు తెలిసినచ్చెనని ఎంచవచ్చును. నిరంకుశ పరిపాలనమునకు భారత శాసనసభ అడ్డుపడుచున్నదనుటకు సందియము లేదు. భారత శాసనసభవారి తీర్మానములకు వ్యతిరేకముగ నడుచుట, ప్రభుత్వమువారికిని కష్టముగ నున్నది. ఇట్టిసభకు ప్రభుత్వము బాధ్యత వహింపవలసినవచ్చుచో, అధికారుల యాట లనలే సాగవని, గిన్ను గారు భావించుట వింత గాదు. నామినేటుడు సభ్యులు, ఇండియా ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక వ్యవహారములతో జోక్యము బుచ్చుకొన రని, గిన్ను గారికి నమ్మకము గలదు. కృత్రిమసంస్కరణములకన్నను, పూర్ణ నిరంకుశత్వము నవలంబించుటయే మేలగును. అప్పుడు ప్రజలలో స్వరాజ్యసంపాదనాభిలాష పెచ్చు పెరుగును. తన్మూలమున స్వరాజ్యసిద్ధియు త్వరితముగ గలుగును. సైమను కమిషనుతో తీరిగినవిమర్శల గిన్ను గారికి గలిగినయూహ లివి యగుటచే, కమిషను వారి రిపోర్టులో గూడ నిట్టి సూచన లుండుచో, ఆశ్చర్యపడ నవసరముండదు.

సైమను కమిషను బహిష్కారము

సైమను కమిషను బహిష్కారము విషయమై నాయకు లెక్కుడువ్యూహలను జూపవలసిన సమయ మాసన్నమయినది. బహిష్కారమును భగ్నపరచుట కనేకప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. సైమను కమిషనుకు తోడ్పడుటకై ఎద్యుకేషను కమిటీని నియమించి రని వార్తలు తెలుపుటయగాక సభ్యుల నామములనుగూడ పేర్కొనినవి. సర్ ఫిలిఫ్ హార్టాగు, సర్ జార్జి ఆన్ డరుసను, సర్ సుల్తాను అహమ్మదు, డా॥ ముత్తులక్ష్మిరెడ్డి, కె.టి. పాల్ గార్లును మరియొక హిందూసభ్యుడును కమిటీయందు గలరట. శాసనసభలు సెలవుకమిటీలను నియమింప నపుడు ప్రభుత్వమువారే వానిని నియమింపగలరు. ఇట్టికమిటీలు ప్రజలగౌరవము నేమాత్రము బడయ జాలవు. సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు సైమను కమిషను బహిష్కారము విషయమున తాము సర్ సప్రాగారి ననుసరించెద మనియు మితవాదపక్షశిక్షణకు కట్టుపడి యుండు మనియు తెలుపుట ప్రోత్సాహకరముగ నున్నది. కాంగ్రెసు పక్షమువారితోబాటు మితవాదులును తమధర్మమును అచంచలభక్తివిశ్వాసములతో నిర్వహించుట యావశ్యకము. మితవాదులను చీలదీయవలయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుటచే వారేమా

త్రము ఏమరియుండరాదు. టైముస్ ఆఫ్ ఇండియాపత్రికలో మితవాదియొకరు వ్రాముచు శాసనసభవారి కమిటీనొకదానిని ఏడ్వరసభ్యులతో నియమింపవలయు ననియు ఈకమిటీకి రిపోర్టును బంపునధికార మొనగవలయు ననియు పార్లమెంటు సభవారు రాయలుకమిషనువారి సహాయముతో కమిటీనిసేరారు. లను పరిశీలింపవలయు ననియు మున్నగు సూచనల గావిం చిరి. ఇట్టి రాజీనామాచనలవలన నిసుమంతయు ప్రయోజనముండదు. శాసన సభవారు నియమించెడి కమిటీకి, రాయల్ కమిషను కున్న విలువ యుండదు. రాయలు కమిషను రిపోర్టునే, పార్లమెంటు సభవారు ప్రమాణ మని ఎంచెదరు. కమిటీ నియామకము, ప్రజల కండ్లనీరు తుడుచుటకు మాత్రము బనికి వచ్చును. ఈసభ్యులమున ఏపక్షము వారు చలించినను, దేశమునకు తీరని నష్టము వాటిల్లును. స్థానిక స్వపరిపాలన సంఘములలో పెక్కు సంఘములు సైమను కమిషనును బహిష్కరించుటకు తీర్మానించినటుల తెలిసిన విషయమే. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి సంఘములను కమిషను వారికి రిపోర్టుల బంపగోరి రట. మిగిలిన రాష్ట్రములలో గూడ స్థానికసంఘముల నిటులనే గోరవచ్చును. ఈ సంఘములు చలంపక, బహిష్కారశపథమును విడువకుండుట ముఖ్యవశ్యకము. ఇంగ్లండుతో నే రాజకీయ పక్షమువా రయినను, హిందూదేశమునకు తోడ్పడెద రను నమ్మకము గలుగ కున్నది. పార్లమెంటరీ లేబరు పక్షము వారి సభ యీమాధ్య జరిగె ననియు, కమిషనునందలి లేబరుసభ్యులగు మేజరు అట్లీ, హార్టుషార్ గార్లు సభకు హాజరై తమ యనుభవములను చెలిపి రనియు, లేబరు పక్షము వారేయభిప్రాయమును తెలుపలేదనియు, వార్తలు చెలుపు చున్నవి. లేబరు పక్షమువారేతీరున నయినను, కమిషనుతో సరిపెట్టుకొని యూరకుండు రని తలంపవచ్చును. భారతీయులు స్వతంత్రపై ననే ఆధార పడి పాటుబడవలసి యుండును. బహిష్కారమును జయప్రదముగ నిర్వహించుచో, ఇంగ్లండు గూడ శన సంకుచిత వైఖరిని మార్చుకొనగలదు.

వింటరుటునుగారి ఖండనము

వింటరుటునుగారు, భారతీయ నాయకులను నిరసించుటకు కుతూహలపడుచుదురు. ఇండియా ఇంగ్లండుల వర్తకము, హిందూదేశమును నష్టపరచుచున్నదని, భారతీయప్రముఖులు చెప్పు నుడువులు అసత్యము లని వింటరుటునుగారు చాటుచున్నారు. ఇటుల బుకువారి సంఖ్య రానురాను సన్నగిల్లుచున్నదట. వీరిసిద్ధాంతములు నిరాధారములట. ఇంగ్లండు హిందూదేశముతో వర్తకము నలుపుటచే, దేశసంపద చాలవృద్ధియయినదట. ఇంగ్లండు ఇండియాతో విశేషముగ వస్త్రవ్యాపారము నలుపుచున్నది. దీనివలన హిందూదేశవస్త్రవ్యాపార మడుగంటినది దీనివలన దేశమునకు గలిగిన నష్ట మింతింతగాదు. రాటములు మగ్గములు మూలబడి, ప్రజాసామాన్యమునకు జీవనాధారము సశించినది. గృహపరిశ్రమ లడుగంటినవి. హిందూదేశమునుండి ఇంగ్లండు ముడిపదార్థములను గొంపోయి, తయారయిన సరకులను పంపుచున్నది. హిందూదేశము పంపదగిన, తయారయిన సరకులు గనుపింపవు.

ఇంగ్లండు పాలనాధికారము వహించుటచే, హిందూ దేశము తనవర్తకమును విరివిగ వ్యాపింపజేసెను. ఇనుపసామాను లన్నియు ఇంగ్లండునుండియే దిగుమతియగుచున్నవి. ఇంగ్లండు కీర్తిరున పోవుచున్న ధనప్రవాహమువలన, హిందూదేశము బీదదయినదని, దాదాభాయి నారోజి మున్నగు రాజకీయ నేత్రులు రుజువుచేసియుండిరి. వికటరుటనుగారి హేళనవలన, నిజమును మరుగుపరుప వీలులేదు. ఇప్పటి కయినను, హిందూదేశము మునుననుంచి ఇంగ్లండు మెలగకుండుట శోచనీయము. రిజర్వుబ్యాంకు చట్టమును నిరాకరించుట, రూపాయిమారకమును హెచ్చుజేయుట, విదేశవస్తువులపై హెచ్చుపన్నులను విధింప నిరాకరించుట, మున్నగు చర్యలబట్టి ఇంగ్లండులాభమునిమిత్తము, హిందూదేశము తన పురోభివృద్ధిని కోల్పోవలసి వచ్చుచున్నదని, గ్రహింపవచ్చును.

జస్టిసుపత్రిక : జార్జిజోసెఫ్ గారేపై అభిమానము
జస్టిసుపత్రిక ప్రపంచమునంతను బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరవిభేదదృష్టితో జూచు చుండును. అందుచే ఈ పత్రికకు వాస్తవప్రపంచము మరుగుపడుచుండును. బ్రాహ్మణప్రముఖుల చర్యలకు యీ పత్రిక ఏదియోయొక యపార్థము గల్పించుచునే యుండును. జార్జి జోసెఫ్ గారు తమిళనాడు కాంగ్రెసు కార్యదర్శిపదవికి రాజీనామా నిచ్చిరి. దీనికిని బ్రాహ్మణుల కుతంత్రమే కారణమని వ్రాయుటకు జస్టిసుపత్రిక సాహసించెను. నిజమేమన, జోసెఫ్ గారు చెన్నపురిలో న్యాయవాదవృత్తి నవలంబించుటచే రాష్ట్రీయసంఘ కార్యదర్శిపదవికి రాజీనామానిచ్చిరి. జస్టిసుపత్రిక తమవైఖాసిన యభిమానమునకు జార్జిజోసెఫ్ గారు సంతసించుటకు మారుగ ఈరితిని నిసిందిరి.

“తమిళనాడు కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శిపదవికి నే నిచ్చిన రాజీనామాగూర్చి చెప్పెదను. నేను మద్రాసులో ప్రాక్టీసు చేయజోవుచున్నాను. దానిని వృద్ధి చేసికొనుటకు కొంతకాలమువరకు ఆపనిదప్ప వేరొక దానిని నిర్వహింప వీలులేదు. ఒక్కమారే, పెక్కు పనులను చేపట్టుట అవివేకమగును. ఇది సాధ్యము గావచ్చును, కాకపోవచ్చును. శ్రీనివాసయ్యంగారు ఊర లేని సమయమున, కార్యనిర్వహణభారమును వహించుట నాకు అనలే సాధ్యపడదు. నా రాజీనామా కిదియే కారణము. ఈ సంగతిని బహిరు అహమ్మదుగారికి వ్రాసిన లేఖలో నేను సూచించితిని. జస్టిసు పత్రిక నాపై దయతో గూడిన శ్రద్ధ వహించు చుండెను. కాని, పరుషముగ చీచాట్లు పెట్టుచుండెను. నారాజీనామాకు కారణము, బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులను అవమానించుటకు పన్నిన కుట్రయేనని సూచింపబడెను. ప్రస్తుతసందర్భమున, జస్టిసు పత్రిక గాని మూటగట్టుచున్నది గాని వేరుగాదు. శ్రీనివాసయ్యంగారికిని నాకును గల సంబంధము మిగుల అనుకూలముగ నుండెను. నేను రాజీనామా నిచ్చుటకు వారేమాత్రము కారకులుగారు. కేవలము ప్రైవేటు కారణముల నిమిత్తమే, నేను రాజీనామా నిచ్చితిని. సానిర్లయమునకు నేనే బాధ్యుడను. దానియందు దితరులు పాల్గొనవలయునని నేను గోరను. ఇప్పటికిని శ్రీనివాసయ్యంగారు నారాజీనామావిషయమై ఏ మని తలంచెదరో నాకు తెలియదు.”

ఇక నయినను జస్టిసు పత్రిక అభూతకృత్వల గావించి, సాంఘిక వైషమ్యముల బెంచుకుండుట మేలు.

మోటారు ప్రమాదములు
మోటారు ప్రమాదముల సంఖ్య రానురాను హెచ్చుచున్నది. వీనిని నివారించునపాయ మేది యని వివిధదేశములవారును వితర్కించుచున్నారు. శీఘ్రగతిప్రయాణముల నల్లుటవలన సాకర్యమున్నను, మానవులు నిష్కారణముగ ప్రాణముల గోల్పోవుట ఎంత విచారకరమో యూహింపవచ్చును. వీనిని నివారించ వీలులేనిచో, మోటారు ప్రయాణముల ననలే మానుకొనవలసివచ్చును. జర్మనీలో ప్రమాదముల నివారణకు కొన్ని యుపాయముల గనిపెట్టినటుల తెలియుచున్నది. మోటారుబండి పరుగిడుచు, చెట్టును గొట్టుకొనినను, అపాయము గలుగలేదట. ఒక మనుష్యుని గొట్టుకొనినను, అతనికి చెబ్బ తగులలేదట. ఒకబండి వేరొకబండితో డీకొనినను, ఎట్టి ప్రమాదము గలుగలేదట. ఇట్టి నూతనపరికరములు సర్వసామాన్య మగుచో, మోటారు ప్రయాణము సౌఖ్యదాయకము గాగలదు.

ఈజిప్టు : ఇంగ్లండు
ఈజిప్టును ఇంగ్లండుకును మధ్య సంధిప్రయత్నములు జరుగుటలేదనియు పూర్వసిద్ధియే తిరిగి ప్రవేశించినదనియు సాలిసుబరీ ప్రభువుగారు ప్రభువుల నభిలోబలికిరి. ఈజిప్టువిషయమై ఇంగ్లండు చూపిన, వైఖరి ఏమాత్రము యోగ్యముగ లేదు. ఈజిప్టు స్వాతంత్ర్యమును గుర్తించుటయే దుర్లభమయ్యెను. గుర్తించినప్పటికీ గూడ, దానిని విధిలపరచు పరతులు విధింపబడెను. నాగరిక ప్రపంచము, ఈజిప్టు ప్రజలకోర్కెలు న్యాయ మయిన వని ఎంచకమానడు. స్వాతంత్ర్య మనలే పనికి రాదనుచో అర్థముండును. స్వాతంత్ర్య మిచ్చి, తన చట్టములను తాను నిర్మించుకొనుటకు ఈజిప్టు కవకాశ మియని యెడల, స్వాతంత్ర్యమువలన నేమి ప్రయోజనముండును? దీనివలన ఈజిప్టు ప్రజలలో నిరాశ పెరుగక మానదు.

యుద్ధబహిష్కారము
అమెరికావారు గావించిన యుద్ధబహిష్కార సూచనలగూర్చి, బ్రిటీషుమంత్రుల యభిప్రాయము లింకను వెలువడ లేదు. గ్రేప్రభువు గారిటీవల గావించిన ప్రసంగ మయినను ప్రోత్సాహకరముగ గను వింపదు. ఫ్రెంచివాసీసూచనలు అమెరికాసూచనలను బలహీనపరచుచున్నవి. గ్రేప్రభువుగారు మాత్రము ఫ్రెంచివారి సూచనలను ఆమోదించుచున్నారు. దీనినిబట్టి వీరు అమెరికావారి సూచనలను మనఃస్ఫూర్తిగ నంగీకరించుటలేదని గ్రహింపవచ్చును. ఇటుల నీళ్లు నమలుటవలన, ప్రయోజన ముండదు. ఆయుధవిస్తంభనమువిషయమై వివిధదేశములవారు ను మనఃస్ఫూర్తిగ పాటుబడినగాని, ప్రపంచశాంతి గుదుర నేరదు.

ఉదకమండల వార్తలు (న్యకీయవిలేఖరి)

ఉదకమండలం, ఏప్రిల్ 28:—ఆఖిలభారత శో ఆప రేటిపు రిజస్ట్రార్లసభ ఢిల్లీలో వచ్చే జూనుమాసమున జరుగును. మదరాసునుండి పరకారసభల రిజస్ట్రార్లుగాను అవసరమైనయెడల గా. శీఘ్రతత్వ మయ్యగగారు ప్రతినిధులుగ నేగెదరు.

కర్నాటిక్ పేపరుమిల్లులు
కాననభాసభ్యులు కొందరు కర్నాటిక్ పేపరుమిల్లులకు ప్రభుత్వ సహాయము నొసగవలసినదని కాననభాలో శో రనుట యందరికి దెలిసినవిషయము. ఈ మిల్లుల కేవిధమున సహాయము చేయవలెనో నిశ్చయముకాలేదు. కాని గా. సత్యరత్న మయ్యగగారు మిల్లులను చూచుటకు పోవనిశ్చయించుకొని యున్నారు. అనవరమున్నోచినయెడల మిల్లు అధికారుల పథ నుమాడ సమావేశపరచెదరు.

క్రొత్త లామొబరు
ఉత్తర హిందూస్థానమున పర్వతన మొనరించి మదరాసు గవర్నరుగారి ఎదుట డి. బి. కృష్ణకామయ్యగారు ప్రమాణముల చేసి లామొబరుపదవిని గైకొనిరి. ఎ. వై. జి. కేందెలుగారి కొనగిన కాఖలమిడి యధికారమే వీరికిగూడ నొసగబడెను.

కానేరి మెట్టూరుప్రాజెక్టు
గా. సర్ కార్మన్ మార్టోబాంప్సుగారు కాననభాలో వాగ్దేతునిచ్చినప్రకారము కానేరి మెట్టూరుప్రాజెక్టు అందనాలు తయారుఅయినవనియు సభ్యుల కిది పంపబడునని యు, ఈవిషయమునుగురించి ప్రభుత్వమువారిక సంఘము నేర్పరచెదరియు తెలియుచున్నది. సంఘసభ్యుల శామములు రెండుమాడుదినములలో ప్రచురింపబడును.

మదరాసు కార్పొరేషను ఆరోగ్యఅధికారి
ప్రభుత్వమువారు కొడికాలముక్రిందట మదరాసు పోస్టుఆఫీసుకు వదిలి దరఖాస్తులకొరకు ప్రకటించిరి. మూడు నూరు దరఖాస్తులైనను ఈపదవినిగురించి ప్రభుత్వమువారికిచేరెన్న కాని మదరాసు కార్పొరేషనువారు ప్రస్తుతమున్న పాల్తు ఆఫీసుగానే కాళ్ళెత్తుగ నియమింపవలెనని కోరుచున్నారు. కొలదికాలములలో ప్రభుత్వ శ్చయము తెలియగలదు.

మేజరుజనల్ హచ్చిన్సను సర్ మజనరలో గారు వచ్చే ఆగస్టుమాసమున ఎనిమిదిమాసములపెలవును పుచ్చుకొనెదరట.

1928 ఎప్రిల్ 28నెను ఆల్మనకు:— చక్రవర్తి కంపెనీనా రంపిన పైపేరుగల గ్రంథమును కృష్ణజ్ఞులతో నందుకొంటిమి. ఇయ్యది యీ కంపెనీవారిచే ప్రచురింపబడిన 1927 వకూర్పు. ఇందు వ్యవహారములకు ఉపయోగకరముగ యెల్లవిషయములగూర్చిన సమాచారము గలదు. ఇండియా ప్రభుత్వముగూర్చి, యితరరాష్ట్రములగూర్చి ముఖ్యముగా చెన్నరాష్ట్రముగూర్చి సర్వ విషయముల- ప్రభుత్వకార్యాలయముల, వ్యవహారసంస్థల, వర్తకవాణిజ్యములు అన్నింటినిగూర్చి తెలియదగ్గ విషయములెల్ల తెలుపబడినవి. ఈ ఉత్కృష్టగ్రంథము ఏడు భాగములుగ విభజింపబడినది. మొత్తము చేయిపుటలు. భారత నాయకులను ముఖ్యులగు వారి చరిత్రలకు స్థలముగ దెలుపుచు వారి ఛాయాపటములతోగూడ నొకభాగము గలదు. చెన్నరాష్ట్రచరిత్రయు రాష్ట్రపురాణవిషయము, జిల్లావారిగా దెలుపు భాగము వేరొకటి. చెన్ననగరస్మృత్యంతయు యావిత్తు దెలుపు భాగ మొకటి. పంచాంగము, క్యాలండరు, మాసములు, పోస్టులెలిగ్రాఫు పన్నులు మున్నగు విషయములు దెలుపు భాగ మొకటి. వర్తక వాణిజ్యపరిపాలన సమాచారము దెలుపు భాగమొకటిగ విభజింపబడినది. దేశీయసంస్థానముల సమాచారముగూడ గలదు. వ్యవహారములందరివద్ద యీ గ్రంథ ముండితీరవలెననుట అతిశయోక్తి కానేరదు. ఆసి. పెల రూ. 8-0-0 చక్రవర్తి ఆడుకో 11, మాంబుకోడ్డు మదరాసు, పోస్టు బాక్సు 221 అని చూసిన బడయవచ్చును.

ద్రావిడ మహాజనసభ:— ఈసభవారి యాజమాన్యమున రేపుసామంత్రము 4 గంటలకు కొండసామిచెట్టిగారు కి. శే. పి. వెంకటాచలముగారి పటమున దేశాధునివాసము (87 పీడ్యుకోడ్డు) నందు విహారంగవరచెదరు. ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారికి పీడ్కోలు పత్రములకు కూడ నొసగెదరు.

న్యాయస్థానవార్తలు

ఎగ్జూరు పోలీసుకోర్టు

టూమ్మిజుద్దీన్ సాహెబ్ గారి ఎదుట

కార్యోచనను గుమాస్తా చిక్కులవడం

ఆరుద్రాచల మొదలియారు అనుపేటగల యొక్క కార్యోచన గుమాస్తా లెక్కలలో దగాచేసి కొంతసామ్యు నవహరించినను నేరముపై ఛార్జీ చేసి మేజిస్ట్రేటువారియెదుటకు గొంపొబడెను.

మద్రాసు మాంబళ్ మున్సిఫ్ మునందు మదరాసు కార్యోచన గుమాస్తా గా 1927 సంవత్సరమున పనిచేసెను. ఆయన జూన్ 27 నుండి అక్టోబరు 27 తేదీలవరకు గల కాలము మాంబళ్ ఈతడు హాజరుపట్టికను చూచుచుండెను. అందు ఒక లాస్కరునకు డబ్బుల్ పేమెంట్లు జరిగినట్లు కలదు. అదిబరు గారు లెక్కలను పరిశీలించునపు డీసంగతి బహుశా దీనిని మొదట కార్యోచన కమిషనరుగారు గత డిసెంబరులో విచారణము పలికి యీ గుమాస్తా దగాచేసినట్లు తెలిసికొని ఆతనిని ఉద్యోగమునుండి తొలగించి పోలీసువారికి తెలియజేసిరి.

సబ్-మేజిస్ట్రేట్ వెంకట్రామమగారు దర్యాప్తు చేపి మద్రాసు కోర్టువారియెదుట బెట్టెను. కేసు ఎచ్చే మే నెల 4 తేదీకి వాయిదావేయబడెను.

* * * *

వి॥ బి॥ టి. వరదరాజులునాయుడుగారి ఎదుట

ఒక ఉపాధ్యాయుని అకార్యము

జంగారచెట్టియను పేరుగల వ్యాపరపాడి నివాసమును రూ. 100 లు జరిమానానిచ్చుటకుగాని రి నెలలు తైదులానుండుటకుగాని శిక్షించబడెను.

నివాసీతయైన స్త్రీని యెత్తుకపోయిన ట్టికినిపై నేరమా పొందింపబడెను. ఫిర్యాదిపేరు నేరయ్యమేస్త్రీ. మద్రాసుయొక్క ఫిర్యాదియొక్క స్నేహితులు. మద్రాసుని తనపిల్లలకు ఉపాధ్యాయునిగా ఫిర్యాది నియమించెను. ఫిర్యాదియంటికి మద్రాసు తరుచుగ పోవుచునప్పుడుండెను. కొంతకాలమున ఫిర్యాదియొక్క రెండవభార్యతో నీమద్రాసుకి స్నేహమాగలిగి ఆమెను వెంటబెట్టుకొని ఒకపల్లెటూరునకు గత జూలై నెలలో పారిపోయెను. మరికొన్నిచూపముల కీయరువుకునవచ్చి మదరాసుందు వ్యాపరపాడితో నివసించుచుండెను. అత నిదితెలిసి ఫిర్యాది కేసుచేసెను.

మద్రాసు న్యాయవరసననైన నేరమున కార్యములేదనియూ, స్త్రీని ఎత్తుకపోయినవలన నమ్మదగినదని కోర్టువారు రూ. 100 జరిమానాగాని రి మానముల తైదులాని విధించిరి. జరిమానా చెల్లించబడినయెడల అందు రూ. 50/లు ఫిర్యాది కిచ్చునట్లు తీర్పుచెప్పిరి.

న్యాయవాది దుష్ప్రవర్తన

(న్యాయమూర్తుల ఫిలిప్సు బీట్లీ, దేవదాసుగార్లయెదుట)

టి. సి. ఆనంతాశ్వమగారు అనుపేట లెటర్స్ పేపర్లు అక్కుకింద న్యాయవాది వృత్తియందు దుష్ప్రవర్తన కావించిన నేరముమోపబడినా కోర్టువారు విచారణ ప్రారంభమయెను. న్యాయవాదుల కోరిక ప్రకారము ఈకేసును క్రింది కోర్టులో జరిపించిన న్యాయమూర్తి వారరుగారు ఇప్పుడును న్యాయమూర్తులలో నొకరుగా నుండకుండ వారిస్థానే దేవదాసు గారు నియమించబడిరి.

అడ్వోకేటు జనరలు సి. వి. ఆనంతకృష్ణయ్యగారు కేసు నకుగల విషయములను నడిచిరి.

బర్మా ప్రభుత్వమునందు ఆక్టోబరు 15 జనరలుగారు ఆర్. ప్రసిద్ధానాయుడుగారి పిటిషనుమీద ఈ కేసు నచ్చినదని తెలిపిరి.

కడలూరునందు గవర్నరు మెంటు ప్లీడరు, కల్లెకు ప్రాసిక్యూటరుగా నుండిన రామస్వామి అయ్యరుగారు 1918 సంవత్సరములో పనిపోయిరి. వానికి మహాదేవుడు అను కుమారుడును ఒక కుమార్తెయు కలరు. మహాదేవుడు 1900 సంవత్సరములో మృత్యువునకు పుట్టెను. 1915 సంవత్సరములో మైతలి అమ్మతో అనుజామెను పెండ్లిచూడెను. 1917 సంవత్సరములో నామె కార్యోచనమునకు ఆత్మకారింటికి వచ్చెను. వీరకు సంవత్సరమునకు రు. 10,000 ఆదాయము వచ్చునట్లు రూపాయిల ఆస్తికలరు. ఇట్లుండగా మహాదేవుడు అజ్ఞానంతరము పాడుచేయుచు అవ్వచేయ మొదలిడెను. అందులకు మహాదేవునినకు వారి తల్లికిని వాని బావకునినకు బలాజనముగ ఆత్మకారిల్ల మనస్ఫూర్తి లేర్పడి పవర్ ఆఫ్ అట్టార్నీ పొంది మహాదేవునినకు విరోధముగ పనిచేయుచుండెను.

కజిన్సునతిగారికి విడోకలు

భారత మహిళామండలివారు కజిన్సునతిగారికి విడోకలుమిందు గావించిరి. కజిన్సునతి మధ్యను కూర్చొనియున్నది. వారి ఎడమవైపున మాలతి పట్వర్ధను, సిద్ధగు సుబ్బలక్ష్మి, చివరను ఆచంట రుక్మిణమ్మగార్లు, కుడివైపున డా॥ ముత్తులక్ష్మిగారు, స్వామినాథనుగారిసతి, న్యా॥ ము. వెం. సుబ్బరావుగారి సతి వరుసగ కూర్చొనియున్నారు. (వె. ఫో. బి.)

1921 లో కుమారుడు పంపిన నోటీసుకు తల్లి జవాబు

ఆనంతాశ్వమగారు పంపినది.

ఇట్లుండ 1928 సంవత్సరములో ఆమె మనోవిరికావలె ట్టి కుమారునిమీద కడలూరు సబ్జుడ్జులో దావా వేసెను. ఈ సమయమున నటరాజును మహాదేవునినకు విరూపాక్ష ఆత్మకారితరపున పనిచేయుచుండెను.

మరల మహాదేవుని నకును వాని భార్యకును విరోధము కలిగినది. నటరాజు యొక్క ప్రాప్తహమచే మహాదేవుడు ఈ సమయమునందు ప్రసరించుచున్నాడు నటరాజునుయొక్క ఆస్తిని కోర్టువారు తీసుకుకొని రామస్వామి అయ్యరు అనువాడు కొనెను. ఈ ఆస్తికే తులనాపూరు డిల్లీలో నుండకొంటుంది వాడబడుచున్నది. మహాదేవునికోరిక రామస్వామి అయ్యరు కొని వాడు, నెప్టెంబరు 4 తేదీన రామస్వామి అయ్యరు ఈ ఆస్తివంతము మహాదేవునినకు ట్రాన్స్ఫరు చేయుచు దస్తావేజు వ్రాసి యిచ్చెను. ఈ సంగతి నటరాజును తెలిసికొని మహాదేవునినకు రామస్వామి అయ్యరునకు నోటీసులు పంపెను. ఇది ఇట్లుండ మనోవిరికై తల్లిచే వేయబడిన దావా ఆగష్టు 1924 లో రాజీయాయెను. ఈ సమయమున మహాదేవుడు మద్రాసునందు వ్నాడు. సుబ్రహ్మణ్య కోరికియార్ అను రత్న వ్యాపారముగియొద్ద. మహాదేవుడు రు. 12,000 ఖరీదుగల నగలు క్రయించుచేసి రు. 2000 అప్పును ఇచ్చెను. రిక్విరరు 10,000 లకు వర్తకుని లెక్కల ప్రకారములయందు లెక్కవ్రాసెను. ఆ సమయమున వర్తకునిపేరు మహాదేవుడు రు. 10,000 లకు ప్రాంసరీనోటు వ్రాసి యిచ్చియున్నాడు. ఈ పతర్లములలో వర్తకునికి వ్రాసియున్న ప్రాంసరీ నోటు ప్రతిఫలము ముట్టిందా లేదా, నోటు నిజమాకాదా అను విషయము తేలవలెనని అడ్వోకేటు జనరలుగారు చెప్పిరి. ఈ ప్రాంసరీనోటు ఆంతయు దగా అని నూచించిరి. న్యాయమూర్తులు తమ రిపోర్టునందు ఈనోటు కంటించబడిన స్థాంపు 1924 వరకు అయిలలోనికి రాలేదని నూచించిరి.

అక్టోబరు 1924 లో మహాదేవుడు భార్య వైవాహికా కట్టలను తెంపుచు భర్తమీద దావాను హైకోర్టునందు బెట్టెను. ఆదావాలో ఆనందాశ్వమగారు మహాదేవుని తరపున హాజరైరి. జీయిగారు రామస్వామి అయ్యరునకు నోటీసు ఇచ్చెను. అందు ఆస్తిని తాను క్రయము చేసికొనెననియు, పదకు క్రయప్రకారము ధాములను స్వాధీకము కానంతకు క్రయ ప్రకారము రాబట్టుకొనునని గలరు. ఈ నెలయందే చిదంబముయొద్ద మహాదేవునియొక్క ఉద్యోగిస్తును గురుస్వామిమీద మహాదేవుడు దావావేసెను. ఆదావానుండునపు ఆనందాశ్వమగారు హాజరై పనిచేయుచుండెను. కొద్ది కేసులైనను తనకు రావలసిన ఫీజు రు. 4,000 లని మహాదేవుడు వచ్చించి తన డ్రెస్సునందు అవిధముగా మహాదేవునిచే పంపకముచేయుచు కొనెను.

కొంతకాలముగడచినపిదప మహాదేవుడు ఉండుతున్న దావాలయందు పనిచేసినంతలకు రు. 5000 రావలెనని ఆనందాశ్వమగారు తమ క్లకుంటు మహాదేవునిమీద దావావేసిరి.

ఈకోర్టుగ మహాదేవుడు వాని భార్యయును కలిసికొనిరి.

వారలకు గల వెరనలను పొగొట్టుకొనిరి. మహాదేవునినకు గల ఆస్తి యావత్తు భార్యపేర వ్రాసి ఇచ్చెను. అందు రామస్వామి అయ్యరునకు ఆమె ననుకున్న ధూమియు కలిసియున్నది. ఈ సంగతి విని ఇట్లు ఆస్తిని ఆశ్వామి క్రాంతము జేయుకుండ నుండుటకై ఆనందాశ్వమగారు హైకోర్టునందు నోబిల్ కు ను బెట్టెను.

అడ్వోకేటు జనరలుగారు మాగించు నిట్లు తెలిపిరి:— “నుండకొట్టె ధూమి లీ పిటిషనునందు కేర్వొనబడలేదు. నటరాజు అయ్యరు ఆనందాశ్వమగారు కలిసి పనిచేయుచున్నారని నేను తెలుపుచున్నాను. రత్నవర్తకుడైన కొత్తడియార్ పేరు మహాదేవుడు వ్రాసిన ప్రాంసరీనోటు నిజమేనని కాదనియు చెప్పిరి. ఈ వైకారములచే న్యాయమూర్తి వారరుగారు విక్రీలుమీద ఈ క్రిందినేరము లాలోపించబడెను.

1. మహాదేవుడు విక్రీలుగానుండి వాని ఉత్తరవుల ప్రకారము రచించినట్లు రు. 22-11-24 తేదీన తంజావూరు ధూమిలను లార్చి రామచంద్రయ్యగారికి నోటీసు ఇచ్చి సిక్లయంటు మహాదేవునినకు చాలనప్రము కలుగజేసివావు.

2. బి. యస్. వెం. 600/1925 హైకోర్టులో మహాదేవుడు వేసెనున్న దావాలో రు. 5000 ఎక్స్పర్టిడిక్టీ పొందియున్నావు. మహాదేవునినకు గల దావాలయందు నీవు జేసినపనికి న్యాయవాది పృతియందు నీకున్న అనుభవమునబట్టి ఇట్టి ధనమును ఫీజుకింద తీసికొనటకు అర్హులవారు.

3. రు. 28-10-24 తేదీన గల ప్రాంసరీనోటును సృష్టించుటలో నీకు కొంత పరిచయముగలదు.

(4) మహాదేవుడు తన భార్యపేర ఆస్తిని వ్రాసిఇచ్చెను. మన్ని వానిని దివాలాగారుగా జేయుటలో నీకు సంబంధము గలదు.

ఈ నిందలమీద అడ్వోకేటు జనరలుగారు వాదించుచున్నాడు:— విక్రీలు ఆనందాశ్వమగారి తరపున పి. నరిసింహాచారియరుగారు హాజరైరి.

కేసు జరుగుచున్నది.

నైమను సహాయ సంఘము

విద్యావిషయములందు తోడ్పడుటకు

సభ్యులు నూచించబడుట

భౌంబాయి, ఏప్రిల్ 27:— నైమను కమిషనుకు తోడ్పడుటకుగాను విద్యాపంఘమునకు నియమించబడిన సభ్యులపేర్లను ఇండియన్ డెయిలీ మెయిలపత్రిక ప్రకటించుచున్నది. అందు వీరిపేరులు గలవు:— సర్ ఫిలిప్ మార్టెనుగారు (కల్లెస పర్వీను కమిషను సభ్యులు) సర్ జార్జి ఆండర్సనుగారు (పంజాబు విద్యాశాఖ డైరెక్టరు) సర్ నుల్లాను అహమ్మదుగారు డా॥ విక్టోరియాదేవయ్య వైసుభాస్వలరుగారు డా॥ మద్దులక్ష్మి రెడ్డిగారు మదరాసు శాసనసభ ఉపాధ్యక్షురాలు, కె. టి. పాలుగారు ప్రైవేటు యువజనసంఘము కార్యదర్శి వేరొక హిందువుని పేరు చేర్చబడెను. (ఫీల్డెను.)

భీమబలము!

బలహీనముచే కలుగు నే వ్యాధి నైనను నిరోధించి, దేహమున కమితముగ పుష్టిని క్రొత్త మంచిత క్షమును, నరములకు టుత్వమును, వీర్యవృద్ధిని, భీమబలమును ప్రసాదించును.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

జీవామృతము

చికాకు, తలనొప్పి, నిస్సత్తుని, నిద్రలేని, అజీర్ణ, జలబద్ధము, మొదలు బలహీనత మున్నగు వ్యాధులకు సహజముగ గరితుగుచుండు మానవుని దేహమును సంపూర్ణ ఆరోగ్యస్థితియందుంచి, యెల్లప్పుడు చాల్యశైల్యముతో జీవకళతో తాండవమాడునట్లుగ క్రిందితమైన అమృతములను నీ "జీవామృతము" అను శైష్టమైన బలవర్ధకాన్ని కేవలము అనేక అమూల్యమైన భారతీయ ఓషధులతో తయారుకాబడినది. అధిక పరిశ్రమచే జీవమాత్ర గడుపవలసిన ప్రతిదూనపున కీ జీవామృతము ముఖ్యముగ విద్యార్థులకు యోగ్యపదార్థము నని పరిమోహకారి. ఏదేని దీర్ఘవ్యాధికి గురియై ఎక్కడగ క్షీణించిపోయిన వారి కెప్పటి సంపూర్ణ ఆరోగ్యమును, పునఃప్రతిష్ఠాపన చేయగల మాహాత్మ్యర జీవామృతము. ఈ జీవామృతమున కయోచితముగ లభించిన యోగ్యతాపత్రములకు, వ్రాయుడు.

వెల నీసా 1-కి రు 3-4-0

తయారగు ప్రదేశము

ఆయుర్వేదాశ్రమము, (రిజిష్టర్డు)

151, గోవిందప్పనాయకవీధి, తపాలువెట్టె 287,

జి. టి. మదరాసు.

ప్రతి గృహమునందు ఆత్మ్యావశ్యకముగా నుండతగినది!

దీనిచే గలుగు గుణము ఆత్మద్భుతము!!

మా లోకామయహార కస్తూరి మాత్రలను

Regd
Trade Mark

తెప్పించి, ఒకదళా వాడిన మీరు మిక్కిలి తృప్తిచెందెదరని మా నిశ్చయభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగకయే మాకు వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రజల నిదర్శనము.

504, వా 801

ఇది మేలైనకస్తూరి, ముకుమపువ్వు, అపూర్వమైన ఓషధులు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తూరి క్షముగా తయారు చేయబడినది. తాంబూలుతో గాని, విడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. పలువిధములు, దగ్గులు, కీకలము, అజీర్ణము, పేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి పిల్లలు పడిపెను, ప్రక్కల ఈడ్పు, అగ్నిమాంద్యము, మదబద్ధము బలహీనత మొదలగువాటికి ప్రజ్ఞాయుధమువలె పనిచేయును. స్త్రీలు పసిపిల్లలను ముసలివారు మొదలగువారికి అమృతసహజము. వాలింతలకు ఒక గొప్ప వర్ణప్రసాదము. 250-300 మాత్రలు గల బుడి 1 కి ధర రు 0.4-0 పొద్దు ఖర్చు ఖర్చు 0.4-0 జి. పొద్దు ఖర్చుతో 6 పస రు. 1-8-0, 12 కి రు. 2-18-0, 25 కి రు. 5-8-0

భిషగ్గర్త పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, పొప్పైరును.

శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాల, మైసూరు

ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ బొంబయి

1548

1928 ఫిబ్రవరి 29 వ తేదీతో ఆంత్యముగు సమత్పరమునకు

నూతన వ్యాపారము రు 1,16,00,000

ఆదాయం 54,95,000

ఆస్తి మొత్తం 3,15,64,000

మించియున్నది.

బోనస్

హాల్ లైఫ్ పాలసీలమీద 1000 కి-

రు. 75 చొప్పునను,

ఎండ్ మెంటు పాలసీలమీద 1000 కి-

రు. 60 చొప్పున నిర్ధారణచేయబడెను.

నీవాదిగడచినకొలది, దీనివభివృద్ధితో యితర ఇండియన్ లైఫ్ ఆఫీసులుమించజాలకున్నవి.

కాశీయాత్ర

నెల దినములలో గంగా పుష్కర సమయమున యాత్ర జేయువారు బయలు వెడలినపుడు గనుక యాత్రను గురించిన విషయములను మాత్రమే ఈ శ్రేణులందు నిమిచ్చి వ్రాయుచున్నాను.

(1) యాత్రకు చేయుట అంతఃరంగనిష్ఠ లేనివారికి ప్రయోజనములేదు. గంగాస్నానము, దుర్గాధారణము, కామారు వస్త్రధారణము, కాశీవాసము మొదలగు బాహ్యతాత్రము అంతఃరంగయాపనకు నియమములతో గూడినగాని పూర్తి యగు ఫలితము ప్రాప్తించదు. కాశీత్రేతము హిందువులకు ముఖ్యముగ శైవత్రేతము. ఈయాత్ర విరాగులకు కడు ముఖ్యము. శోకమానా దైన్యలోభకోపశాపకాశనమునకు, కామదమానాది విరాగక్రియలకు ఫలప్రస ముగ శైవత్రేత మునులచే దీనికి మహాశృణానమనడి పేరు గలదు.

(2) యాత్రకులకు రాబట్టి వారికి పట్టుబట్టే వారివల్ల చేయబడు దానధర్మములను స్వయముగా గాని గుమాస్తావల్ల గాని పరిగ్రహము గావించుటయు, యాత్రకులు కొనెడి పట్టు బస్త్రములు, పాత్రములు, తినుబడి ద్రవ్యములు మొదలగు వ్యాపారములందు మంచిమీషను సంపాదించుటకు వీలుండటముకని పెట్టినవారు ఇది యొక్క గొప్పవ్యాపారముగా జేసికొని లక్షల శాస్త్రించుచున్నారు. వీరు గుమాస్తాలను యేజంట్లను ఎదురు పంపుచుందురు. వీరుగాక యాత్రకులవెంటబడి విచ్చివ్ర బ్రాహ్మణులు లు వీరిని మేము మీ కడకు రాబట్టితిమని చెప్పి సగము వంతు కమీషనును పొందుచుండుటయు ప్రతి పెద్దవైవనవద్దను యాత్రకులకొరకు పెదకు యుండురు. వీరిచేతిలో ఒడకుండ ముఖమెలయుచుకొనక వాని తన వెంట రావలదని పట్టుముగా జెప్పి మీరు రాగలిగితే కాశీయాత్రలో సామ్యుకర్ష్య చాల తగ్గిపోవును. వీరి మాటలు మర్యములు యాత్రకులకు చెలియబడవు. ఇక్కడకు వారి సంబంధము లేకుండ రాగలిగితే చాలాచాకగా యాత్ర జరుపుకొనుటకు వీలున్నది.

3. ఎందుకనగా కాశీలో సంచారపద్ధతి లేదు. ప్రతి యాత్రకుడు తన కిచ్చవచ్చిన రీతిని పరిశ్రమల గావించి తన కిచ్చవచ్చినంత దానము, దక్షిణము ఇచ్చిపోవగును. గుమాస్తాలను, ఏజంట్లను, ఎదురు బంపువారికడకు మీరు పోయినచో వారికి పెద్దపెద్దము త్రములను ఈయవలసివచ్చును. సంచార మనియు, కాశీవాస్తవమనియు పిలిపించుకొనువారు వట్టికపటజేషధారులనియు, వారికి పట్టాలు, ఉద్యోగాలు ఎన్నడు ఎవరు ఇచ్చి యుండలేదు: యు మీరు తెలిసికొనవలసియున్నది.

4. ఈ వ్యాపారములో పెట్టుబడిలేకుండ వేలు సంపాదించుటకు మంచి యవకాశమున్నదని సన్మాను లనేకమంది యాత్రకులను మంచిమాటలతో రాబట్టుకొని ధనవంతు లగుచున్నారు. సన్మానులలో వేలకొలది ధనము శాస్త్రించి వంచిమంచి అనులను పెట్టుకొని ధనవంతులై భోగలంఘులై మార్కా డేవలై ఇడ్డివ్యాపారము నడుపుకొనుచు, మహాభోగలకు యతులు అనేక మంది కలరు. వీరికి తీరుబడి చిక్కినపుడు వీధిమీదమార్చుని "పచ్చివానవోహం" "పవావోహం" అని బిగ్గరగ ప్లకరించుకొనుచుందురు. మీరు వీరికడకు బోయినచో శుభము గలగదు.

(5) కాశీలోనుండు ఆంధ్రబ్రాహ్మణులందరు బంగారీ తూలయను వీధిలో నివాసము జేయుచున్నారు. దత్తాత్రేయ వరము, మానసపరోవరము, దుర్గాతూలము, బ్రహ్మపురి మొదలగు నివాసములం చాంధ్రులున్నారు. వీరు మీకవసరమగు సాయము చేయగలరు గనుక యేజంట్లచేతిలో చిక్కుపడ నవసరము లేదు.

(6) ఇక్కడ నివాసము జేయు ఆంధ్ర సన్యాసులకు మంచివాడుకలేదు. కాని ఇతరుల మాత్రము శిష్యులములను కాస్త్రజ్ఞానమును గలిగియున్నారు. వారిలో శ్రీ కాశీమహారాజుగారి రాజగురుపీఠము నలంకరించియున్న యశీశ్వరులు ముఖ్యముగా జ్యోతిషజడగియున్నారు. కాని యాత్రకులకు స్యాసులతో బనిలేదు. యతిపూజ గావించదలచువారు, దుర్గాఘట్టమువద్ద నున్న తారక వరమునకు, వారద ఘట్టమువద్ద నున్న దత్తాత్రేయమునకు, రామమన్నట్టమువద్దనున్న రాజగురువరమునకు బోయి యతిదర్శనము జేయవలెను.

(7) కాశీనగరమందలి దేవాలయములలో దేవతావర్చనము చేయుటకు విధిగా సామ్యు ఇవ్వనక్కరలేదు. అభిషేకాది దేవతాసేవలు స్వయముగా యాత్రకులు చేసికొనవలెను. తులవినత్తణితేకుండ దేవతా విగ్రహములను యాత్రకులందరు స్వయముగా ముట్టుకొని పూజలు చేయవలెను. నెలపును బొందనక్కరలేదు. ఒకవైసా పుష్పములు ఒకవైసా దక్షిణయు పరిపావును.

8. మీరు దుకాణములకు బోవునపుడు కాశీవాసులను యేజంట్లను వెంటబెట్టుకొని పోనక్కరలేదు. దుకాణము

మీదనున్న గుమాస్తాలు యజమానలు మన ఆంధ్రభాషలోనే మాట్లాడి మనకు వారి సంగతులు తెలుసుకోవలసివచ్చినవలెనని కోరుతున్నాము.

9. గంగాస్నానము జేసినపుడు సావధానముగా సంతక లాపి మంత్రముల జెప్పించుకొని బావునపుడు ఒకటి రెండు మైసాల నిచ్చినచో గంగాపు గుడు పంజెసింతును.

10. గంగాస్నానము, దేవతాదర్శనము ముఖ్యముగా యాత్రికులందరికీ విధి అయ్యున్నది. యేజంటుకేతిలో బయటి నుండి యాత్రికర్యులన్నియు ఒక్కరొక్కరూ ఎగురు. వారి సాయముతో వేయి రూకలుగూడ చాలవు. మణికిన్యకపుట్టుము, కేదారపుట్టుము, దశాశ్వమేధపుట్టుము గంగాస్నానమునకు ముఖ్య స్థలములు.

11. గంగాలోకిందము, కాశీలోదండ మనెడి సామెతను మరచకుడు. కాని ధనికులగువారు కాలావ్వకమున ఒక తీర్థవిధి గావించుచున్నారు. దీనికి యతులు బ్రాహ్మణులు భోక్తలు. ఎనిమిదిమందికి భోజనమిచ్చి ఒక్క నాలుగవారముకీని నిచ్చిన చాలును. ఇది విధానుకముగా నందరు జేయుచుకొందు. మీ ఇష్టము.

(12) కాలతైరనాలయము అన్న పూర్ణాలయము విశ్వేశ్వరాలయము, కేదారేశ్వరాలయము, వంద్య కాడిభాయిగడి సంతకులవారము ఈ స్థలములకు విధానుకముగా బోసలసియుండును.

(13) ఇక్కడ కామయజ్ఞప్రయన యతులేగాక భక్తులు, సాధులు, అనేకమంది స్త్రీలు, అనేకకలములవారు ధరించుచుందురు. కనుక మీ రట్టివారిని కలిసినపుడు మనదేశమునకు వలె ప్రత్యేకముగా మర్యాదచేయవలసివచ్చును. మహారాష్ట్ర సన్యాసులలోను హిందూస్థానీ సన్యాసులలోను గొప్పవారి పద్ధతులున్నాయి. వారు వారిమతములం దుందురు. గాని పుట్టుచులలో గూర్చునియుండు యతులలో మనసిచ్చి మాట్లాడవలసివచ్చును లేదు.

(14) కాశీవాసముజేయు ఆంధ్ర విత్తంతువులలో గూడ గొందరు యోగులగున్నారు. కాని వారివల్ల ఉపదేశములను మాత్రము పొందవచ్చు. ప్రవాసముచే గలుగు బోవములు లేనివారియందు అనలమత సాంప్రదాయదోషము లుండుటచేత వారి

బోధతోను ఉపదేశములతోను మీకు సంబంధములేదు. ఇతర విషయములే వారిలోను చుట్టించినవని.

(15) ఇక్కడ కాశీవాసము జేయువారు దేశములకు జాబులు న్యాయములకు లెక్క దగ్గరకు వచ్చినవారి కనేకవత్సరముల జెప్పియో తమ ద్వారా ఈశ్వరాభిషేకములు జేవతావు జలు దానధర్మములు అన్న వాసము ఇట్టి సత్కార్యములకు ప్రోత్సహము జేసి సామ్య తెచ్చియొకరిని తిని పొట్టుకు బట్టుకొని పట్టుకొనుచుండును. కనుక మీ కంటియొకట జతగని పనులు ఇతరలద్వారా జరిగినవని మీకు నమ్మవలెను. ఈ విధముగా ననేకమంది మోసబావులున్నారు. మీకుగాను ఇక్కడ అట్టి ధర్మ్యోగములను చూచియెవారు తరని గట్టిగ నమ్మవలెను.

(16) ఆంధ్ర దేశమునుండి ప్రతినెలలోను నూరు నూరు ముప్పదిమంది వరకు వచ్చుచుండుటచే ప్రతినెలను ఆంధ్రదేశమునుండి దాదాపు 1500 పడునెడుపందల యాత్రికులు కాశీ యాత్ర జేయుచువచ్చుట, కన్నడదేశమునుండి ఇంతమందిరారు. కాని కన్నడదేశములు కాశీనగరమును ఆంధ్రులకంటె రెండంతలుగనున్నారు. సమీపమునకున్న మహారాష్ట్రదేశముకంటె ఆంధ్రదేశము ఎక్కువగా కాశీయత్ర జేయుచున్నది.

(17) అన్ని రాష్ట్రములలోను ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు వేదాంతము అనగా తత్వవిచారణము మిక్కిలిగా వ్యాపించియున్నది. దేశాటనముజేసినవా రనేకులు చెప్పి వియుంటిని. కాని కాశీవాసములు చెప్పబట్టలను వినినచో మునుగుల కాశీ యాత్రాభిలాషకు కారణమేమిని విచారించనగును. వేదాంతమునకు విరాగము ముఖ్యంగము. ఇది శైవశ్రేయము, విరాగమునకు శివోపాసనము ముఖ్యము కాని యాత్రాభిలాష. బాహ్యతాత్మకములలో జేరుచున్నది. ఇది కర్మకాండ కలిసయినా మ ప్రతిదినము పీఠులవెంట దరుగుచుండు యాత్రికులను పక్షి, మాడ పిల్లి బ్రాహ్మణేతిరుగగా ఉత్తర సర్కారు జిల్లాలలో జేరినందులకు వాసములని స్పష్టపడుచున్నది. ఈ ప్రాంతములందు ఆరికపరిస్థితులు బాగుండుటచేతను పాములకు పౌరాణికమతమును కల్పకాండయు బాహ్యతాత్మకమును ముఖ్యముగా శాచరీయములగుటచేతను యాత్రాభిలాష విస్తరించుచున్నది. యాత్రికులను వెదకుచుండు యేజంటు పాములను ప్రోత్సహపరుపగూడదామని కూడ తోచనగును. ఇంతేగాక మనమండలములలోకి కాశీయాత్రవల్ల ధనహక్కించువారు జాబులు వ్రాసియు యేజంటు నంపి యా యాత్రాభిలాషను పోషించుచుండవచ్చును. కోటివిద్యలు కూడికొరకే.

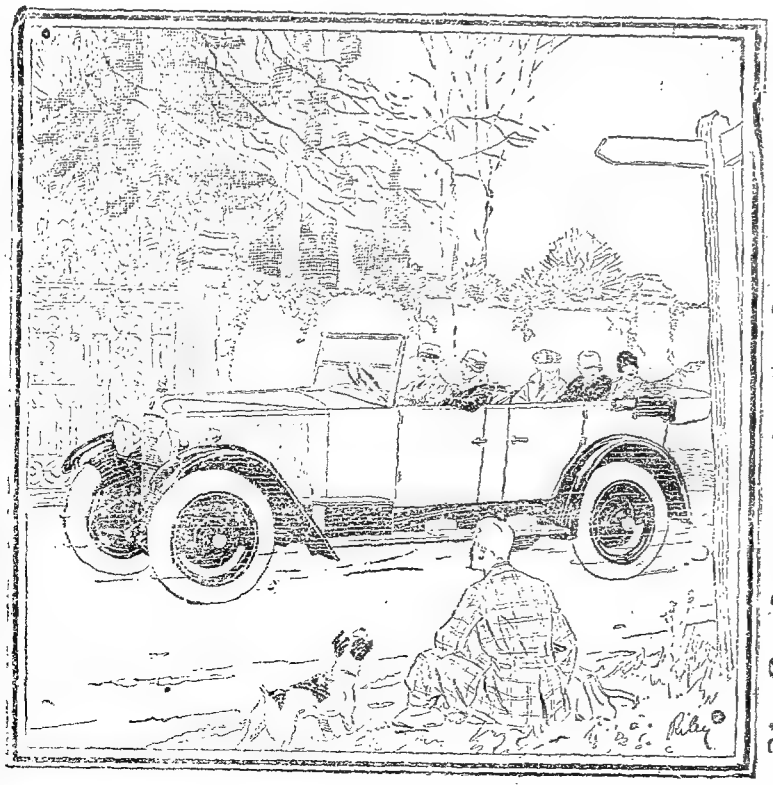
పిల్ల లక్ష్మీనారాయణ.

ది గేట్ ఈస్టర్న్ సె
లెఫ్ అమ్యారెస్
కంవెనీ లిమిటెడ్
(స్టేట్ సెటిల్ మెంటులో
యిన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

బొంబాయి బ్రాంచి నెం. 50-52 చర్చీగేట్ స్ట్రీట్
మూలధనము. ఒకకోటిరూపాయలుకు మించినది. ధనమంతయు ఇండియాలోనే యిన్ వెస్ట్ చేయడమైనది. (4617)
యం. యం. నాదన్, ఆర్. వెంకటాచారి,
ఆంధ్రజిల్లాలకు చీఫ్. ఏజెంటు
చీఫ్ ఏజెంటు. వెవేరి, మదరాసు.

కామామృతము
కామామృతము 1676
ఈయోషధము రాత్రిపూట ఒక్కమాత్రపు ముక్కొనిన ఎంత నిస్సారమైన శుక్రమైనను వెంటనే సంసారసాఖ్యము నీరుగలదు. 5 దినములలో మూత్రములో గలసిగాని, మందువెనుకలగాని, నిద్రలోగాని పోయెడి శుక్రమును దృఢముగా నిలిపివేయును. మధ్యనపుంసకులు, వరములబలము తగ్గినవారు ఈమందునే పైకి పూతగాగూడ ముపయోగించిన మిక్కిలి కీర్తివంతులు కాగలరు. మియు తరములు రహస్యముగా భద్రము చేయబడను. యోగ్యతాపత్రములు అనంతములుగాగలవు. 20 మాత్రలసీసా రు 2-0-0 అడ్రసు:—
అమృతాశ్రమము నెం 1, ఏలూరు ప. గోదావరిజిల్లా

మీరు మా శాలల కరుదెంచి
Vauxhall
THE CAR SUPEREXCELLENT

మా నూతన 20/60 వాక్స్ హాల్ టూరింగు కారును విక్రీంచుదు, పరిశీలన గావింపుడు. మీరు కారు కొనుట యననిత్యానందమును కొనుటయే. మీరు ఒకయంత్రమును కొనెదరు. ముఖ్యముగా అది మనకు ఉపయోగపడునట్లుగా చూచుటయే ముఖ్యోద్దేశము. మీరు వాక్స్ హాల్ 20/60 కారును కొనిన అది విజయైన సేవచేయుటయందు అసమానమైన దని భావించనగును. మోటార్లు కారువలన వాంఛింపదగిన కొరికలు చాలగలవు. వాక్స్ హాల్ అన్నిటిని తృప్తికరముగా నెరవేర్చును. అందువలననే మోటారుకార్లలో దీనికి సరితూగగల దెద్దియునులేదని చెప్పగలము. మీరుగాని, మీమోటారిస్తుగాని కొరతగిన కొరికల నన్నిటిని, మిక్కిలి బెన్నత్యమును ఈ సిక్సు కారు నెరవేర్చగలదు.

వెల రు 8225 లు

G. H. BOOLEY & Co., BANGALORE. SIMPSON Co, Ltd., MADRAS and OOTACAMUND. T. STANES & Co., Ltd., COIMBATORE.

మదరాసువార్తలు

ఎ. రత్నలండ్ కంపెనీవారి ఫలముశాఖ:—
గతసోమవారమునాడు తెరవబడినది. ఆనాడు పూజ జరిపి ఈ కంపెనీవారు బీదల కన్న దానమొనర్చిరి.

విదేశతపాలా:— రేపు ఉదయము 7 గంటలకు జనరలు పోస్టాఫీసునందు అందజేయబడును. రేపాలాపెట్టెలు గలవారికి 8-80 గంటలకే అందజేయబడును.

ద. ఇండియా బ్రహ్మసమాజము:— జయంతి బ్రహ్మసందేశముగా రేపుకాయిత్రము 6 గంటలకు బ్రహ్మసమాజముదిరమున ప్రసారము జరపెదరు. తెలుగు భాషలో ముద్రణమైనది.

శ్రీనివాసఅయ్యంగారికి వీడ్కోలు:— ఇ. వి. యక్ కల్పనలో పంపుమువారు పర్. సి. పి. రామస్వామి అయ్యంగారి యధ్యక్షతక్రింద నొకపథ గావించి శ్రీనివాస అయ్యంగారికి వీడ్కోలుపత్రము నిచ్చెదరు.

అఖిలభారత విద్యార్థినభ:— దావూద్ అలీ మీర్జాగారు అఖిలభారత విద్యార్థినభివారి జనరలు సెక్రటరీ కార్యయ ప్రపంచవిద్యార్థినభివారి ఇతను ప్రతినిధిగా నెమ్మ కొనబడినాననియు పభాషిమాజీకుడు వ్రాయుచున్నాడు.

మొరళీగానము:— తిరువళ్ళీకి పంకితభావం దిరమన (నెల 4 వకటానంబెట్టి బీద రేపు సాయంత్రము 4-15 గంటలకు మా. కృష్ణయ్యార్తి (కుంభకోణము) వారివలన మురళీగానము పలుకబడును.

నల్లభా ప్రసంగనభ:— పథవారి గౌరవనాథ్యమున రేపు అదివారమునాటిసాయంత్రము పార్కుచేరు వార్ బాక్స్లోడూజు నున్న పానానందగారు చోటాదామగారి ధర్మసత్రమునందు బ్రహ్మశ్రీ చెడకుం పార్థసారథిభాగవతులుగాను శ్రీమద్రామాయణములోని “బరిమోక్ష ప్రదానము” అను పాఠిక భాగాలక్షేపమును జరుపుదురు.

ఒక శ్రీ కాలిపోయి మరణించుట:— నిన్న రత్నలండ్ అమ్మలో అను 30 ఏండ్ల శ్రీ సాయ్యలో అన్ని చేయుచున్నపుడు ప్రమాదమున దగ్గరనున్న కిరసాయిలు నీ సా తిరుగబడి తన దుకుమీద బడి యాదువుల కన్నీయంబుకొని ఒడలంతయు కాలిపోయెను. ఆనుపత్రిలో కామె నిన్నరాత్రి మరణించెను.

రాకప్రకటన:— ఎ. టి. లూకర్ గారు కల్లికోట, డా. లక్ష్మీరతిగారు తిరుపతి, అల్లాడి కృష్ణస్వామిఅయ్యగారు మచిలీపట్నము, డా. ముత్తుగారు బెంగళూరు, ధానోజరావుగారు ఉదకనంబలము నకు నిన్నరాత్రి మదరాసునుండి వెళ్లిరి. ప్రా. ముఖర్జీ ఐ. ఇ. ఎస్. గారు ఇంగ్లాండునకు బోవుచు నేటి ఉదయమునకు మదరాసునవచ్చిరి.

ది. బ. ఆరావము అయ్యంగారు గద్వాలనుండి నేటి ఉదయమున కిచ్చటకు వచ్చిరి.

విద్యారందవత్రిక-ఒకనవరణ:— ఈ పత్రికను స్వీకరించినది వార్తా 27 వ తేదీన నిలవినది ఆంధ్రపత్రికలో 5 వ పేజీలో ముద్రణమున వివరము. ఇది ఆంధ్రపత్రికను ప్రతికయి వదిలిన ఆంగ్ల అని పాఠానుబంధించుటకు మేముతయ వింతిలుచున్నాము. ఇది తెలుగుభాషలోనే సెలకొనాన ప్రకటింపబడును. యజమానులు సంపాదకులుగూడ ఆంగ్లంబు.

మొరారు ప్రమాదములు:— నిన్న మధ్యాహ్నము ఒక యూరును దుగ్గపై నృకం పెనీసిదుట నొక మోరారును గ్రందబడినది. అతని జవరత్ అనుపత్రికిగొంపోయి. వైద్యురొడ్డు (రాయపేట) నందు 15 ఏళ్ల వయసు మోటారు క్రందబడి రాయపేట ఆనుపత్రికి గొంపోయి.

ఈనాడు నిన్నరాత్రి ఆనుపత్రిలో మరణించెను. నిన్నఉదయము ఒక మోటారుబస్సులో నొకకారు నీలు విగ్రహముదగ్గర డిక్కాను. ఎవరికింపాయను లేమగాని బస్సుకారు ధండునుగూడ చెడినది.

అన్నిటిలో గొప్పబహుమతి. అదృష్టము మీకొటకు బహుమతు లన్నియు చెల్లించుటకు గవర్నమెంటు గ్యారంటీ యిచ్చును.

50,000 రీక్షించుచున్నది.

గేట్ గోల్డ్ మనీ లాటరీ

లోగల పొందుటకు ప్రయత్నించుడు. హంబర్గ్ షేటుగవర్నమెంటుచే గ్యారంటీయివ్వబడియున్నది.

మొదటి డ్రాయింగు 13 జూలై 1928

లాటరీలో 85,000 టిక్కెట్లుగలవు. అందులో 33,800, అనగా దాదాపుగా నగము, 6 డ్రాయింగులలోగా గెలుపొందెదరు.

సెలకొక డ్రాయింగు. ప్రైజుల మొత్తం రూ. 2,23,850 గోల్డ్ మూకలు లేక సుమారు పాను 311,000 గొప్ప బహుమతి 5,00,000 గోల్డ్ మూకలు

200,000	70,000
120,000	60,000
100,000	50,000
80,000	40,000

అఫీషియల్ ప్రాన్ షెక్స్ లో అన్నియు విశదముగా విశదీకరింపబడినవి. ప్రాన్ షెక్స్ కు వ్రాసినవారలకు టిక్కెట్లుదారులకు ఉచితముగా పంపబడును. మొదటి 3 డ్రాయింగులకు టిక్కెట్ల అఫీషియల్ ధరలు.

పాను 3	పాను 1-10	పాను 0-15
నిండు టిక్కెట్లు	1/2 టిక్కెట్లు	1/4 టిక్కెట్లు

చివర మూడు డ్రాయింగులకుగూడ ధర లివియే. ప్రైజు లిస్తునకు ప్రతి డ్రాయింగునకు పోస్టేజీ చార్జీలు 6 పెన్నీలు.

డబ్బుచేరిన వెంటనే టిక్కెట్లు పంపబడును. డ్రాయింగు అయిన వెంటనే బహుమతులు పంపబడును. మొదటి డ్రాయింగునకు ఆరంభ 16-6-1928 తేదీలోగా పంపవలెను.

Samuel Heckscher senr., Banker Dammtor-Street 14 Hamburg 235 (Germany)

Cut off here

Order Form.

Please send me.....

ticket for first, second and third drawing.

Amount of..... is enclosed herewith by British Postal Orders.

Name and Address (plainly and in full):.....

Date:.....

Postage on ordinary letters is 3 d.

తండ్రియూరుపేట కూనీకేసు

1-5 గురు మద్రాసులకు 2 సం. కరివశక్తి

నేటికి 12 కోజలనుండియు ఈకేసు మద్రాసు హైకోర్టులో విచారించబడు నిన్న సాయంత్రము 5 1/2 గంటలకు ముగింపబడెను. 1, 2, 3, 4, 5 మద్రాసులకు 2 సంవత్సరముల కరివశక్తి విధింపబడెను. 6 వ మద్రాసు సేగుడుకాడ విడుదలచేయబడెను.

ఈకేసు సందర్భమునూర్చి ఇదివరలో విశ్రుతులగ ప్రచురించినవి పాఠకుల ఉపయోగముకొరకు మళ్ళివివరములను మరలబెర్పొనుట సమంజసము. తండ్రియూరుపేటలో శ్రీ రంగమూర్తి శివభియండు 22-1-27 తేదీ రాత్రి 8 గం. రగోళము జరిగెను. విధియందు తగినచోట్ల ఇంటిపొర మొదలు రాలు దువ్వబడి, తగువో కొండగ గృహములో ప్రవేశించి గృహములకు వెద్దగాయములు కలుగునట్లు చెట్టును తగిలెను. నీరలను రక్షించుటకై అసలు యమున గృహములోనికి ప్రవేశించిన మురుగేశ్వరాదార్ అను వాడు బాతుచే బాదునబడి చంకబడెను.

ఈ విషయమును పోలీసు వారు విచారించి 5 మద్రాసులు దొమ్మిచేసిననీ సేను మోవబడి పోలీసు హైకోర్టు సెషన్సు దీక్షించి వచ్చిరి. తక్కిన జ్యూరీసభాదులుగో న్యాయమూర్తి తిరుచోటానాగ్యులుగారు ఈకేసువిచారించిరి. ప్రాన్ షెక్స్ లు 11 తేదీవరకు మద్రాసు జ్యూరీవాదమున నాడించిన పత న్యాయముగూ 5 గంటలవరకు ఈ సేను గల సా రంకెను చూచికి చెల్లిరి. జూరీవారు తమ విధిగాయముల చెప్పటకై నిన్న సాయంత్రము 4 గంటలకు లేచి ముల 5-30 కు వచ్చి తమ అభిప్రాయమును చెల్లిరి.

జూరీయందు గల 9 సభ్యులలో 7 గురు మొదటి ము డ్రాయి థయంకరమగు నాయుధముతో కూనీ, దొమ్మిచేరముల చేయ లేదని తలచిరి. మిగత ఇరువురును సేగులని తలచిరి. జూరీ అభిప్రాయముతో న్యాయమూర్తిగా రేకెర్షించి మొదటి మద్రాసుని కూనీ, దొమ్మి చేరముల చేయలేదని, 6 వ

మద్రాసు యే నేరమును చే ను ని ని గో పి య ని రి 1 వ మ ద్రా యు మొ ద లు 5 వ మ ద్రా యు వ ర కు 4 ము చేసిన నేరము మోవబడి ఒక్కొక్కరికి 2 సంవత్సరములు శిక్షను విధించిరి. 5 వ మద్రాసు అసాయము కలగజేయుటకు ప్రయత్నించెనుగాన వానికి ఇంక 6 నెలలు కరివశక్తి అధికముగ విధింపబడెను

ఈ తీర్పును వినుటకై హైకోర్టు ఆవరణ అంతయు ప్రజలచే నిండిపోయెను.

ప్రమాదము:— నిన్న రాత్రి 7 గంటలకు మురారు న మెలాపూరు సంస్కృతి కళాశాల పవిత్రమున ప్రసాదమొకటి సభిగించెను. సెం 85 బ్రాముకాకు లజాచెరి శోడుచూకి కృష్ణమహానుభవపు భావును. సంస్కృతకళాశాల గృహమున వచ్చికి ఒక యెద్దుబండి మోటారును తప్పించుకొంటుకై బ్రాములైకుమిదికొన్న బ్రాముక్రింద పడిపోయెను. మెలకనకల బ్రామును నడుపువాడు వెంటనే కారు నాల్చుకేసెను. యెద్దుబండిలో నున్నానిగూని శ్రీమూ. కెల్ల (ప్రయాణ శీ గుమం 1 రి. అ. దొ. శ్రీకి గ్రాము నుడికట్టుపొర కొం. వి. ధి. ముగు గాయము తగిలినదిగాని తక్కినవానికి యెక్కువ ప్రమాదములే యు గాయములు తలలలేదు. యెద్దుకు చిన్న చిన్న గాయములు తగిలెను. బండి వైభా. మంతయు పంగివాయినది.

ఇద్దరు జమీందార్లు యుద్ధము

కలకత్తా, ఏప్రిల్:— చార్ గారి గొప్ప డో అను ఆస్తికయి వివాదమున్న యద్దరు జమీందారు (గి గావర్తి) ను అన్యాయమునకు దిగి ఆయన పునీ భారాడిరి. ది. కాలి జమీందారు గారును కోర్టుచంద్రబాసగారును ఒక పక్షమున నిలవబడిరి. స్వత్యేకమత మజందారుగారును సెటిల్మెంటు రయతులందరును ఇంకొకపక్షమున నిలవబడిరి. ఇకపక్షములవారు ము కొట్టుకొనకుండా, లీగ సిబ్బంది కూడావచ్చెను కాని ఆపును జరిగిన దొమ్మిగూములో ఒక పోలీసుధిలుకుకూడ గాంపడెను. ఈవాకిడిబల్ల దొమ్మి గాండ్లలో కొందరికి భాగుగా గాయములు తలలెనని తెలియచున్నది.

(అ. ప్రె)

Protects the surface
—Prevents rust

Metals cleaned and polished with Cobra Liquid Metal Polish resist the formation of new rust, grime and tarnish. It is one of the things that makes Cobra different from—and better than—any other cleaning polish you can use.

Cobra cannot scratch—and it is for use on all metals.

COBRA
Liquid Metal
POLISH

—cleans — polishes
—shines all metals

Contains no animal fat

Made by the Makers of the famous
Cobra Boot Polish & Cobra Boot Cream.

W. H. & P. L. LTD., WATFORD, ENGLAND

4617

అసోరికారిష్.

శ్రీ సంబంధమైన విశేషమైన
కెక్కువ్యాధుల మీద బాగుగా
పనిచేయును.

సీసా 1-కి రు. 2 0 0

3 సీసాలు ,, 5 0 0

కెమిస్టు లండన్ వద్దను దొరకును.

C. K. Sen & Co. Ltd.,

29, Kolutola, Calcutta.

మద్రాసు అందు సదరక్ మరలా

రెవ్యేకంవెసి, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటెడ్ చేయబడినది)

సెంట్రల్ మేనేజర్స్ రైలుమార్గమున క్రొత్తవారిధి.

ప్రస్తుతం.

1925 మే 1 న తేది నుండి పెరెంబూరులో కొ

వచ్చిన పనులకొనిన పాతలతో క్రొత్తవారిధి నుండి వారసమైనదిగా పోవుచున్న మూలబడి క్రొత్తవారిధి మీదికి మార్చడమైనదని ప్రజలందరకు యిందుమూలముగా తెలుపబడుచున్నది.

చెన్నపురి కార్పొరేషను

తెస్తరుడేలుగారి నివేదిక-కార్పొరేషను

యింజనీయరులపై ఆరోపణలు

కార్పొరేషను ట్రంకురోడ్డులు—

ప్రభుత్వ ధనసహాయము

ప్రభుత్వ కానిట్రోలింగ్ ఇంజనీయరు లెఫ్టర్ డైరెక్టరు కార్పొరేషను నీటి సరఫరా, మురుగునీటి పథకములపై గావించిన నివేదికను వానిపై సీటి, స్పెషల్ ఇంజనీయరు లాసంగిన సమాధానములగుర్తి చేయుచున్న నీటి సాయంత్రము చ న్నపురి కార్పొరేషనుసభ సమావేశమయినది.

కార్పొరేషను రోడ్డులు ప్రభుత్వ ధన సహాయము మాంట్లరోడ్డు, పూనమల్లి హైవేలకు బాగుజేయించు నిర్వహించుటకై పిల్ల కురు 20,000 లు చొప్పున ప్రభుత్వ మునా రొసంగవలసిన ధనమునుగుర్తి కార్పొరేషను స్వామి వాది తెలిపినయిల్లిప్రాయముపై ప్రభుత్వముచర్యచిగెను.

1927 మార్చి నెలలో ప్రభుత్వమువారి యుత్తరవు నందు, మాంట్లరోడ్డు, పూనమల్లి హైవేలకు బాగుజేయించు నిర్వహించుటకై పిల్ల కురు 20,000 లు చొప్పున ప్రభుత్వ ఆ ప్పత్రులకై కార్పొరేషనువారు యిచ్చగించుచు విరళమున పునరుద్ధరించినగాని ఈ విషయములో తోడ్పడవలసియు తెలియించిరి. అందుపై, ఈ విషయమును కార్పొరేషను వారు విచారింపి కార్పొరేషను స్వామివాదియొక్క అభిప్రాయమును తెలిసికొనగోటి. కార్పొరేషను స్వామివాది ప్రభుత్వమువారు స్థానిక పుణ్యములకు ట్రంకురోడ్డువ్యయమునకై ఈ మొత్తమును చెల్లింపవలసియున్నారనియు, ఈ మొత్తమును చెల్లింపవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వముపై కలదుగాని కేలము దయావాక్షిణ్యముగ నొసంగు ధనముగాదనియు, కార్పొరేషను ఆప్పత్రులకొసంగగల్గే విరాళమునీకును దీనికిని ఎట్టి సంబంధము లేదు గావున దానికి ముడిచెట్టబడరాదనియు, ప్రభుత్వము వారినిండి ఈ విషయమును రాబట్టుకొనుటకు కార్పొరేషనువారికి స్వామిమైన హక్కుగలదనియు, ప్రభుత్వమువారు సమ్మతిం చున పక్షమున దావాజేసి తద్వారా సొమ్ము కార్పొరేషను వారు విస్తారము జేసికొనవచ్చునని సలహా నొసంగిరి.

“ప్రభుత్వమువారిపై దావా జేయవలెనని” శ్రీ. కె. శ్రీరాములునాయుడుగారు ఉపపాదనగావించిరి.

కార్పొరేషను తీరపున అధ్యక్షులు ప్రభుత్వమువారిలో రాయబారములు జరిపిన నీవిషయమిరువుర కనుకూలముగ ప రిష్కరింపబడగలదని చాక్షురు మల్లయ్యగారు పల్కిరి.

ప్రభుత్వమువారికి లాయరునోటిను పంపుట ఉచితమని యన్. జి. రంగరామసుబ్బంబుగారు సూచించిరి.

వి. చక్రవర్తిశెట్టిగారు మాట్లాడుచు ఈ విషయములో ప్రభుత్వమువారు కార్పొరేషనువారికి ఖండితముగ ఒడంబడిక పత్రమును జేసి యింజనీయరులందఱున ప్రభుత్వమువారిపై దావాజేయు విషయములో చిక్కుబండ్లవచ్చుననిరి. అధ్యక్షు లు మాట్లాడుచు ఈ విరాళము ప్రభుత్వమువారిచే 1887 సం॥ నుండియు సంగటమునను దనియు, కావున ఈ విషయములో ఒడంబడిక జేసి చిక్కులు ఏమియును లేవనియు పల్కిరి.

విరెండు రోడ్డు బాగుచేయించుటకు కార్పొరేషను వారు పూనుకొనరాదనియు అట్లు జేసిన నేగాని ప్రభుత్వము వారికి తమ జవాబుగనుండదని సింగారశేట్టి గారనిరి.

“ఈ విషయమై అధ్యక్షులు ప్రభుత్వమువారికి తిరిగి మ రొకమాటవ్రాసి కనుగొనవలసినది” జి. పి. నల్లేశ్వరగారు ఉ పపాదించుచు ప్రభుత్వమువారు రోడ్ల విషయములందు కార్పొరేషనుకు విరాళము లొసంగుచున్నారనియు, ఇంతకు లోగడనే తాము పాకం నీటి సరఫరా కాలు వనుగుర్తి కార్పొరేషను సభ్యుల కమిటీవారు ప్రభుత్వమువారి లో అనుకూలము బలపెట్టరము గావించుకొనబారినదియు, కావున అధ్యక్షులు ప్రభుత్వమువారికి మరొకమాట వ్రాసి ఈ విషయమును సానుకూలము గావించుకొన వచ్చుననియు పల్కిరి.

డి. యమ్. రిడుగారు ఉపపాదనను బలపరచిరి.

అంజిలో సతిగారు శ్రీయుతులు అధ్యక్షులు, సామిసెం కటూ చలం శెట్టి, డి. యమ్. రిడు, జి. పి. నల్లేశ్వర గార్లతో నొక సంఘమును నియమించి ఈ సంఘమువారు గవర్నరు మం త్రిగార్లతో సంప్రతించవలయునని సవరణనొకదాని సుపపా దించిరి.

పి. జి. కుమారస్వామి శెట్టిగారు సవరణను బలపరచిరి.

ప్రభుత్వమువారు చన్నపురికి ఒకడకమండలమునుంచి జూలై మాసములో గాని రాసందున ఈ సంఘమువారు ప్రభుత్వము

వారిని పంపింపుచు విషయము చాల కాలవిలంబనమునకు కారణ మగుననిరి.

శ్రీ సామి వెంకటాచలంశెట్టిగారు మాట్లాడుచు తాము కాంగ్రెసు పక్షమునకు చేరియుండుటవలన ప్రభుత్వమువారిపద్ధ తు రాయబారములపై జోవుట తమ కాక్షేపణీయమైనను ఈ విషయములో అట్టి యాక్షేపణ లేని యి త రు లు కార్పొ రేషను తీరపున ప్రభుత్వమువారిని సందర్శించిన పని సానుకూ లము గాగలదనియు ఈ గ్రాంటునకు స్థానిక స్వపరిపాలనా కాఖ (ప్రతిబంధకముగ లేదుగాని) అరికకాఖయే యిందుల కాక్షేపణ గావించెననియు అధ్యక్షులు మిరియరు పురుషభ్యులు గవర్నరు కును ఆర్థికసభ్యున శీలిమయములనెల్ల వివరముగ చెలియజేసి నచో అనుకూలముగ శ్రీరార్థానింప బడగలదని పల్కిరి.

ప్రభుత్వమువారిపై దావాజేయవలయునను యుపపాద కను కె. శ్రీరాములునాయుడుగారు ఉపసంహరించుకొనిరి.

అధ్యక్షులు డి. యమ్. రిడు యన్ జి. రంగరామసు బం, డా॥ పి. శ్రీకేశవలియూరు, జి. పి. నల్లేశ్వరగార్లు ఈ విషయములో ప్రభుత్వమువారిని పంపింపుచి రాయబారములు జరుపవలసినదని అంజిలో సతిగారి యి పపాదన ఆమోదింప బడెను.

కార్పొరేషను ఇంజనీయరులపై తెస్తరుడేలుగారి యారోపణలు

కార్పొరేషను నీటిసరఫరా, డ్రైనేజి విధానములను ప రీక్షించి రిపోర్టుజేయుటకై ప్రభుత్వమువారు తమ కానిట్రోలింగ్ ఇం జనీయరు, లెఫ్టర్ డైరెక్టరుగారిని నియమించిరి. వీరి నియామకము నకు సిమ్ముట యన్. జి. విల్లండుగారు ప్రభుత్వమువారి చే పరిష్కారకారిగా నియమింపబడి లెఫ్టరు డైరెక్టరుగారు వ్రాసిన నివేదికలోని యధికముల పరిక్షించుటకై విల్లండుగారి కందజే యబడెను. లెఫ్టర్ డైరెక్టరు తమ రిపోర్టునందు కార్పొరేషను యింజనీయర్లు హెచ్చుము, శ్రీనివాసాచార్యగార్ల పనినిశూర్చి చాల తీవ్రముగ యా యారోపణలు గావించియుండెను. అం దుపై ఇంజనీయర్లు ఉల్లేఖములు తగువిధమున వారికి సమాధా నము లొసంగిరనుచిరి. వారిలెవుర సమాధానములనుగుడ విల్లండుగారికి అందజేయ బ డ వ లె న ని కమిషనరుగారు సూచించిరి.

అధ్యక్షులు మాట్లాడుచు విల్లండుగారు తమ రిపోర్టును ప్రభుత్వమువారి కంపినటుల వారితోపునుండి తమను లెఖచేరిన దనియు, కార్పొరేషనుగూడ తమ రిపోర్టు నకలు నొకదానిని పంపవలసినదిగ విల్లండుగారికి తా ము వ్రాసి తి మ ని యు పల్కిరి.

విల్లండుగారికి రిపోర్టు కార్పొరేషనువారికి చేదనంత వరకు లెఫ్టరుడైరెక్టరుగారి నివేదికపై చర్చ నిలిపియుంచవలెనని జి. పి. నల్లేశ్వరగారుపపాదించిరి. లెఫ్టరు డైరెక్టరుగారి నివేదికయందు కార్పొరేషను యింజనీయరులపై నిరాధారములును, అక్షేప ణీయములు నగు తీవ్రముగ ఆరోపణ లనేకములు గావించబడిన వనియు, ఇంజనీయరులు సాహసముతో ఈ యారోపణలనెదు రొన్నిరనియు, కమిషనరుగారు ఇంజనీయరుల వాదనను సమ ర్థించినదియు, ఈ సందర్భములలో లెఫ్టరు డైరెక్టరు గావించి ని నూచనలపై విల్లండుగారు ప్రభుత్వమున కంపిన ని వే దిక క కార్పొరేషనువారి కంపణము టెక్నికల్ అంజిలో మని పల్కిరి.

జి. నుండరావు నాయుడుగారు నల్లేశ్వరగారి యుప పాదనను బలపరచిరి.

శ్రీ సామి వెంకటాచలంశెట్టిగారు మాట్లాడుచు లెఫ్టరు డైరెక్టరుగారి నివేదికవలన చాల దుష్ఫలితములు గలుగవచ్చు న ని యు వారి నివేదికయం త యు జా తి వి థే ద భా వ మతో నిండియున్నదనియు, కార్పొరేషను యింజనీయరులు ఉల్లేఖములు యావిషయములో సంతృప్తికరముగ సమాధాన ములొసంగినదియు, ప్రభుత్వమువారు లెఫ్టరు డైరెక్టరుగారి నొక పనికియ నియమింపగా వారు వేరువిషయములగుర్తి అన వసరమును విమర్శనల గావించినదియు, కార్పొరేషనువారు సా భ్యమైనంత త్వరలో లెఫ్టరుడైరెక్టరుగారి విమర్శనలను ఖండింపవలె నని పలుకుచు నీక్రిందితీర్మానము సుపపాదించిరి.

“లెఫ్టర్ డైరెక్టరు తా మేవిషయమును గూర్చి రిపోర్టు జేయుటకు నియమింపబడిన దానిని యితర విషయములయ క్రమముగాని విమర్శనలను గావించెనని కార్పొరేషనువారు ప్రభుత్వమువారికి తమ యభిప్రాయమును తెలియజేయుచున్నారనియు, డ్రైనేజివిషయముపై లెఫ్టర్ డైరెక్టరుగారి రిపోర్టు ఆకా ణికకరమున, ఉపేక్షనియముయి యున్నదనియు, ఇదియొక పరిక్ష సమాలోచనములు లేక గావించబడిన నీనూచనలయి ఎట్టి తీర్మాన ము లు గావించరాదనియు తలచుచున్నార.”

శ్రీ సత్యమూర్తిగారు జి. పి. నల్లేశ్వరగారి ఉపపాద న నాక్షేపించుచు లెఫ్టరు డైరెక్టరుగారి రిపోర్టు విషయమై చర్చిం చుటకు కొందరు సభ్యులను, అధ్యక్షులను ఫిరీజేండి యున్న టుల తెలియమున్నదనియు, స్పెషల్ వర్క్సు కార్పొరేష నువారి యధీనమునుండి ప్రభుత్వమువారి యధీనమునుండి ప్రభు

కర్మవారి స్వాధీనము గావించబడలేదనిగూడ వారు నూచించి యాంధ్రదేశము, కర్మవారి రిపోర్టును వెంటనే విమర్శించి తగిన సమాధాన మొసంగవలెననియు, ప్రభుత్వమువారిచే నీయమింక బడినంతమాత్రమున ఎట్టి యాంధ్రదేశముగాని కార్యోచనము యింజనీయరులపై నీటి తీవ్రతలను గావించుటను పరీక్షించరాదనియు, శ్రీనివాసాచార్యగారి నియామకమును ఖాయము చేయనీక ఏ యింజనీయరులచేత అంగ ఉద్యోగిని తెచ్చియు నుద్దేశముతోడనే ఈ విమర్శనలన్నియు గావించబడెననియు, కార్యోచనమువారు తమ యాంధ్రదేశమును తమవిధిని నిర్వహింప వలెననియు బాధి పక్ష పాతము లోలెట్లగు జేరు గారి 3వార్డు నిండియున్నదనియు వెంటనే ఈ విషయముపై కార్యోచనమువారు తమ యభిప్రాయమును తెలియజేయవలెనని పత్రిక.

వి. చక్రయ్యకృష్ణగారుగూడ లెస్టర్ జేలుగారి రిపోర్టును తీవ్రముగ ఆక్షేపించుచు విర్రుండుగారి నివేదికనుగూడచూచిన పిదప చర్చించుటకు వీలకలగును గావున ఈ విషయమును మరొకనూరు చర్చించుట కంగీకరించిరి.

జి. ఏ. నరేశ్వరగారు తమ సభాసభ ఎల్లరకు ఆహ్వాదక రక్షణ నుండునట్టి క్రిందివిధముగ పరిచించిరి.

“కవిమనుగారు నూచించినరీతిగా లెస్టర్ జేలుగారి నివేదికలో గావించబడిన యాంధ్రదేశము పౌన్సును, శ్రీనివాసాచార్యగారు తగిన సమాధానము లొసంగినందువలన, లెస్టర్ జేలుగారు గావించిన విమర్శనలకు తగిన యాధారము లేనందున విర్రుండుగారి విమర్శ అంశజరము ఈ విషయముపై చర్చ నిలిపియుంచబడలెనని” జి. ఏ. నరేశ్వరగారు పదపాదించిరి.

డాక్టరు పల్లయ్యగారు ఖట్టాదుచే లెస్టర్ జేలుగారి నివేదికయందు డెట్టి తీవ్రతలనున్నను మనకి కొంతవరకైనను ఆధారములేక పోలేదనియు, ఆ రిపోర్టులో నూచించిన వానిని విచారించుటకొకకమిటియేయింపబడలేదనినూచించిరి.

శ్రీ. సావి వెంకటాచలం కృష్ణగారు ఖట్టాదుచే కార్యోచనమువారి యాంధ్రదేశముపై నీటి యభిప్రాయములన్ని డించినను ఆ యాంధ్రదేశమునకు భారతీయు డెల్ల డుగూడని ప్రభుత్వమువారు తీర్మానమునకు వచ్చెదరనియు, డెట్టి ఆపాదము తప్పకుండ తాము కోరుచున్నామనియు, కార్యోచనమువారు తమ యభిప్రాయమును స్పష్టముగ కలగించనిచేత మన నిబంధనలనుసరించి ప్రభుత్వమువారు రిపోర్టునంతటను డులు గారనియు పత్రిక.

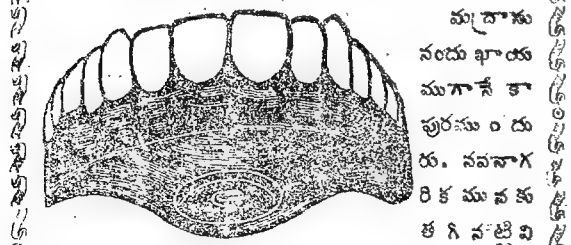
డా|| నరేశ్వరమెదియూరుగారు లెస్టర్ జేలుగారి రిపోర్టును ఆక్షేపించిరి.

శ్రీ గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు లెస్టర్ జేలుగారిని వేదిక అసంబంధమైనదనియు, బాధియు నిశ్చయ దృష్టితో నీయధమున ఆంధ్రదేశము గావించబడినవనియు, ఈ విషయమును వెంటనే చర్చించి తమ యభిప్రాయమును స్పష్టముగ వెల్లడింపవలెననిగూడ వాయుదా వేయరాదని నుడిచిరి.

పిదప జి. ఏ. నరేశ్వరగారు యుపపాదనవోటుకు వెల్లుబడి ఆమోదించెను.

అరచేతిలో ఇవిడెడు రైలు షెడ్యూలు (కొత్తగ తయారుజేసిరి. ప్రపంచములో ఇదే మొదటి రైలు అనుగ్రహము పొడుగు. దీనిని లండనులో ఎ. ఆర్. వాట్సన్ గారు కనిపెట్టెదరు. రైలుపాములు బరువుగల రైలుబండ్లను ఎత్తివేయువారిలో లాగకలదు.

డాక్టర్ జె. సి. మోడి, బి. ఎఫ్. హెచ్. (బొంబాయి) డెంటల్ సర్జన్ 90 వాటాలోడు (గవర్న మెంటు భవనమునకు ఎదుట) 7 మాంటురోడ్డు, మద్రాసు, 117 కోర్టుచాన్స్, ఆర్మియన్ స్ట్రీట్, మాడ నుండు.

గలవు. ఎత్తెక్కి మెషిన్తో ఆమెట్లబడినది. మిస్టర్ ఆల్ఫ్ రిడ్జి (గవర్న మెంటు హాసు ఆఫీసరు) సర్ కాన్స్ట్రుక్టర్ Kt., రావుసాహెబు వి. అయర్ సి. బి. డి. ఆనంద్ (వెనెడెన్స్ మేజిస్ట్రేటు, మరీకొండ) వరి వద్దనుండి యోగ్యతాపత్రములను బహుళివి. సహజ ఉచితం ఆలోచనా సమయము : ఉచితం 7 గంటల పాటు, 7 గంటలవరకు. చారికి షుద్ధుననచ్చి తెలుగు కొనపచ్చు లేక ఉత్తమవ్వారా యేర్పాటు చేసుకొనవచ్చును.

“మేము స్వయముగ దిగుమతి చేయుటవలన మా సీమకమలము లందు మీకు ఎక్కువ లాభము కలుగును.” 4359 బోగిలాల్ మంగల్ దే అండ్, కొ 89 పాలవీది, పార్కుటవుక్, మద్రాస్.

మిల్లు పనివాండ్ల నమోదు

బొంబాయి మిల్లులు డిల్లీలోడులోను భోయవాడాలోను ఉన్న మూడు బట్టమిల్లులలోని 27 వ తేదీ వున్న మున మరల పరిపా రంభమైనది. కొంతమంది పనివాండ్లు వచ్చిరి. కొలాబామిల్లు గూడ పనిచేయుచున్నది. ఈ నాలుగును తప్ప తక్కినవన్ని యును మూసివేయబడినవి. చిందిపాట్లలో నన్ను ఇ. డి. సామూజ్, మరొకప్పుడు మిల్లులకడ పనివాండ్లు కొందరు నిన్న 27వ తేదీ వుండి రాత్తులవ్వ వారంభించిరిగాని పోలీసువారు రాగానే పారిపోయిరి.

అత్యంత అధ్యక్షతక్రింద సామూజ్ షివాడో నిన్న ఉదయమున బహిరంగపథ జరిగినది. 3,000 మంది వచ్చిరి. డంగే, మిరాజ్ కర్ జబువాలాగారు దువ్వనించిరి. “ఇప్పుడు రెండుతెగల నాయకులు అన్నారు. పంయూక్ సమ్మేసంఘ యన తమ తత్వమువారే హెచ్చుమంది యుండవలెనని జోషి గారు కోరెను” అత్యంత నుడిచిరి. “యంత్రములలో చమురు పోయుటకు మిల్లీకర్మవారు యంత్రములలో చమురుపోయ కుండునట్లు మీరు బోధింపవలెను. యంత్రములు తుప్పుపట్టిపో వలెను తీరములకొరకుగూడ పనివాండ్లు మిల్లులకడకు పోగూ డెడు. ఏలనగా అవటికిపోయినచో పనిచేయునట్లు యజమాను లు పనివాండ్లను ప్రోత్సహింపవలెను. అని డంగేగారు నుడి చిరి. సమ్మేకట్టి పనివాండ్ల యజమానకారకు కార్యోచనము వారు ధనమొసగునట్లు కార్యోచనము సభ్యులలో బాధియవా దులగువారు తీర్మానములను పదపాదించవలెను. అని మిరాజ్ కర్ గారు నుడిచిరి. “గవర్నరుగారు యజమానలతో మాత్రమే మా టలాడెదరుగాని పనివాండ్లతో మాటలాడ”రని జబువాలాగారు రనిరి. “జోషిగారు నాలుగు మిల్లుల యూనియనులకుమాత్రమే ప్రతినిధియైనను తనపక్షమున రెండుగురు హెచ్చుగా నుండ వలెనని కోరుచున్నాడు.” అని నుడిచి అధ్యక్షుడు సభను ముగించెను.

నిన్న 27-వ తేదీ సాయంత్రము సెక్రటరేటులో యజమానుల సంఘమువారితో గవర్నరు సంభాషించెను. అప్పు డు ఈ సర్ కాన్స్ట్రుక్టర్ జ. హంగీరు గారు గూడ నచట నుండిరి. జె. బి. కెటిటు (అధ్యక్షుడు) సర్ డివా కెటిటు సర్వీతో సెఫ్ కే. సర్ మదన్ మోహనదాసురాంజీ సర్ సభ్యులు బాల్కా హెచ్. వి. మోడి ఎన్. బి. సకలతువాలా ఎన్. డి. సకలతువాలాగారు మున్నగువారు మిల్లులయజమానుల ప్రతినిధు లుగా వచ్చిరి. జి. కె. లునేపు, రహస్యముగా సంభాషణలు జరి గెను. మిల్లులనివాండ్లు సరియైన ప్రతినిధులయ్యారా తమకోరిక లను మాకు తెలిపినచో మేములోచించెదము. మాకు వారేమి యును తెలుపలేదు. అని యజమానుల ప్రతినిధులు గవర్నరు కరిగించిరిని నిన్న సాయంత్రములో తనమువారు ప్రకటించిరి.

పోలీసు కిశోరివనరు సి. సి. కెలి గారుగూడ నిన్న సాయంత్రమున చాలనేపు గవర్నరుతో సంభాషించెను. (ప్రీ (వెను)

జపాను మిల్లులయజమానులను బట్టబు రైతులను యా యడుగు కనిపెట్టి జపానుబట్టలధరలను పొడుకు అర్థదానంతున తగ్గించిరి.

6000 మంది పనివాండ్లు బొంబాయినుండి వెడలి పోయిరి. అరి వాడల గుకార్మి క నాయకు లే యిప్పుడు అధిమగు వలుకుబడిని కలిగియున్నారు. పని వాండ్లెంతమాత్రమును లొంగగూడదనియే వారు తెలుపు చున్నారు.

కొందరు మిల్లులనివాండ్లు కొంతమంది నిధులవెంట తిరుగుచున్నారని పనిలోనికి వెళ్లవలసి వీలైనపుడెల్ల వారు బోధించుచున్నారు.

జోషి జి. వ్యాలాగారు మున్నగు మిత్రవాదకార్యక నాయ కులను డంగే మిరాజ్ కర్ మున్నగు అతివాదకార్యక లను కలసి ఆలోచించిరి. సమ్మేసంఘమున 40 మందియుండ వలెను. వారిలో 20 మంది కేకప్రయలు లేమిరు యూనియను వారే యుండవలెనని జోషిగారు కోరిరి. అతివాదు లందుం కంగీకరింపలేదు. అందువలన సమాధానము ముదరలేదు.

(అ. వె.)

ఆమోదించబడిన కార్యక సంఘముల నాయకులతో నేడు 28 వ తేది సాయంత్రము సెక్రటరేటులో గవర్నరుగారు సంభాషించిరి. మిత్రవాదనాయకులలో జోషి, జి. వ్యాలా, భక్త్యుల పశ్యులు ముఖావారుగూడ గవర్నరుగారు రహస్యముల నంపిరి. అతివాద నాయకుడగు మిరాజ్ కర్ గారుగూడ నేడు గవర్నరు గారితో సంభాషించిరి. (ప్రీ (వెను)

నెలకత్తా నమోకట్టు ఆమెట్లబడినది. యింట్లోనున్న (ట్రాన్సుపోర్టు వక్రములు లిఖనా కార్యకలనిమిత్తము ఆయి యిండియను ప్రేడు యూనియను కార్యకలనిమిత్తము 20 పాములు పంపిరి.

800 మంది లిఖనా కార్యకలని నిన్న 27-వ తేది రాత్రి పకారానుండి బయలుదేరి ఇ. బి. రైల్వే వద్దకు పులున్న కంచెరపరాకును టిలూఫూటుకును వెళ్లిరి. పోలీసువారుగూడ వారివెంట వెళ్లిరి. (అ. వె.)

25-వ తేదీని పంచానన లోలాలో రాత్తులవ్వవలదులకు 26-వ తేదీని ముగ్గురిని పోలీసువారు అరెస్టు చేసిరి.

శ్రీయత సుభాష్ చంద్రబోసుగారి అధ్యక్షతక్రింద కలకత్తాలో వీడవన్స్ క్లబ్లో 25-వ తేదీ రాత్రి లిఖనా కార్యకలపథ జరిగినది. “స్వరాజ్య మేర్పడవలెనని కార్యకల పహాయములననే యేర్పడవలెను. కావున కాంగ్రెసు వారు కార్యకలకు లోడ్డవలెను. అటుల చేసినచో త్వరలో లభించును. దేశమునందంతటను కార్యకలు చాల కష్టపడుచునే యున్నారు “అని సుభాష్ చంద్రబోసుగారు నుడిచిరి. ఆం డ్రాను, సుభాష్ చంద్రబోసు, సత్యేంద్రమిత్ర, మృణాళ కాంతిబోసుగారు మున్నగు వారొకసంఘముగా నేర్పడిరి.

జమ్మడుపూరు సితి

1, 5, బోయలరులకు బాగునేయువారును యితర పని వాండ్లనుగూడ సమ్మేకట్టిరి. అందువలన కొన్ని మిల్లులు మూ సివేయబడెనుకాని అతివాదులరులు మాత్రము పనిచేయుచు న్నవి. పనివాండ్లలో చాల ఆందోళనముగా నున్నది. వీధులు తుడుచువారును మరగుదొడ్డును బాగుచేయువారును పకికోబాల నుండి సమ్మేకట్టిరి. మేము మిల్లువారుగూడ సమ్మేకట్టిరి. పట్టణము చాల ఆపరిభ్రమముగా నున్నది. (ప్రీ (వెను)

తలవెండ్రుకలను బెట్టి స్త్రీయో, పురుషుడో ఏజాతివారో చెప్పట

వడిబాతుల ప్రజల తలవెండ్రుకలను 10 దింటిని రెండం గుళములు పొడవుగల వాటిని దీసి (తానులో తూచిరి. వీనా జపాను వక్రముల తలవెండ్రుకలు అన్నిటికంటె బరువుగా తూ గోట తెలుకాతుల వెండ్రుకలకంటె నూటికి 60 చొప్పున ఎక్కువ బరువుండెను. నీగ్రోల తలవెండ్రుకలకంటె శ్వేతజా తుల తలవెండ్రుకలు నూటికి 60 చొప్పున ఎక్కువ బరువుగా యుండునట (స్త్రీల కిశోజములకంటె పురుషుల కిశోజములు నూటికి 18 చొప్పున ఎక్కువ బరువుగా యుండునట.

వై ల్లో న్ న

సంపూర్ణ ఆరోగ్యమునకు చిన్నము

యికమునుపు ఆరోగ్యముగా నుండుటకై

నేడే వైల్లోనను పుచ్చుకొనుడు

మీకెమిస్తును అడుగుడు

బుడ్డి 1 కి ధర రు 1-4-0

(3982)

Distributors to Trade MADRAS COAL & GENERAL AGENCY, 22, 2nd Line Beach, MADRAS.

Copyright,

సమదర్శిని ప్రథమ వార్షిక సంచిక

విభవ సంవత్సరాది సంచిక 1928-29

మా మిత్రులను సమదర్శిని పత్రికకు యజమానులను సంబంధమునును శ్రీయుత పింజల ముద్రామూలముగా వయస్సో పంపిన యాసంచికను కృతజ్ఞతతో సమకొంటిమి. సంచికాగ్రంథమున స్వర్ణము పిట్టి త్యాగరాయ శ్రేష్ఠిగారి సంపూర్ణ విగ్రహము నిర్వహణసహాయము గలించబడెను. ఈ సంచిక శ్రీ త్యాగరాయ శ్రేష్ఠిగారికే అంకితము చేయబడినందున వారి వార్షికదిన మగు నేటి దినముననే (28-4-28) యిది ప్రకటింపబడినది. ఇది చాల సమజము. శ్రీయుతులు థి. శ్రీ. దావూరు టి. ఎం. నాయుడుగారి పటము సంచికలో ప్రథమమున నున్నది. అటుపిమ్మట శ్రీ రాజా సర్. పి. రామారాయణగారి పటము కలదు. రాజపుత్ర సౌందర్యము ప్రభుత్వము స్వర్ణయు శ్రీమతి మాగంటి అన్నపూర్ణాదేవిగారు, పార్వతీపరమేశ్వరులు, ప్రవాసకృతిక ఉప చిత్ర శిఖ మున్నగు రంగుల పటము లిందు గలవు. ముద్ర సిద్ధులగు శ్రీరామకృష్ణ తర, కాంగ్రెసుమున్నగు వివిధపక్షముల నాయకులపటము లిందు చాల పొందుపరచబడినది. సంస్థానాధిపతులు జమిందారులు ప్రభుత్వోద్యోగులు మున్నగు ప్రముఖుల పటముల దీనియందు విస్తారముగా నున్నవి. ఇది పెద్దపైజాన దశసర్వజ్ఞా గానములపైని ముద్దలాలకునట్లు ముద్రింపబడినది. మహాపాధ్యాయ కళాప్రపూర్ణ జేదం వేంకటరాయశాస్త్రి, శ్రీయుత ఉన్నవ లక్ష్మీ నారాయణపంతులు, ఆంధ్రరంగోద్ధారక నెల్లూరు నాగరాజరావు, బారిష్టరు లింగం వీరభద్రయ్యచౌదరి, ప్రాథమిక రంగ నాయకులు, శ్రీయుత అడవి బాపిరాజు, శ్రీమతి కుంకుమ జతి పులవరి కమలాదేవి, శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి, డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్యపంతులు, గొల్ల జేమనరపు రామబానుపంతులు, జనాబ్ ఉమర్ అలీషాని, జేకోధారక నాగేశ్వరరావు పంతులు, కేశవధాని దోమా వేంకటస్వామిగుప్త కాన్యవ్యాకరణాధీర్ధుని పంచాంగుల ఆది నారాయణశాస్త్రి, శ్రీయుత వల్లంపల్లి సోమశేఖరశర్మ, బ్రహ్మశ్రీ మండపాక పార్వతీశ్వర శాస్త్రి, శ్రీయుత చల్లా శేషగిరిరావు, శ్రీయుత మాగంటి కాపినిమి వీ రామస్వామి ముదలియారు డా. పి. లక్ష్మణస్వామి మొదలయ్యారు బహుళరాజు అప్పారావు గార్లు మున్నగువారు వ్రాసిన నువ్వారు అనవధివ్యాసము లీసంచిక యందు కలవు. ఇదియే మొదటివార్షిక సంచికయైనను అరిసమ ప్రకటన దీనిని సంపాదించి ప్రకటించిన శ్రీయుత ముద్రామూలముగారిని మేము మనఃపూర్వకముగా నభినందించుచున్నాము. భగవదనుగ్రహమున వీరిప్రయత్నము దినదినాభివృద్ధిని గాంచి భారతదేశ భావికల్యాణమున కధికముగా తోడ్పడు గాకయుని కోరుచున్నాము. సమదర్శినిపత్రిక ప్రతిమంగళ కుక్రవారము: యందు ప్రకటింపబడు శ్రవాహితపత్రిక. సామచందా అయిదురూపాయలు. వలయువారిటుల వ్రాయవలెను: "మేనేజరు, సమదర్శిని కార్యస్థానము, త్యాగరాయ మెమోరియల్ బిల్డింగు, 14 నంబర్, మాంటురోడ్డు, మదరాసు.

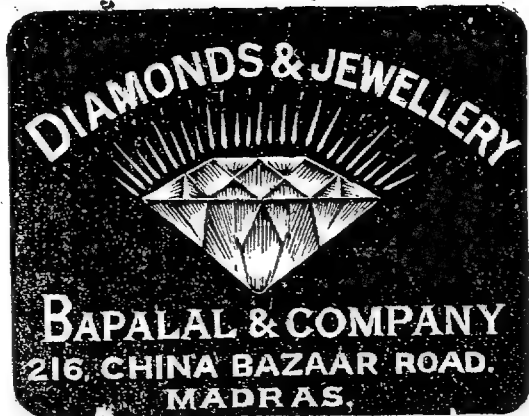
రంగూను పోర్టు బ్రష్టు కేసు

రంగూను, ఏప్రిల్ 28:— రంగూను ఓడరేవు అధికారుల కంట్రాక్టులవద్దనుండి లంచములు తీసికొనుచున్నారని బర్యాపాసనసభ్యులగు అవటల్లి నారాయణరావు యం. పి. గారు అపవాదలు కల్పించినారని నేరారోపణ చేయుచు పోర్టు బ్రష్టు ఇంజనీరు ఆక్కిగారు వ్యాజ్యము దాఖలు చేసియుండిరి. ఈవ్యాజ్యపు విచారణ జరుగుచున్నది. ఫిర్యాదీ తరపు స్టేషను తనవాదన చెప్పెను.

ఆక్కిగారినిగూర్చి నారాయణరావుగారు చేసియుండిన మామూలు నారాయణరావుగారు సమరించ బూనుకొనుటలేదనిన్ని ఆక్కిగారు యీ వ్యాజ్యములను అనవసరమైనవి యర్బులతో నడిపించడముతో లేదనిన్ని యీ వ్యాజ్యమును కొట్టివేయవలసినదనిన్ని చెప్పెను.

నారాయణరావుగారి తరపున స్టేషనుకూడ తన వాదన నిట్లు చెప్పెను.

పోర్టుబ్రష్టు అధికారుల బాకీలెక్కుల ప్రస్తావనలలో లంచములు అను ఖాతాక్రిందనున్న పద్దులనుగూర్చి విమర్శించి విచారణ చేయవలయునని మాత్రమే కోరుచున్నాను. నేను చేసిన నూడుగు లెంతవరకు నిజమో విచారించగోరెదను. తీర్పు లొంగకను చెప్పబడలేదు. (అ. ప్రె.)

సింధురాష్ట్రములో హిందూ మహమ్మదీయ కొట్లాటలు హైదరాబాదు (సింధు), ఏప్రిల్ 27:— లాథీచార్జిలో ఒక గ్రామముందుగల మండిసర్ బాబిలో హిందువులు సిక్కులతో యుద్ధము గూడదు అని మహమ్మదీయులు నిశ్చయించిరి. కాని బందెబందీ గుమాస్తాను ఒక హిందువు యీ అజ్ఞ ఉల్లంఘించెను. అందువలన అతనిని మహమ్మదీయులు కొందరు హింసించిరి. హిందువుల కిది కోపకారణమై మహమ్మదీయుల నాతులతో వందనాంసమున చేసిరి. అంతట మహమ్మదీయులకు కోపమువచ్చి మహమ్మదీయులకు తూలివాం డెవరుగూడ హిందువులకై బావులు త్రవ్వగూడనని బహిష్కరించిరి. హిందువుల దుకాణములంద్ర కేవలము రాకుండ సార్వకాలికోధము చేయుచున్నారట. ఈవందనకులో పాలినువారు కొందరు హిందువులను అరెస్టుచేసిరి. (ఫి. ప్రె.)

వార్తావరణ సిద్ధి

1928 సం. ఏప్రిల్ నెల 28-వ తేది శనివారము

మార్కెట్టులు	అరబ్బి	అరబ్బి	అరబ్బి	అరబ్బి	అరబ్బి
	అరబ్బి	అరబ్బి	అరబ్బి	అరబ్బి	అరబ్బి
గోపాలపురం	92	78	...	1.9	+ 1.1
విశాఖపట్నం	89	80	...	1.9	+ 1.8
రాజీవాడ	95	79	...	1.1	+ 0.6
మదీరపట్నం	92	77	...	4.8	+ 8.7
కర్నూలు	108	76	...	0.6	- 0.1
అద్దూరు	102	78	...	0.5	0.1
అనంతపురం	...	...	...	0.7	+ 0.4
కడప	105	78	...	2.5	2.1
నెల్లూరు	96	75	...	0	- 0.4
మచిలీపట్నం	94	77	...	0.1	- 0.5
కడపూరు	98	78	...	0	- 0.6
నెలమ	100	78	...	8.1	+ 1.6
కోయంబూరు	98	75	...	2.0	+ 0.7
తిరుమనాకల్	99	79	...	2.8	+ 0.9
నాగపట్నం	88	81	...	0.8	- 0.8
మధుర	99	80	...	1.8	- 0.5
పాంబో	92	83	...	0.1	- 1.4
తిరునల్వేలి	...	...	...	0.9	- 1.5
తిరువేండ్రం	89	80	...	2.8	- 1.2
కొచ్చి	87	80	...	5.4	+ 1.1
కాలికట్టు	98	75	...	0.5	+ 0
మంగళూరు	92	81	...	8.2	+ 2.1
లెంగురూరు	98	70	...	0.4	- 0.6
మొరకా	82	64	...	0.1	- 0.5
కొడైకాట	78	55	...	7.8	+ 8.4

సర్కారులు:— గోపాలపురములో తిప్ప ఇరిగేషన్లు ముప్పున్నది. గోపాలపురములో పగటికేడిమి రిడిగ్రిలు ఎక్కువ ముచిలపట్నములో 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కా:— కర్నూలు, కడపలో రాత్రికేడిమి 4 డిగ్రీలు తక్కువ. కడపలో 105 ఎంక.

కర్నాటకము:— కడపలో 8. నెల్లూరులో 6 డిగ్రీలు పగటికేడిమి తక్కువ.

పి. పి. నారాయణ అయ్యర్, నరసింహాచార్యులు.

యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్

అస్సూరెన్సు కంపెనీ

ఫోటోగ్రఫీ

పాలిసీహోల్డరుల ప్రథమ వార్షికసభ

21-4-28 తేది శనివారమున కంపెనీ కార్యాలయము వద్ద జరిగెను. 97 గురు పాలిసీహోల్డరు హాజరయిరి. పాలిసీహోల్డరు డైరెక్టరుల యెన్నికకు నిలువబడిన అయిదుగురు అధ్యక్షులలో నిర్దురు డైరెక్టరు నెన్నుకొనుటకే యీసభ సమావేశము య్యెను.

సభ్యులకు నోటీసు సరిగావంపకుండుట

సభాప్రారంభమున, కె. నరసింహయ్యగారు, పాలిసీహోల్డరుల కందరకును సరిగా నోటీసులు పంపబడలేనందున, యీసభ యక్రమముగా సమావేశపరచబడినదని నూచించిరి. ఎ. నె. ముద్రా వ్యాజ్య య్యె ర గా య, ప్రె కారము వలన సభవాయిదావేయబడ వలెనని నూచించిరి.

సభ వాయిదావేయబడుట

అంతటితో, సభ వాయిదావేయబడుటకు సభవా రంగీకరించిరిగాని, పాలిసీహోల్డరుల తమ నిజమగు ప్రతినిధులను సభకు పంపగలుగటకుగాను, కొన్ని తీర్మానములు చేయబడ యవసర మని తలంపబడినది.

వోట్ల ప్రతినిధులద్వారా కంపెనీచే రిజిస్ట్రీగాబడిన ప్రాక్టీస్ ఫారముల సంఖ్యను సభవారికి తెలుపవలెనని ముద్రావ్యాజ్య గారు చెప్పెను గాని గోరీరి. అంతట మేనేజింగు డైరెక్టరుగా 198 ప్రాక్టీసులు కంపెనీచే రిజిస్ట్రీగాబడియున్నవని తెలియజేసిరి. దానినిబట్టి, హాజరయిన 97 గురు సభ్యులందరూగూడ ఒకే యధ్యక్షికి తమ వోట్ల నన్నిటినిచ్చినను వీరిసంఖ్యకంటె నెక్కువసంఖ్యగల ప్రాక్టీస్ వోట్లు వీరికవడము గలిగింపగలవని స్పష్టమైనది. కాబట్టి సభవాయిదా వేయుటకు తీర్మానింప నిశ్చయింపబడినదని, అటుల తీర్మానింపబడుచుండుగా, పాలిసీహోల్డరుల డైరెక్టరుల యెన్నిక సక్రమముగా జరుగుటకుగాను కొన్ని తీర్మానములు సభవారి యామోదమున బడయవలెనని ముద్రావ్యాజ్యగారు గోరీరి.

తీర్మానములు

అంతట, యీక్రింది తీర్మానము లామోదించబడినది:—
(1) పాలిసీహోల్డరు డైరెక్టరు యెన్నికకు నిలువబడియున్న యధ్యక్షులకు పాలిసీహోల్డరుల పట్టికను వార్షికుల చిరునామాల పట్టిక ను, ప్రాక్టీసు మూలముగా వోట్లు చేయు సభికారము గలవారి పట్టికను యీ లేదెనుండి మూడుదినములలోగా నిర్వహింపవలెను. లేదా పాలిసీహోల్డరుల తమంతటామే యీపట్టికలను తయారుజేయగలుగుటకు గాను కంపెనీ రిజిస్టరు ను పాలిసీహోల్డరు యధ్యక్షముతో నుంచవలెను.

2 వారిను హోల్డరు డైరెక్టరు యెన్నికకు ప్రస్తుతము వాయిదా వేయబడిన సభలోగాని యిరువయి నుండి జరుగ జోవు యెన్నికల యందుగాని కంపెనీక్రింద పనిచేయువారిల పేరును కంపెనీయేజంట్ల పేరును ప్రాక్టీస్ ఫారము లేదయిన గూడ కంపెనీచే రిజిస్ట్రీగావంప బడగూడదు.

3. పాలిసీహోల్డరు డైరెక్టరు యెన్నికకు వాయిదా వేయబడిన సభ జరుగునట్లుగా తయారుజేయబడిన "హిందూ స్వరాజ్య జస్టిసు ఆంధ్రపత్రిక మాతృభూమి స్వదేశిమిత్రము" పత్రికలలో ప్రకటింపబడవలెను.

4. ఈవాయిదా వేయబడిన సభగూర్చి ప్రత్యేకనోటీసులు ప్రతిపాలిసు హోల్డరునకును కంపెనీచేత వెంటనే పోస్టు ద్వారా పంపబడవలెను.

5. పాలిసీ హోల్డరు డైరెక్టరు యెన్నికకు సమావేశము పబడినయీసభ 5-5-28 తేదిసాయంత్రము 5.30 గంటలకు వాయిదా వేయబడినది.

సిటీ సివిల్ కోర్టు మద్రాసు

ఓ. యన్. నెం. 1/1928

వాది:— పి. వి. బాలనం.

VS.

ప్రతివాది:— టి. వి. తిరుమలరావు నాయుడుగారికి.

టి. వి. తిరుమలరావు నాయుడుగారికి:—

పదరు వాడి ప్రతివాదులను విభాగమై తమతమభాగములను పంచుకొనవలసినదిగా దావాచేసియున్నాడు. అది విచారణకుగాను 1928 సం॥ మే 18 వ తేదికి వాయిదా వేయబడినది. పదరు లేదిన ప్రతివాడి హాజరుకాలనెనని యందు మూలముగా తెలుపబడినది. కానియెడల తీర్పు యక్ష్మిపాట్రిగా యన్వయించునని తెలుసుకొనెడిది.

పి. వెంకటశేషయ్య నాదితరపు వాది.

విదేశవార్తలు

అంతర్జాతీయ సహాయసంఘము (ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, ఏప్రిల్ 28:—అంతర్జాతీయ సహాయసంఘము నెలకొల్పియు బిడంబడికను కాపనములను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సంతకము చేసితి. ఎగుమతి దిగుమతి నిషేధముల రద్దుజేయు బిడంబడికనుగూడ సంతకము చేసిరి. ఈ రెండు బిడంబడికలు 1927 లో జనీవాయందే సంతకమైనవి.

రైలుపట్టాలనుండి తొలగింపు (ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

కేంబ్రిడ్జ్, ఏప్రిల్ 28:—ప్రయాణికుల రైలుబండి పట్టాలనుండి తొలగింపుచే ఆదేశము చేసిపోయిరి. ఇందులో ఒక స్త్రీగూడ నుండెను. 7 గురికి బలవంతముగా గాయములు తగిలెను. ముగ్గురు కనిపించుటలేదు.

“బ్రిమెక్” వైమానికులు కర్చి న ఫేల్లు (న్యూయార్క్) తేరిరట.

వైమానికురాలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

ఫ్రిట్జ్ రియా, ఏప్రిల్ 28:—ఫ్రిట్జ్ రియావార లిట్టు దొంగిలెను. కేంబ్రిడ్జ్ ను బోయెను. వైమానికురాలు అబీబెయిలీ అనునామె ఫ్రిట్జ్ రియా తేరెను.

ప్రతీతి పరిశ్రమ అట్ట అయిదుసంవత్సరములు అమలు జరుగునట్లు కామన్వెల్థువారు తీర్మానించిరి.

మిల్టన్ హార్నిస్టాన్ ఎవరిని నియమించునది తెలియ లేదు. టెహర్ ఆక్స్ ఫుల్ టులు జనరలు, ఫ్రెంచ్ ఇన్స్టిట్యూట్ జనరలు తంపున ఎవరిని నియమించునదేనో ఇంకను ఆలోచనలు జరుగుచున్నవి.

బ్రిటిషు ఆరికపత్తము

దెల్లీ, ఏప్రిల్ 26:—స్థానికపక్షముల తగ్గించుటచే బ్రిటిషు కేపుల్ లో వర్తకము ఎక్కువగునట. దానివలన ఆధినితక వర్తకము అభివృద్ధియగునట.

బాల్టియన్ గారి యభిప్రాయము

ఉత్పత్తిజేయు పరిశ్రమలకు చాలవరకు అవ్యాయముగ బాధాకరముగనున్న భారము తగ్గును. ప్రజలభాగ్యము వర్తకముమీద ఆధారపడుటచే ప్రజలకు దీనివలన ఎంతయో లాభకరముగ నుండునని బాల్టియన్ గారుచున్నారు.

పెరిషియా కోశాగారాధిపతిగ డాక్టరు వాల్టరుగారు నియమించబడిరి. ఇతడు స్విట్జర్లండు బ్యాంకు డైరెక్టరు.

తర్కిలో ఆంకెను ఆరేబియా ఆంకెలనే 1, 2, 3 మొదలు ఆంకెలను వాడెదరట మున్నులను మానివేసెదరట.

దక్షిణ ఇంగ్లాండులో ఎండ గాఢముగ గాయుచున్నది. లండన్ లో 26 తేదీన ఎండ 70 డిగ్రీల. తక్షణమే ఉరుములు ఉరిమెను. ఇల్లించెను. చల్లబడెను. పరిస్థితులు అధికముగ ఏర్పడినవి.

పెరిషియా నేపథ్యములపై దైర్ఘ్యముగ డాక్టరు లిండ్ బ్లాటుగారిని నియమించిరి. బాల్టియన్ పట్టుబడిని రాజభూములను, ప్రయితేలునగలను విక్రయించి ఏర్పాటు చేసెదరట.

అమానుల్లారాజుగారి రషియాసంచారము

మాస్కో, ఏప్రిల్ 27:—మే మాసము మూడవ తేదీన రషియా తేరును. మాస్కోలో వారముండును. పిదప లెనిన్ గ్రాదు, గ్రెయిమోంటు వెడలును. అవ్వోటావండి తర్కి కేగును.

కెన్యానుండి లంకనుకుముకుల వైమానిక పయనమును పరిశీలించుచున్నది.

క్రిములతోకూడిన దుమువలనగలుగు అపాయము

భూభిక్షలనైన గాలినిపీల్చిన, అందుచేరిన క్రిములు చాలవారిని గలిగించును. ఇట్టివ్యాధులకు లోనుగాకుండ తప్పించుకొనుటకు పెప్సినేనింపుడు. లేదా అవి టాన్స్ లిటిన్, కాళకోగము మొదలగు సంతకుములకు లోనుగుడు.

ఈజిప్టులు ప్రొంగినవెంటనే అందుండి మందుపాగలు బయలుపెడలి గోంతునాశమందంటును ఉపశమనముకలిగించి నాణములయందుదాగిన విషపురుగులనున్నటిని నిర్మూలించి, పెప్సినేనింపుడు, కైత్యములకు, జలుబులకు గోంతునోపులకు, అరొమ్మపడికము మొదలైన నవాటికి ఆటంకపరచును.

పెప్సినే : పెప్సినే
PEPS PEPS

పెప్సినే 1 కి రు. 1-0-0.

మందులంగళ్లన్నిటియందును దొరకును.

యుద్ధబహిష్కరణము

గ్రే ప్రభుని యభిప్రాయము

లండన్, ఏప్రిల్ 26:—గ్రే ప్రభువుగారు యుద్ధ బెల్ట్ స్ట్రీటువారి యుద్ధ బహిష్కరణ ప్రయత్నములను అమోఘములు ఇట్లు చెబుచున్నారు. జాతిపరిమితి వారికంటె పురోన్మద్ధికరముగ నున్నదను అమెరికాకోర్కెను గ్రేబుట్టిను ప్రజలు అమెరికా విధానము నెగ్గవలెనని గోరుచున్నారు. సయిన్యము నుపయోగించక తప్పని పద్ధతులనుగూడ ఉపయోగించరాదని అమెరికనుల వరకులప్రకారము గ్రేబుట్టిను సంతకము చేయదు. వీటినే ప్రాచీనవారుడ తెలిసిరి. ప్రాచీనవారు ఇందులోయొన్న చిక్కులను తెలిసి లోకమునకు మహాపకార మొనర్చిరి.

లోకకోర్కె బిడంబడిక ప్రకారముగాని జాతిపరిమితి బిడంబడిక ప్రకారముగాని వాటిని సంతకముచేసినవాడు తిక్కబడినచో వారిపై బ్రిటను ఇతరులతో గలసి సయిన్యమును నడిపించవలసిన బాధ్యతగలదు. కాని అట్టి సంగతి తటస్థించదనే నమ్మకము. కాని అట్టిజేడైన రావచ్చును. దానినేపుడును మనము లోయందుకొనవలెను. అట్లు ఉల్లంఘించినవారిపై చర్యదీసి కొనరాదని యుద్ధ బెల్ట్ స్ట్రీటు యనదు. మిరుమిక్కిలి అట్టివారి కెట్టిసహాయము చేయరాదనెదరు. అందుచే బిడంబడికను సంతకము చేసినవారినున్న బాధ్యతలకు పూర్తిగ నిర్వహించుటకు స్వాతంత్ర్యముండును.

ఇట్టివరులకు అమెరికను బిడంబడికలో తేర్చిన వారి ప్రయత్నములు ఫలించుననిరి.

ఇండియాలో ప్రభుత్వగనులు

వింటర్ ప్రభుని ప్రత్యుత్తరము

లండన్, ఏప్రిల్ 26:—ఇండియాలో ప్రభుత్వమువారు పనిచేయుచున్న గనుల ఆరికపరిశీలనలగుర్చి చెబుపవలెనని కామన్వెల్థులో, ఇంగ్లాండులో బొగ్గుగనుల విషయమై అలోచించుటకై కార్మికపక్షము బాన్స్ ఫోగారు యెడ్లగ ఇంగ్లాండు వ్యవహారములనిమిత్తము ఇండియా ప్రభుత్వమువారి సభుగట బొగుండదని వింటర్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను. 1926-27 ఇండియా కైన్స్ బోర్డు నివేదిక పంపార్యముగ కావలసిన వివరములను చెబుచున్నది. అసలు నిర్ణయంతే దెలిపదో భారతముగ దెలుప వీలులేదనిరి. చాలవర కిగనులకు డబ్బులేకుండ బొగ్గును పద్ధయిజేసినట. ఈవిషయమై థిల్లి అసెంబ్లీలో ప్రశ్నించిన తగిన సమాధానము దొరుకుననిరి.

బ్రిటిషు ఈజిప్టుసంబంధములు

కెన్యా, ఏప్రిల్ 26:—మొన్నటి బిడంబడికను నిరాకరించినప్పటికీ బ్రిటిషువారికిని ఈజిప్టును రాయబారములు జరుగుట లేదని ప్రభువులపక్షంలో కార్మికులప్రభువు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. నిరాకరించబడిన బిడంబడికకు మానున్న పరిశీలనలో నున్నారమనిరి.

రాయలు కమిషను

భారతీయుల వైఖరి

(బీము సర్వీసు)

లండన్, ఏప్రిల్ 27:—పైకేటరు పత్రిక రాయలు కమిషనుపట్ల భారతీయుల వైఖరినిగూర్చి గ్రాహంపోలాగారు వ్రాసిన లేఖనిట్లు ప్రకటింపుచున్నది. గ్రాహంపోలాగారు అందు చెబుచున్నారు. ఇండియాలో ఇటీవల కొంతకాలముటిని. నేను తిరిగివచ్చిపట్టికండి ఇండియానుండి అన్ని భాగములనుండి ఎన్నియో లేఖలు వచ్చుచున్నవి ఎవరో రాజకీయములందు ప్రవేశములేనివారను, కులక్షులను పెంపొందించువారు తప్ప తక్కినవారందరను సయిన్య కమిషనుపట్ల భారతీయులు బహిష్కరించుటకు సంసిద్ధులై యున్నారు. రాజకీయతేత్రే సంస్కరణములను పనిచేయువలసియున్నది. వారి సహకారములేనిదే సంస్కరణములు నిష్ప్రయోజనములగును. ఈదేశములో సమానప్రతిపత్తినిగూర్చి పోరాటాలు యభిప్రాయములు లున్నవి. సరిగా ఎవరికిని చెలియుటలేదు. ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశబెట్టు “మొమెరాండా, టెన్సిమనీ” లను, సాక్ష్యమును, కార్యక్రమమును భారతసభ్యులు నైమను సభ్యులతో సహాముగ తరలించి పరిశీలించవచ్చునని నైమను గారు ఫిబ్రవరి 6 వ తేదీన ప్రకటించిన లేఖయందు చెలిపిరి. సమానప్రతిపత్తి కాగితములను పరిశీలించుటకే నూచింపబడెను. అవసరమగుచో వాటిని విస్తరించి చెబుట అంతకంటె ఎక్కువేదయ్యు లేదు. కామన్వెల్థులో రాంకే ముగ్గునాల్లు జెప్పిన దానికి దీనికి సంబంధము లేదు.

నైమన్ కమిషను

పెన్సిందీసు సంఘము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, ఏప్రిల్ 27:—పెన్సిందీస్ కమిటీలో నిన్న బర్క్ హాంగారు తాము నైమన్ కమిషను పనిని పూర్తి అయినవంటనే కొన్ని సంవత్సరములలో పెన్సిందీసు ప్రజల సంగతులను తెలిసికొని అధినివేశములకు తగిన సాయముచేతు ననిరి.

కాకి పొదుచుటచే మనిషి చనిపోవుట

10 కోశాల కిందట యెస్వంత కాచా మయ్యాకరు అను వాడు కొబ్బరిచెట్టెక్కి కల్లును ఒక కుండలోనుండి ఇంకొక కుండలోనికి బోయుచుండ కాకి ఒకటి ఎగిరి ఆతనినెత్తిమీద ముక్కుతో పొడిచి గాయము చేసెను. ఇంటికిబోయి ఆతను ముండేదో వేసికొనెను. కాని గాయము విషమించెను. సోమవారముదయమున ఆతడు చనిపోయెను. బొంబాయిలో ధాన్యదగ్గర ఇది జరిగెను.

రవీంద్ర కవిచంద్రుని ఆరోగ్యము బీము సర్వీసు

లండన్, ఏప్రిల్ 27:—ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నరు రవీంద్రుని ఆరోగ్యమును గూర్చి బంసిన తండ్రిని మాంచెస్టరుగార్డీయన్ పత్రిక ఇట్లు ప్రకటించుచున్నది. రవీంద్రుని ఆరోగ్యము బాగుగా బాగులేదు. కష్టపడగ ఏర్పడినది. వైద్యులు చికిత్సను బొందుటకు యూరపునకు బొమ్మనిరి. జూన్ రెండవ తేదీని మార్చి యిల్లు చేరెదరు. ఆక్టోబరులో ఇంగ్లండు చేరెదరు. ఆయన యువస్వామివై దుర్బలపహాయమునాద ఆధారపడియుండును. మనోహుని సంచారముగూడ రద్దయినది.

సర్ జాన్ సైమన్ గారు

రాష్ట్రీయ రాచకీయవేత్తలను
బహిష్కరణమునుండి మరలించగలరు

(బీము సర్వీసు)

గ్వీన్సు గారి మూడవ లేఖ

లండన్, ఏప్రిల్ 27:—భారతదేశమున రాష్ట్రీయ రాచకీయవేత్తలు బహిష్కరణమును మాన్పించి సహకారము సల్పునట్లుల జేయుటకు సైమన్ గారికి నుంచి యనకాశమున్నది. ఆఖిలభారత రాచకీయవేత్తలు బహిష్కరణమునకు రాష్ట్రీయ నాయకులు సహకారమునకు పెనసలాడుచున్నారు. ఆఖిలభారత నాయకులు విచేతనపరిపాలనమును సహించలేరు. ఈ అసహ్యము 1920 లో యున్నట్లే గాఢముగ వ్యాపించినదాయని యడుగవలెను. అధికారులు లేదన్నను, 1920 లో యున్నట్లులే ఇప్పుడుగూడ ఆఖిల భారతనాయకులకు విచేతనపరిపాలనమును నిజపరీక్షలతో సంబంధము లేకుండుటచే వాగ్వాదములతో భాషాపాండిత్యమును జూపుచు ఖండించుచున్నారు. ఒక్కొక్కరు కుట్రలను బన్నుచున్నారు. అందుచేతనే ప్రపంచక జ్ఞానమున్నవారందరికిని ఆఖిలభారత రాచకీయములను ప్రాణము విసిగిపోయినది. అసహ్యము గల్గెను. సాంఘిక ఆర్థిక సంస్కరణములచే భారతదేశము నధిరంబిగలమని తలచుచున్నాడు. ఈవిషయము లిప్పుడు ప్రజాయితైత్వకాళిలో యుండుటచే తాను శ్రద్ధతీసికొనుచున్నాడు. రాష్ట్రీయ రాచకీయములందు బాల్సానుచున్నాడు.

కాంగ్రెసు ఆశయముపట్ల సానుభూతిపోలేదు. ఆఖిల భారతనాయకులకు విధానములేదు. వారి యుత్సాహము పూనికపోయినది. అందుచే రాష్ట్రీయ రాచకీయవేత్తలను సహకారముగ తిప్పటకు సంయమనగారికి నుంచి యనకాశమున్నదని యు ఆతని నాయకత్వము నంగీకరించెదరనియు భారతస్వపరిపాలనము నిర్మించు మాచనలను వారి ఎదుట బెట్టుచో వారు ఆతనిని అనుసరించెదరని గ్వీన్సు గారు వ్రాయుచున్నాడు.

NOTICE.

We beg to invite to the Public and our numerous customers, that we appointed Messrs. Rallapalli Venkateswara Rao, Ellore, for West Godavari District Agent, P. R. Krishna Iyer Avl., Guruvayur for Malabar District Agent, N. Mayor Lagoo Avl., Pudukkotta State Agent for organising our Perfumery, Fancy and General Goods. Public patronage solicited.

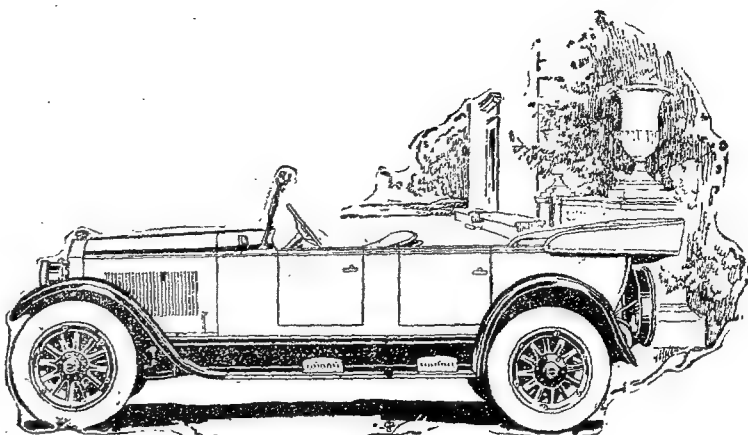
PROPRIETOR,
4781 ANGLO-INDIAN TRADING CO.,
BANGALORE MALLESWARAM

దిక్షరంగవైద్యశాల

తెలుపాలెం.

క్రొత్తక్రొత్త చికిత్సలచే చిక్కు మొండి వ్యాధులను స్థాంపుమీద గ్యూరంటి ఇచ్చి కుదుర్చుదుము. మిస్టర్ ధివని ములు వ్రాయుడు. "సెక్స్" ఈ మందు మొండి మర్మస్తాన వ్యాధులకు గ్యూరంటి. మొండి గనీరియా సవామేమో, స్త్రీల మొండి మర్మస్తానవ్యాధులు నపుంసకత్వం వీటికి గ్యూరంటి 2-0-0. మందులు పనిచేయనిచో ఖరీదు వాపను. 4498

మీరు 1928 నూతన బ్యూక్ కారును చూడనివక్షమున శ్రేష్టమైనకారును నిజముగాచూడలేదని ఆరము

మీరు ప్రయాణముచేయు ప్రతిమైలునకును, ప్రతితడవను అమందానందకందశితహృదయంతరంగులగుదురు. శ్రేష్టమైన నిర్మాణ కాళలమే అట్టి ఉన్నతదశను పొందింపగలుగును. మోటారుకారువిలువ బాగాకనుగొనినవారలు, క్రొత్తబ్యూక్ ను ఎక్కువగా ప్రశంసించుచున్నారు. అందుకూర్చినభాగములన్నియు శ్రేష్టమైనవస్తువుపరికరములనుండి తయారై, ఎటువంటి పరీక్షలకైనను నిలువదారుధ్యముగలుగునట్లుగా తయారొనర్పబడినవి. గొప్పది, అందమైనది, శక్తివంతమైనది. విశాలమైన మాప్రదర్శన శాలల కొకమారు విచ్చేసి పరీక్షింపుము.

Sole Distributors:—

R. PATEL & Co, MADRAS.

ఖర్గపూరు బి.ఎన్. రైల్వే పనివాండు

పనులనుండి తొలగింపబడుట ఆపివేయబడెను

ఖర్గపూరు బి.ఎన్. రైల్వే పనివాండు సంఘాధ్యక్షులగు ముకుందలాలు సర్కారుగారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—

“పనివాండు తొలగింపుట యంతటితో నాపితేయబడినది.” అని బి.ఎన్. రైల్వే యధికారులు ప్రకటించుటకొంతవరకు సమాధానకరముగా నేయున్నది. యీ ప్రకటన అత్యుచితముగా ఆములు జరుపబడుచో, పనివాండుంతటితో తప్పి జెందవలసియున్నది. కాని, ముందురాజోపు అవాంతరముల నెదుర్కొనుటకు వారు జాగ్రత్తతో పంసియుండు యాంధ్రవలెను.

కొలదిమాసములక్రిందట అనేక మంది పనివాండును తొలగించుటలో రైల్వే యధికారులు చాల అస్వస్థులు మొనర్చినది మేము చెప్పే సాహసించుచున్నాము. ఇందువలన వేలకొదిలినది కుటుంబములు ఆ నష్టముల తేక మలమలచుచున్నది. రెండవవిషయ మేమనగా, కంపెనీకి పెట్టుబడియందు విశేష నష్టము గలుగుచున్నది. ఎందుకును కొరగాని సామగ్రి ప్రయివేటు కంపెనీలనుండి విక్రయింపబడుచు, పట్టిక ద్రవ్యము విశేషముగా వ్యర్థపరచబడుచున్నది. ఇంతేగాక, ప్రభుత్వమున్న పనివాండు ఆహారాత్రములు యెక్కువగంటలకాలము పనిచేయవలసి వచ్చుటచే వీరియారోగ్యము చెడిపోవుచున్నది.

పనులనుండి తొలగింపబడినందున ఖర్గపూరులో జీవచ్ఛవమువలె బాధనొందుచున్న ఎంతకొలది పనివాండును అధికారులు మరల పనులలో జేరదీచ్చి వారి యిడుములను బాపగలుగుట కెట్టి యాటంకమును గావించరు. స్త్రీ పనివాండు ముందు ముఖ్యముగా విధిపనివాండును, వీధులలో భిక్షుమెత్తుకొనుట జూడగండె బద్దలగుచున్నది. వీరిని వెంటనే రక్షింపవలసిన భారము కంపెనీపైననే నిలిచి యున్నది. పనివాండును రైల్వే యధికారులకును అన్యోన్యస్నేహభావముండవలసిన విషయమగుచున్నది. మెకానికలు యంత్రానికలు గారు పనివాండుకిచ్చిన సలహా బాగుగ నేయున్నది. కాని పనివాండు తమవైయుద్యోగముల లంచగొండితనము భయపెట్టుట అంతఃకలముల బుట్టించుట మాన్పగు కార్యముల కెంతమాత్రమును లోబడవారుకారు. ఇట్టి యక్రమములు జరుగుతుండ జూడవలసిన బాధ్యత రైల్వే యధికారులపై నిలిచియున్నదని నేరుగ చెప్పవలసినదేను, పనివాండుకును అధికారులకును

అన్యోన్యస్నేహభావము స్థిరముగా నేర్పడవలె నని అధికారులు పనివాండును విశ్వసించి పనివాండుసంఘము యొక్క విస్తృతముల నాకించి వారికష్టములను తొలగింపవలెను. అధికారులు పనివాండునొక్కొక్కరుగా వేరువేరుగా విలిపించి విచారణ చేయుటకంటె నమిష్టిగా తమ సంఘమువ్వారా విచారణ గా విందుల కంగీకరించినచోగాని తా విచ్చుచున్న వాగ్దానము పూర్తిగా విశ్వసించవలెను.

బెజవాడ

పాఠశాలలందు టేపు నేత

బెజవాడ, ఏప్రిల్ 26:—మనమృదీయ జాలికాపాఠశాల యందుపాఠ్యాయురాలుగానున్న శ్రీ మతి అమితన్వీ సాబీగమ్ సాహెబాగారు నూతనముగా తమపాఠశాలయందు టేపు నేతను జాలికలకు నేర్పుటకు సులభముపడదని కవిపెట్టిరి. ఈ నేతను జాలికలు అతిత్వరగా నభ్యసించుచున్నారు.

ఈపద్ధతి బాగుగానున్నందున పురపాలక సంఘమువారు హిందూజాలికాపాఠశాలలోగూడ ప్రవేశపెట్టిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

టాయిలెట్ వైభవము.

పూర్తిగా పరిశుద్ధమైనది, ఎక్కువమోగడం చేర్చబడినది. శ్రేష్టమైనదానిని ప్రకరించి మనస్థిరానికి బోరెటా సబ్బు మంచిది.

Made by GOODWIN'S, Manchester.

Agents: P. HOLT & Co., Ltd

P. O. BOX 237

MADRAS

తగిన సమాచారము దెలుపలేదు

స్టాండ్ ట్యూ ఆయిలు కంపెనీవారిపై
బోర్డువారి అనంతృప్తి

టూరిస్ట్ బోర్డు విచారణ

రంగూను, ఏప్రిల్ 27—ఇండియన్ టూరిజ్ బోర్డువారు "నేడు స్టాండ్ ట్యూ ఆయిలు కంపెనీ జవరలు మేనేజర్ డబ్ల్యు ఎఫ్. గ్రాగారిని విచారించిరి. దేశీయ కిరసనాముల సరఫరా కిరసనాముల పోటీనిగూర్చి ప్రభుత్వమువారికి వాసిన తీర్పులకు ప్రత్యుత్తరముగ తమ కంపెనీవారు వ్రాసిన లేఖ చాఖలు చేసిరి.

తన కంపెనీ మేలైన కిరసనాములను విక్రయించుననియు కరాచీలో యొక్కవ చెలామణియు మదరాసులో అంగ్లీకన్ తక్కువ చెలామణి గలవనియు చెప్పిరి. తేట పాటీ మొదట బొంబాయిలో ప్రారంభమయ్యెను. తరువాత యితరచోట్లకు వ్యాపించెను. దేశీయల వ్యాపారము తాము తీసికొన యెన్నడు ప్రయత్నించలేదు. అది వారి యుద్దేశముగాదు. మా ఇక్రయపురణ న్యాయాధ్యక్షుల నిర్ణయంబుడను. రాయలు డివిడెంట్లనువారు మాకంపెనీతో రాయ బారములు నడపుచున్నారు. రషియా నూనె కంపెనీలవారికి 50/0 ఖర్చులు మాత్రమిచ్చి ఆవ్యాపారము గైకొని అందుండివచ్చు లాభమును రాయలు కంపెనీకి 1/3 వంతు ఆంగ్లో-పెర్షియన్ కంపెనీకి 1/3 వంతు యిచ్చి 1/3 వంతు మేము గైకొనవలెనని సూచించుచున్నారు. సోవియటు కిరసనాములే యూరపు టర్కీ దేశములందంతట విక్రయించబడుచున్నదనియు గ్రతీగారు చెప్పిరి.

కావలసినవిషయములు దెలుపకుండుట

బోర్డువారికి ప్రత్యేకముగ సాక్షి తనకేమియు తెలియనని అబొబుచెప్పెను. అధ్యక్షుడు సాక్షికి యేమిషయము తెలియకుండుట విచారకరముని చెలిపిరి. వ్రాతములకముగ నిచ్చిన సాక్ష్యములో దెలిసిన విషయములకన్న యొక్కవయేమి తెలియదని ఎక్కువవివరములను తెలుప జాలననియు సాక్షి మరల అనెను. అంత స్టాండ్ ట్యూ ఆయిలు కంపెనీవారు బోర్డు విచారణకు రిగిన సహాయము చేయకున్నారనియు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి యీకంపెనీవారి తేమియు నహాయము చేయకున్నారనియు, కావలసిన సమాచారము కంపెనీవారు దొకపురటులు బలవంతకెట్లు అధికారములేమి కాని ఉన్నచో ఉపయోగించియుండు ముయ్య, కోరినచో రహస్యముగ నుంచెదమని బాధయిచ్చినను కంపెనీవారు చెబువకుండుట విచారకరముగ నున్నదనియు, సాక్షి ని నిందింపబరిలేదుగాని, తమ అభిప్రాయమును సాక్షి కంపెనీ వారికి యెరింగింప గోరవనియు అధ్యక్షుడు చెలిపెను.

పెట్రోలు విషయమున కంపెనీవారు ఇండియాలో భూములు కొనదలచుచున్నారనియు, మదరాసులో స్థలము ప్పడే కొనిరనియు, నాల్గుచోట్ల 2 మిలియనుల ప్రమాణము గల రెండేసి తటాకము లంచబడుననియు, సాపేయిలకు రెండేండ్లు పట్టుననియు, తమ కంపెనీవారు ధరలు ప్రస్తుతమున్న చాటికన్న యేమియు తగ్గించరనియు, తాము ప్రభుత్వమున కిప్పవరనియు సాక్షి చెలిపెను.

మధ్యాహ్నము బోర్డువారు రహస్యముగా కొందరు సాక్షులను విచారించిరి. ఉత్పత్తి ఖర్చులను గూర్చి తెలుసుకొనిరి. నాటికి విచారణ ముగిసెను.

పన్ను హెచ్చింపరాదనుట

స్టాండ్ ట్యూ ఆయిలుకంపెనీ వారు టూరిజ్ బోర్డునకు చాఖలుచేసిన వ్రాతములకముగ సాక్ష్యములో కిరసనాములపై పన్ను ఎంతమాత్రము హెచ్చింపరాదని కోరిరి. స్టాండ్ ట్యూ ఆయిలు వారి రషియా ఆయిలు చవుకగడండుటచే ధరలు తగ్గినవనట ఆసత్వము. దెచ్చి మెల వర్తమానకు బర్మాఆయిలు కంపెనీ వారు కలిసి, ఏదంటులకు రహస్యముగ బోసనులిచ్చి ఉద్దేశపూర్వకముగ ధరలు తగ్గించుచున్నారు. స్టాండ్ ట్యూ ఆయిలు ను మార్కెటునుండి తిరిగివేయుటకు ఏషియాటిక్ పెట్రోలియము కంపెనీవారుగూడ కలిసి ధరలను తగ్గించుచున్నారు. దేశములోని ఉత్పత్తిని పడగొట్టుటకు తాము యెన్నడు ప్రయత్నించలేదు. ప్రస్తుతకి వ్యవస్థితులు తొలగించుటకు వలయుచో యుద్ధమునకు పూర్వమున్నధర లంచుటకు స్టాండ్ ట్యూ ఆయిలు కంపెనీవారు సిద్ధముగనున్నారు. (ఆ. (పె.))

శ్రీశివాజీ జయంతి

బకోదా ఏప్రిల్ 27—బకోదా సంసానాధీశులు శ్రీశివాజీ మహారాజయొక్క జయంతి యుత్సవమును గత సంవత్సరమునలేనే జరుపుటకు నిశ్చయించివారు. నగరములోని ప్రధాన వీధులగుండ యూరేగింపు జరుగును. బకోదా మహారాజాగారివ్యాండు మేళముతో ఉరేగింపు జరుగును. (శ్రీ. (పె.))

After Malarial Fever

మలేరియా జ్వరపీడితు

దైన విదవగాని

మరి ఏయితర కఠినవ్యాధులవల్ల బలహీనము పొందిన వరములకు చేయూతనిచ్చి మరల బలమును ఆరోగ్యమును చేకూర్చుటకు ఆంగర్స్ ఆమల్స్ ను డివ్యావధము, అనేకవంది డాక్టర్స్ చే సూచయ్యబడిన నటునంటి ఆమూల్యమైన ఔషధము గుణమిచ్చునని గట్టినమ్మకముతో ఎట్టి అనుమానము లేకనే దీనిని నేవింపుచున్నాను. జ్వరపీడితులైన వారలచే కాక, శ్వాసకోశవ్యాధులు, వలబర్క మొదలగు వ్యాధులవల్ల కీరీరము కృశించి పోయినవారు కూడ దీనిని నే.ంది లాభమును పొంది యున్నారు. ఇండియా యందుండు ఆంగర్స్ ఆమల్స్-ఖ్యాతి గాంచియున్నది. ముఖ్యుడైన దేశములందు ముఖ్య ఆంగర్స్ డి. యందును దొలుమును.

జంతు సంబంధమైన చమురు లింకు చేర్చబడవు. తయారగు వస్తువు చేతులతో నంటబడదు. గాఢమైన పర్యవర్తముల వారిచేతను నేవింపదగినది.

ANGIER'S EMULSION

Of all Chemists and Bazaars.

బార్దోలీ సత్యాగ్రహము

జవులు జరుగుట దుస్సాధ్యమయ్యెను

బార్దోలీ, ఏప్రిల్ 27—బార్దోలీ సత్యాగ్రహ ప్రచారకోర్కొని యిట్లు తిరిపివార్త వచ్చెను. బార్దోలీ యలకాలో జవులు జరుపుటకు ప్రభుత్వముగా నియోగించబడిన ఇద్దరు బవు ఆఫీసర్లును జవు ఆమల్లాల నిబంధియను లాభియమయ్యెదదగు నాయకత్వమున గ్రామములకు బయలుదేరినట్లిరి.

కేసు నిరసయను గ్రామమునకు యీయూర్యోగు లందరును బయలుదేరినట్లిరి. గ్రామములోనికి రాగానే చెరువునకు కొన్ని గేదెలు నీడ త్రాచుచుండెను. అచట నొక బాచినిబిచ్చుండియుండెను. ఈగేదె తెలిపిన అమీనాలు ఆపిలను అడిగి, తనకుఁ ద్రీపేగు ఆపిల చెప్పెను. అమీనాలు వెంటనే ఆగేదెను వట్టుకొనిరి. కాని, వానిని తోలుకొనిపోవుటకయి వట్టివాండ్లకొరకై గ్రామముననున్న అడిగి. గ్రామమునకువెళ్లెను. వట్టివాడు దొరకలేదు. ఆతరువాత గ్రామముననున్న తోలుకొని రావలసినదిగా కోరిరి. కాని కరణము అందులకియ్యకొనలేదు పాండ్వాడకు ఆజవు వారలు ఉద్యోగలకు ఆహ్వానించి తమ ఆశ్రమము ఫలాహరణు పుచ్చుకొని వెళ్లించినదిగా కోరిరి. కాని, వారు రాలేదు గ్రామముననున్న గాయకులతో తే గుతునిట్లైతాగి వెళ్లిరి. ఈజవు ఆమల్లాలను మరికొందరు ఇంకొక బాచీ గా ఏర్పడి గ్రామమున కింకొకవైపున జవు ఆమల్లాల చేపిరి. కాని ఇవలనునోంపులైరి. చిట్టచివరకు బార్దోలీ తాలూకా కచ్చేరికి చేరి

ఇంకొక ప్రజలలో నుండి విజయత్యాగ్రహమే ప్రబలి నకి—గేదెల తాలూకా ఖాసంతులు సాయంకాలము గేదెను సాలుపితుకుటకు వచ్చెదరని జవు అమీనాలు తెలిపిరికాని గేదెలఖాసులు తెలుసుకు గేదెలకొరకై వానిఁద్రుకు రానేలేదు. వల కొయి వలేలుగారు (సత్యాగ్రహోద్యమ నాయకులు) రాత్రి యీ గ్రామమునకు వచ్చెనీ సభ జరిపిరి. జవు చేయబడిన గేదెల ఖాసుండును అభిమానించిరి. ఈ సత్యాగ్రహోద్యమమునకు యీ మాత్రపు త్యాగముజేయక నిలులేదని చెప్పిరి.

ప్రజలు గుడిమీదై అమ్మిగిగవాయ పూర్వ దైన్యముతో యీ యుద్ధమునువందు చేయుకలిపి పనిచేయవలెను (శ్రీ. (పె.))

హిందూమహమ్మదీయుల కొట్లాట

నాగపూజ, ఏప్రిల్ 27—చాచూరు విభాగలో హిందువులు మహమ్మదీయులు పోట్లాడుకొనిరి. కొట్లాటను కారించినయిట్లై వచ్చిన పోలీసు వారిలోకూడ 6 గురు పోలీసు కన్స్టేబులును గాయములం తగిలెను. (ఆ. (పె.))

హిందూ సంఘటనము

డాక్టరు మూంజీగారి ఉపన్యాసము

25 వ తేది సాయంకాలము కలకత్తాలో ఆంగ్ల భాషా శ్రీయత డి. బాబీగారి అధ్యక్షతనకొంద జరిగిన సభలో డా॥ మూంజీగారి ఉపన్యాసించిరి. హిందువులను మహమ్మదీయులను నిరమగు నైకమత్వము కలగలెననిన హిందూ సంఘటనమువలననే కలగవలెను. ఈశ్రీయత దేవాలయములను, కాపాడవలసి హిందువులు భృతాభ్యుమ శేస్తరుమటకును దానిని కొనసాగించుటకునుకూడ ఆనర్హతే యగుదురు. కావున మొదట హిందువు లిట్టికే క్షిని బడయవలెను. హిందువులు తమకు రక్షసంబంధములను సోదగులనుభావము మహమ్మదీయుల కందరికిని బాగుగా కలిగిననేగాని యైకమత్వము ను నిరమగా కలగదు అని మూంజీగారు నడిపిరి.

ప్రతివాదులకు నోటీసు

చోలింగపురం డి॥ ము॥ కోర్టు

అనల్ నెం. 651/1926 ఐ. ఎ. 88/1928

వాది:—పి. వెంకటనారాయణరాజు.

ప్రతివాదులు:—1 కుంటిపుల్లయ్య 2 నుబ్బ మందడి 3 మునసామి 4 మేళం రామన్న 5 చెంగ మ్మ (కార్యేటినగరం)

సదరు నెంబరుతో డిక్రిబాక్సికి ఏలంకావలసినసాక్షుల విషయంలో డిక్రిలో 31 మొదలు 33 ఆయిటం సాక్షులు నిడిది పోయినదని వాది అమెండుమెంటుకుకోరి చాఖతో చేసియుండు ముఖపు 1-5-28 తేది వాయిదావేసియున్నది. యిందుకుఆక్షేపణయందువారు సదరు వాయిదాకోజన సదకకోర్టుకు హాజరయి తెలిపించుకోనంతట పదన ముఖపు ఆక్షేపణ అవుననేసంగతి తెలిపింపబడెను.

చోలింగపురం } మాంబాక్కుం- సుబ్రమణ్యయ్యగారు
25-4-28 } వాది వక్త్రులు

గజ్జికి తైలము

వల దబ్బీ 1-కి రు 0-4-0; వి. పి. నహా 0-2-0,

ఈ తైలమును నాలుగు పూటలు రావిన చీడ, గజ్జి తిలము, శల మొదలగుపక్షి నకేయము, రత్నక కనికేయము, అన్యకాంజనం దీప, బొంజయి- ముదాన్య

ఆరువేలనియోగి విద్యార్థినిధి, బెజవాడ

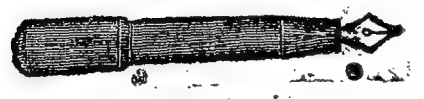
ఈనిధి 25 సంవత్సరముల క్రిందట బీద ఆరువేల నియోగి విద్యార్థులకు సహాయముచేయు నుద్దేశముతో శ్రీశైవులగు శా క్యభ్రాహ్మరావు పంతులుగారిచే స్థాపించబడినది. వారు వ్యయముగ మాడువలె రూపాయలను భర్తముగనిచ్చి ఇతరుల వలన ఆరువేల రూపాయలను సమూహంచేసి మొత్తం తొమ్మిది వేల రూపాయలను ఆర్కైవ్ వాట్ కంపెనీలో నిక్షేపించి ఆ వచ్చినవడ్డీని బీదవిద్యార్థులకు ప్రతిసంవత్సరము పంచిపెట్టుచు వచ్చిరి. ఇటుల సహాయమును పొందినవా రెప్పుడు చాల గొప్ప యుద్వేగములు చేయుచున్నార. నిధిపతివేయి పూర్తియైన పిమ్మట గవర్న మెంటునుండి పదివేలకు సంపాదించి మొత్తము ఇరువదివేలతో బీదవిద్యార్థులకు కావ్యవత్సరముగ సహాయముచేయు కట్టుబాటుచేయదలంచిరి. కాని దురదృష్టవశమున ఆర్కైవ్ వాట్ దివాలాదీయులయొక్క పంపకములో పడకొందువందలు మాత్రము ఈ నిధికి చేరియోండెను. ఈ సామ్యునిష్ఠులు శో ఆఫ్ ఫరటివ్ బ్యాంకింగ్ నిక్షేపముగా సంవత్సరము 1-కి రు 86-0-0 లు మాత్రమే నిక్షేపిస్తున్నది. ఈ వ్యవస్థ మొత్తము నకు అనేక దరఖాస్తులు విచ్చుచున్నవి. అందులో ఒకట్టులైన వారికి వ్యవస్థాపకసహాయముచేయబడుచున్నది. ఇంతమాత్రముతో క్రమతప్ప (డిస్ట్రీగు త్మ) ప్రికొంక మరల చందాలను సమూహ చేసి ఇంతకంటె ఎక్కువగ సహాయముచేయ సంగల్పించినారు. 8 లేదని శ్రీ పాటిబండ్ల వెంకట రమణయ్య పంతులుగారి గృహమున జరిగినసభలో అవటికి విచ్చేసిన బ్రష్టీలు ఈ క్రింద చందాలను వాగ్దాసము చేసిరి.

పాటిబండ్ల వెంకటరమణయ్యపంతులుగారు	రు	100
చోడవరపు దేవరెడ్డి పంతులుగారు		100
యల్లం రాజాకాన్దులగారు		100
మంచాళ ముప్పారావు పంతులుగారు		50
బల్లపల్లి లక్ష్మీ నరసింహం పంతులుగారు		50
కావలి శేంకరాపురంపంతులుగారు		50
మద్దాలి నరసింహారావుపంతులుగారు		25
క్రొనూరి వీరయ్యపంతులుగారు		25
విన్నకోట లక్ష్మీ నరసింహంపంతులుగారు		25
చాటూరి లోకేశ్వరరావుపంతులుగారు		25
కడవలి నరదరాజ గోపాలరావుపంతులుగారు		15
చిట్టిమాని		15
కుమ్మలపల్లి కల్యాణికుండరం పంతులుగారు		10
		590

వీరు ఈ పైమొత్తమును ఇచ్చెదమని వాగ్దా మునుకేయుటయే గాక ఇతరలనుండి కూడ సమూహ చేసెదమని చెప్పి ఉత్సాహమున నెల్లడించిరి. వీరి ప్రయత్నములవలన ఇకపాఠకు నుండి ఎక్కువ సహాయము దొరకవచ్చునని నమ్ముటకు ఆన రాళము కలుగుచున్నది. ఇతర ప్రదేశములవారు వీరి యుద్వేగమునకు తోడ్పడి ఈ ప్రయత్నము జయప్రదమునగుటకు చేయ దురని వీరి యాశయము.

(స్వకీయవిలేఖరి)

అసంపత్తుడు ! త్వరపడుడు !
జర్నల్ కాంబినేషన్ బాక్సుయొక్క ఉపయోగమైన వస్తువులు 110
 రు 3-8-0 (పోస్టేజి ఉచితం)

వస్తువులవివరములు:— రోల్స్ రాయిస్ సిగ్నెచర్ లైట్ పాం పెన్ కలము 1, రోల్స్ రాయిస్ ఫీల్డర్స్ షేవర్ 1, డైమండు రంగులు 2, రోల్స్ రాయిస్ ఫీల్డర్స్ కలసి 6, నేపి సిక్ బాయల్స్ కలది 1, అందమైన బాస్ బాయ్స్ 6, అందమైన ఆర్డం 1, మంచినీళ్ళు 1, నడకతెర 1, చాకు 1, పెన్ నెట్ 12, పెన్ సెట్ గొట్టంకీ ప్లైతో 1, వివిధరకముల కల ములు 6, పాళీలు 12, ఫంస్ 1, జర్నల్ సిసాబుడ్డి సికిల్ మూకలది 1, శ్రీరాధిల్లు 12, ఆత్మ సిసా 1, నేవనల్ ట్రాన్స్ ఫర్ బొమ్మలు 12, నేపి సిక్స్ లు ఎస్టాడ్ 25, కాంబినేషన్ కీరీంగ్ చైన్ 1, పెరల్ నెట్లు 6.

జర్నల్ పేవింగ్ నెట్:— క్రేస్టల్ మై న్ కేజరు 1, పేవింగ్ బ్రష్, పేవింగ్ కత్, ఫోలింగ్ ఆర్డం 1, పేవింగ్ సోప్ 1, అందమైన పోపులెట్ 1. మొత్తం రు 3-8-0 పోస్టేజి ఉచితం. జర్. కె. రాజన్ లిండ్ కో., డిస్ట్రీబ్యుటర్స్.

శ్రీ. మాల్వజారు రోడ్డు, మార్కెట్ - మదరాసు.

పేర్స్ శోబు మొక్క గుణములు అందరికి చాలా బాగా తెలుసును. పేర్స్ శోబు అన్ని శోబు లలో రాజా. యుద్దేశము లలో నేనా అంతమందికి, యెట్టిముఖములకైనా చాలా బాగాయింటింది.

Pearl SOAP

Matchless for the Complexion

A. & F. Pearl Limited, London, England. Established 1789. Soapmakers to T.M. The King-Emperor & The Queen 1789.

HD ITG 16-14 TL

శ్రీశారదా నికేతనము-గుంటూరు

ఏలూరు తాలూకా పెదపాడు కాపురములు శ్రీశార పాటి రామచంద్రయ్యగారు స్వర్ణధూలయిన తమతల్లిగారి ఆత్మ శాంతికై ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వమునకు శ్రీ శారదానికేతనమున కు రూ 116-0-0 దాన విచ్చియున్నారు. వారి కెంతయు కృతజ్ఞులము. దేశములో ప్రజాబల హక్కులవ్యవస్థలలో మామూలుపద్ధతులు మార్చి యిట్టి సత్సత్తదానముల చేయు చున్నారు.

ఇట్లు :
 వున్నవ లక్ష్మీనారాయణ,
 కార్యదర్శి.

శ్రీశారదా నికేతనము-గుంటూరు

శ్రీ శారదా నికేతనము ఈనెల 29 వ తేదీనుండి ఎండ కాలపు శైవులకై రెండునెలలు మూయుచును. గరుడలముల లో మొదట తేదీ 10 నుండి బాలికలు 5 సంవత్సరములు జరిగి ఈనెల 22 నుండి 28 వరకు జరిగిన సాహితీపరీక్షకు సాగుచు వారు. ఉత్తీర్ణులయినవానికి సాహితీవిద్యను లీయ బడను. వీరిలో కొందరు నూతనముగ ప్రారంభించబడిన విదు షీ పరీక్షలకు జరుపుదురు. ఇది సంగీతము చిత్రకళలు కలిపిన విద్యాను పరీక్షను బోలియుండును.

విద్యాలయము తిరిగి జూలై 1 వ తేదీ నుండి పని ప్రారంభించును. నూతనముగ చేర్చుకొని బాలికలు మేనెల ఆరు లోగా దరఖాస్తులు పంపవలయును. ప్రయమరివరకు నిద్య జరిగియుండున బాలికలు చేర్చుకొనవచ్చును.

మాలపల్లి

మాలపల్లిపై నిషేధము తొలగించబడినది. ఒకటవ సం ప్తములో స్వల్పమార్పులు ఒకటి రెండువాట్ల కొరబడినవి. రెండవసంపుటములో మార్పు లేదు. మూడవ సంపు టములో కొన్ని మార్పులు చేయబడును. వీని మూలమున పుస్తకముయొక్క మూలస్వరూపములో మార్పులేవియు లేవు. ముఖ్యమున బుర్రకథ ఉంచుట కంగీకరించబడినదా?

ఇట్లు :
 వున్నవ లక్ష్మీనారాయణ,
 కార్యదర్శి.

యాత్ర స్థలములకు పోవు దారిలో నున్న ట్టియు ఉత్సవముల కాటవట్టయిన మధుర పట్టణమునకు

(1928 సం॥ ఏప్రిల్ 22 మొదలు మే 6 వరకు జరుగు)

చైత్రోత్సవము సందర్భమున వేంచేయుడు.

స్తవనార్థం ఆంగ్లేయులకు హిందువులకు భావనకాలలు విర్యవంబడియున్నవి.

స్వేదన శైలినిగలవ స్తవనలపద్ధతున్న నోటీసులను వీక్షింపుడు. 4748

సాత్ ఇండియన్ రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్.
 (ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు కాబడినది.)

అసక యోగ్యతాపత్రములను బంగారుపత్రములను పొందిన ఆయుర్వేదభూషణనోరీరామశాస్త్రి ఎ.కె.వి.సి.వారి

క్షీరవరని 3814

శిల్పముల ప్రస్థమును వృద్ధిచేయు దివ్యామృతము. పద్మ మతని తియ్యనిరసాయనము. దీనిని శిల్పము సేవించుటచే శిల్పం కు తృప్తిగా పాలు లభించుటయేగాక శిల్పము ఆరోగ్యము సహా వృద్ధియగును. దీనిఫలము అత్యుత్కృతము. మొత్తం రు 1-8-0.

క్షీరవరని లాబరేటరీ అందు ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

రషియా పారిశ్రామిక పరిస్థితులు ప్రభుత్వసహాయము

[జరుగుమిల్లి సాంబశివరావుగారు, బి. ఏ.]

(2)

రషియాలో పనివాండ్రు జీవిత ప్రమాణమును తెలియ గోరువా రెందరో గలరు. రషియా పనివాండ్రు పరిస్థితులు అను కూలముగ నున్నవి అయిదు సంవత్సరముల క్రితము పనివాండ్రు పరిస్థితులలో బడి చనిపోవుచుండిరి. యూరేషియా క్రిందటివరకు చాలీ చాలకుండ తిని ఒక్క కక్క మాడుచుండిరి. ఇప్పుడప్పుడో, ప్రతి నెల, వారి పరిస్థితులు అభివృద్ధి గాంచుచున్నవని, బ్లొక్స్ నెలకు (పార్లమెంటు సభ్యుడు) రెండు పుస్తకములు యూరప్ లో పనివాండ్రుకంటే, రషియా పనివాండ్రుకు, మంచిపిరియం దున్నారట. జీవిత ప్రమాణము, యూరప్ లోనున్న పనివాండ్రు జీవిత ప్రమాణముకంటే, అతిశయించుచున్నది ఒక్క అస్ట్రేలియా, యూరప్ లోనే స్ట్రీటు బ్రెడుకంటే ప్రపంచమందున్న ఇతరదేశము లన్నిటికంటే బాగున్నది. ఇటీవలే రైతులు వరి క్రమంలో ప్రవేశించిరి. వారు చతురతతో పనిచేయువరకు వేతనములు స్వల్పము.

వేతన పరిశ్రమ

లో పనిచేయువాని వేతనములు లంకామైక పనివాండ్రు వేతనములకంటే నూటికి 5 నుండి 10 చొప్పున తక్కువ.

రషియా పనివాండ్రు సౌకర్యములు

కోజా 1 కి 8 గంటలు తప్పక పనిచేసెదరు. ఒక్క ప్రమాదకరమగుపనులందు, అనగా గమలు, కోలిమిపని, మున్నగువాటిలో కోజా 1 కి అరుగంటలేపనిచేసెదరు ప్రతిసంవత్సరము ప్రతిపనివానికి, 15 రోజులు సెలవు, నిండుజీతముమీదనే, సెలవిచ్చెదరు. అపాయకరమగు పనులందున్నవానికి, వానిని వారములు, సెలవు. మరికొంచెము ప్రమాదము తక్కువవనిలో నున్నవారికి, మూడువారములు సెలవు. పనిలేనిసమయమున, జబ్బుగా నున్నపుడు, ప్రపంచముతో బాటు వీరికిగూడ ఆర్థిక సహాయ మున్నది. జీవనోపాధి లేనిసమయమున సహాయ మింత విస్తారముగనుండదు. జబ్బుగానున్నవారికి ఇ గ్గంటలో ఇచ్చెదరు దానికంటే చాలా ఎక్కువమొత్తమునే ఇచ్చెదరు.

ప్రసవము

పనిచేయు స్త్రీలకు ప్రసవమునకు ముందు, రెండునెలలు సెలవును నిండు జీతమున, ప్రసవమైన రెండు నెలలవరకు సెలవును నిండుజీతము నిచ్చెదరు. ఈ కాలమైనవిదవ, ఆమె పనిలో ప్రవేశించునో, ఆమె బిడ్డను, పిల్లలను, చక్కగ పెంచిపోషించి తరిపిండుగల వారులు, పెంచెదరు. ఆమె పనిచేయు ఫ్యాక్టరీ సమీపముననే వారికిల్లలు పోషించెదరు. పిల్లల తిండిభిక్ష మురితభిక్షము పిల్లల తల్లిలుగాని తండ్రులుగాని భరించ నక్కరలేదు. పిల్లల మచితముగనే పోషించెదరు.

ఇండ్ల అద్దె

పనివాండ్రు కాపురముందు ఇండ్ల అద్దెను వారి జీతములనుబట్టి నిర్ణయించెదరు. కుటుంబమునుబట్టి అనగా సంఖ్యను బట్టిగూడ నిర్ణయించెదరు.

పనివాండ్రు పిల్లలకు పనియొందున, పనిలోనండి తీసికేసెనరమోచునట్లు భయచుక్కరలేదు. తీసేయ బిలుతేదు. ఫ్యాక్టరీ సోవియటులు పనివాండ్రు కష్టములను సారసి వారి కెట్టికొపము లేకుండ చేసెదరు. ఈ ఫ్యాక్టరీ పనివాండ్రు సోవియటు లేదు, పనివాండ్రేమి, చక్కగ, తమ కార్యములను నిర్వహించుచున్నారు. కడుగుచుకొనో పనిచేయుచున్నారు.

క్లబ్బులు

దివ్యులకు ఫ్యాక్టరీ, ట్రేడ్ యూనియన్ క్లబ్బులున్నవి. విక్రాంతి గొనుభవములు (రెస్టారెంటులు) పెక్కు లవు. రషియా పనివాండ్రు సాంఘికవిజ్ఞాన జీతమునకు ఇవి వహావకార మొనర్చుచున్నవి.

సహకార పరపతియుద్యమము

అన్నిటికంటే వాక్కుమొండి, ప్రాణాపరమైనది, సహకారోద్యమమున్నది. తెక్కలేని దుకాణములు, ఫలహారపుటంగులున్నవి. వీటిధరలు కారచవుక. ప్రయివేటు దుకాణములకంటే సహకారోద్యమ వ్యయచే సాగించబడిన దుకాణముల ధరలు చవుక.

రెండు సంవత్సరముల క్రిందటికంటేగూడ, ఇప్పుడు పనివాండ్రు పరిస్థితులు అభివృద్ధి కరముగ యభివృద్ధి గాంచి యి. కో డ్రి సంవత్సరములలోనే రషియా పనివాండ్రు అతిక పరిస్థితులు ప్రపంచములో ఎదిగిన తీరిపోవని చెప్పవచ్చు. ఇప్పుడుగూడ కోజా 1 కి 7 గంటలే పనిచేయు నిర్ణయమును ప్రవేశ పెట్టుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

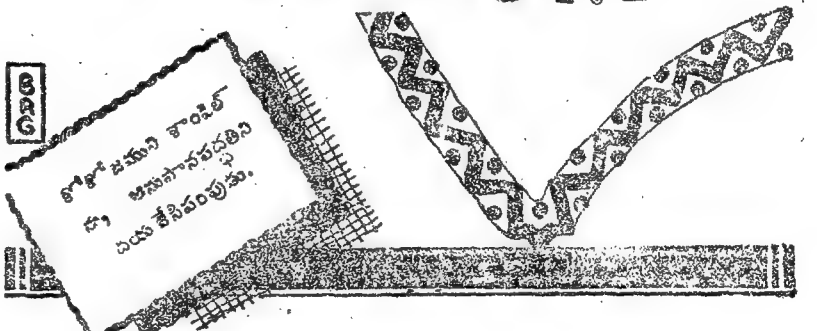

9641

మీ పలనరుకుల బాబితాలో తప్పక యుండవలసిన కోకోజముయొక్క సాంపిల్ డబ్బీని, దానిగూర్చిన పుస్తకము అను కోరినవారలకు పంపెదము.

మీ అడ్డెను పేరు లిఖింపబడిన కాగితము మీద యీకాపనును అంటించి, పోస్టజి ఖర్చులకుగాను 0-4-0 స్టాంపులను పోస్ట్. జె. ఫాస్టరు అందు కో, లిమిటెడ్. పోస్టుబాక్సు 202, బాంబాయికిపంపుడు. కోకోజముయొక్క సాంపిల్ డబ్బీని పంపెదము. దీనిని పెంటనే వాడుడు. మీ కష్టములు కడలేరును.

Coco on request
వంటకమునకు శ్రేష్ఠ మైనది.

ఈపని ఇట్లు గావలెనన్న దానిని అప్పుడే ఆమెకు బహుశయం చేయు ఒక్క రషియాదేశమే. కావలసిన గొప్పమాద్యులను తీసుకుగ ప్రవేశపెట్టును. బాతీయమివత్సయము గల దేశము రషియా ఒక్కటియే యగుటచే ఇట్లు చేయగలుగును. కావలసినదానికంటే ఎక్కువగా ఉత్పత్తి యున్న నో ధనము తగ్గించి ఎక్కువగా నున్న వాకును (రజుం కొనుగట్టుల జేయగలను, లేదా పనిచేయు గంటలకు తగ్గించి ఉత్పత్తిని తగ్గించగలను.

పనివాండ్రు క్లబ్బులు

అపూర్వములు ఊర్జి ఎవరును లేవనచున్నార. అత్యధిక చాలవరకు ట్రేడ్ యూనియన్లు అధికారమును నున్నవి. ప్రతి సామ్రాజ్యిక కేంద్రమున ప్రతి ట్రేడ్ యూనియన్లు ఒక పనివాండ్రుక్లబ్బు గలదు. సభ్యులు ఎక్కువగా నున్న ఒకటికంటే ఎక్కువ క్లబ్బులు ఉండును.

క్లబ్బు భవనములు

ప్రభుత్వమువారి క్లబ్బుభవనముల నిచ్చిరి. దానిని సాగించుటకు ట్రేడ్ యూనియన్లు నియమించెయు మొత్తమును పోషించెదరు. పనివాండ్రు తమ వేలములలో నూటికి రెండుచొప్పున ఇచ్చెదరు.

ప్రభుత్వమువారి ధనియలు పాలిపోయిరి. కొంతకు త్వరితవైపునలో తేరిరి. ఖాళీగా నున్నవారి ఇండ్లను, దుకాణములను, వ్యాపారపుకొట్టెను, సోవియటు ప్రభుత్వమువారు విస్తారముగ స్వాధీనము చేసికొనిరి. మరికొన్నిటిని అవసరమునుబట్టి స్వాధీనము చేసికొనిరి. ఈ ఇండ్లను చాలవరకు ట్రేడ్ యూనియన్లు తీసికొనిరి. కొన్నిటిని ప్రభుత్వ కార్యాలయములగాను విక్రాంతిభవనములగాను, క్లబ్బులగాను ఉపయోగించుకొనుచున్నారు.

తెలివగ్రాడు సరిహద్దులో 'దీ విలండ్సు' అను ప్రదేశమున్నది. అందు విప్లవమునకు పూర్వము రాకొమరులు, తెట్టుబడిదారులు, పరిశ్రమలకు నాయకులు వసించుచుండిరి. ఈ గలహము రెంతయు మనోహరమగు నున్నది. 22 ఇండ్లను తెలివగ్రాడు పనివాండ్రు రెస్టారెంటులుగ నుపయోగించుకొనుచున్నారు. అందొక్క ప్రదేశములోనే ప్రతిసంవత్సరము 80000 పనివాండ్రు ఒకపక్షము జీతముతో సెలవును అనుభవించెదరు.

ఈ ఇండ్లముందు, రెస్టారెంటులందును, 80, 90 ఫ్యాక్టరీ కాలరీలు హాయిగ చదువుకొనుచు మాట్లాడుచుండురు. చక్కని దునులను ధరించెదరు. వారి నడవడికగూడ మద్దుల మూట గట్టుచుండును. చర్చగా నుండును.

చిత్రవస్తు ప్రదర్శనభవనము

రెస్టారెంటులందు వారందరికిని ఒక చిత్రవస్తు ప్రదర్శనభవనము, ఈ ఇండ్లనే ఏర్పాటుజేసిరి. శరీరములో నున్న అంగవిభాగములను జూపుగది యున్నది. అందు నుని రోగములు ముతతర రోగములను గూర్చి అందరకును తెలియునట్లు జూపుచున్నారు.

హానోరములకు చదువుకొనుటకు సంగీతమునకు గదులు సేర్పాటుజేసిరి.

సారికామిక స్థానములందు ఇంతింక ట్రేడ్ యూనియన్ గొప్పనిగలవు. ప్రవృత్తిదమగ నున్నవి.

సమృద్ధి క్లబ్బులు

ఇవికాక సమృద్ధిక్లబ్బులున్నవి. అనగా వేసవికాలమున భవనముల క్లబ్బులు. ఇందు విశాల మగు పచ్చిక భీము కొడికొట్టెదవారుగ నున్నది బాటకొరాలందు ఇవ్వును వచ్చి నట్లులు హాయిగ ఆడుకొనుచున్నారు. మంచి దునులను ధరించి కపరట్లు జేయుచున్నారు. (జిమ్నాస్టిక్స్) శరీరపరిశ్రమను చేయుచును కొందరున్నారు. దానిచుట్టును పరుగెత్తుటకు ముఖ్య

స్థలమున్నది. ఆపైన మట్టియొద్దరంగము, ఈతకు జలాశయము, తుపాకలను పేల్చునట్లు యన్నులి.

సినిమాల-నాటకములు

సంధ్యారాగ మగుపరికి 700 నుండి 800 మంది బహిరంగస్థలములచే జరుగు సినిమాల కేగెదను. వేలముందికి పైగా నాటకముల జూడబోవుచున్నార. ఈ నాటకములు బహిరంగస్థలముల జరుగునని.

ప్రత్యేకముగ నాటక భవనముల జరుగు నాటకములకు 1500 నుండి పోయెదరు. ఇందులో నటకులు, చిత్రకారులు అందరును క్లబ్బులోని సభ్యులే. ఈ క్లబ్బులో బ్యాంకు వాద్యగాండ్రును సంగీతపాటకులను తయారుచేయుచుండుదురు.

అందరును చదువుకొనుటకు మెటప్ మున్నది. రెండు రైపుల తెరచియున్నది.

విదేశ సరకులపై ఆధారపడరు

అమెరికా, కనడా, ఆస్ట్రేలియా దేశములు విదేశ సరకులపై ఆధారపడకుండు, తమ పరిశ్రమలనే యభివృద్ధి చేసికొని, పరిపక్వ నాటిని సప్లయచేసికొనుచున్నారో, అప్రకారము సోవియటు రషియా గూడ, స్వకేక్రిమిడనే, ఆధారబడి, విదేశములనుండి సరకులను, తమదేశములో దిగరాదని సంకల్పించుకొని, తమపరిశ్రమలను బాహ్యశక్యముగ అభివృద్ధి చేసికొనుచున్నార. పరాధీనతగూడదను సిరసంకల్పము ప్రజలమానసమున చొరబడనంతకాలము ఆ ప్రజలు, దేశము పరలకు వాద్యముచేయుచునే యుండవలెను. తుదకు భావదాస్యము గూడ అబ్బును.

రషియా ప్రకృతిసంపద

అసారము. ముడిపప్పులు కలుగని సమృద్ధి. బోహము లా మూలగుచున్నవి. ఈ సంపదను పూర్తిగ తమలాభమునకు వినియోగించుకొని స్వకేక్రిమిడ ఆత్మగౌరవముతో ఆధారపడవలెనని తలంచి కృషి నల్పుచున్నారు. పట్టణములందున్న ప్రజలకు జీవనోపాధిని గలగజేయుచున్నారు.

రషియా రాజకీయజీవనము

అంతయు పారిశ్రామిక జనసామాన్యముమీదనే ఆధారపడియున్నది. అందుచేత వారిని గాపాడినగాని మోసముగల్గునని వారట్లుచేయుచున్నారు. లేనిచో ప్రజలకు సంస్కృతియుండదు. కాంతి ఏర్పడదు. అందోళనములు బయలుదేరుచుండును పాలకులకు సంకట మేర్పడునని గ్రహించినవారగుచే, పట్టణముందున్న జనసామాన్యమునకు పరిశ్రమలందు పనిని గల్గించుచున్నారని కాని, వ్యవసాయముకంటె పరిశ్రమలు అంతర్వర్తిగలిగిన సభివృద్ధిగాంచుటలేదు. పరిస్థితులు బాగులేనపుడు పరిశ్రమలుండనే యుండవు. 1920 లో యుద్ధమునకు ముందున్న ఉత్పత్తిలో 116 సంతు తయారుజేయ గల్గిరి. తర్వాతనులో ట్రాన్సువాన్ పౌర్యము లాగిపోవుటచే ఆపట ప్రతిపదిగావు జేసిరి. ఆపరపదార్థములను మాత్రము తయారుజేసికొనుచున్నారు. మరల, శీతపరిశ్రమను ప్రారంభించి సాగించుటకు ఎంతమాత్రము వీలులేకున్నది. 1923 నుండి మరల పరిశ్రమలు తలపెట్టినవి. యుద్ధమునకు పూర్వముకంటె ఇప్పుడు ఉత్పత్తి ఎక్కువగ నున్నది.

అన్ని పరిశ్రమలూ ఒకేవిధముగ సభివృద్ధి గాంచుటలేదు.

నేటిపరిశ్రమ

మొదట యభివృద్ధిగాంచినవి. సప్లయకంటె గిరాకీ ఎక్కువ. అద్దానింజేసి, లాభము విస్తరించెను. పరిశ్రమకు ప్రోత్సాహము యభివృద్ధి యయినది.

బొగ్గు, ఇనుము పరిశ్రమలగూడ యుద్ధమునకు పూర్వమున దానికంటె, ఎక్కువగ పూటుకొన్నవి.

చమురుపరిశ్రమగూర్చి కొద్దిమాసములకుండి ప్రపంచముగ ప్రపరము జరుగుచుండుట నున మెలిగినదే. తుదకీ తగవునగూడ పరిష్కరించుటకు రాజీపడరని మొన్న రూటరు తంలివారలు చెబుచున్నవి. పడలేదని మొన్నటి వార్తలు నూచించుచున్నవి. అట్టి చమురుపరిశ్రమ ఆత్మోన్నత్యస్థియందున్నది. దీని ప్రాముఖ్యతను గ్రహించి ఆదినుండి పెట్టుబడిని తేటి బాగతగ పనివాండ్రచే పనిజేయుచుచున్నారు. చమురుపరిశ్రమకు పూర్వపు టొన్నత్యమునకు దెచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు 50,000,000 పౌనులను ఖర్చుచెట్టిరి. ఇప్పుడు చమురు నిచ్చుచున్న నూతులన్నియు రషియా విప్లవమాదిగ ప్రవృద్ధిచినవే. గ్రోజానిలో, చమురు విప్లవమునకు పూర్వముకంటె రెండురెట్లు ఎక్కువగా తయారుగుచున్నది. చమురు పరిశ్రమ అంతయు చక్కగ సమంజసముగు పద్ధతులతో ఏర్పాటు జేయబడినది. గ్రూత్ గా ట్రాన్సిల్వేనియా తుర్కీయను కార్యాలయములకు నెలకొల్పిరి. గ్రూత్ గొట్టములను వేయటకు అంతయు సిగ్గుగ నున్నది.

లోహపరిశ్రమలు అంతగా యభివృద్ధి గాంచుటలేను. కాని నిరుదు, ఈసంవత్సరము చాలావరకుగిరి యభివృద్ధిగాంచినవి. ప్రజలే, దీనిని బూతుకొనుటచే యభివృద్ధి బొందినదను యభిప్రాయము బహుముదానది. మొత్తముమీద ప్రభుత్వము వారికీ లోహపరిశ్రమలందు అధికారమున్నది. ప్రయోజనము వ్యక్తులు నూటికి 14.౫ చొప్పున వ్యాపారము చేయుచున్నారు.

టి. బి. మెహతా ఆండ్ సన్సు

సీమకమలములు, పచ్చలు, కెంపులు మొదలైన

రత్న వ్యాపారస్తులు

453, టంగళాలపీఠి,

4028

ఫోను. 3555.

పార్కుటాను, మదరాసు.

BY SPECIAL APPOINTMENT TO THE
42nd INDIAN NATIONAL CONGRESS.

నరనము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది

నది రిపేరుచేయుటయందు సమర్థులవారు. రైతుబిల్లుకు కావలసిన నెలండ్లు, సాఫ్టీంగు నలు వరసముగా యావ్వడును. మెక్సికుకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్థికయోగ్యతయందుచేసియున్నవి.

ఈ క్షరములు వ్రాసిన ఇరులు వ్రాయుచును.

1429

ప్రభుత్వస్వాధీనములో నూటికి 71.1 సహకారముగ నూటికి 88 చొప్పున జరుగుచున్నది.

ప్రభుత్వమువారు బ్యాంకింగువిధానమును ప్రవేశపెట్టుటచే అసగా ప్రభుత్వమువారు సహాయముచేయుటచే వర్తకము చక్కగ ఏర్పడినది. ఒకప్రక్క సహకారముద్యమము చాలవరకు తోడ్పడినది. ప్రభుత్వబ్యాంకులు 450 కాఖలున్నవి. సోవియటు యూనియను అంతటను ఏర్పడినవి. 25000000 పౌనులు పెట్టుబడియున్నది. 182,000,000 పౌనులు దిపోజిటు మొత్తమున్నది. 85000000 పౌనుల కరెన్సీచెలామనే యగుచున్నది. సహకారోద్యమమును ప్రజలు (వస్తువులను కొనువారు) ఏర్పరుచుటచే, దేశములో వర్తకము నూటికి 50 వంతు, వీరిచేతిలోనే యున్నది.

పరిశ్రమయభివృద్ధిగకు కారణము ఉన్న విదేశ ఆర్థిక సంపదనంతరం తెట్టి యంత్రములను, ముడిపప్పులను కొనుటయ. సప్లయకంటె గిరాకీ ఎక్కువగా యున్నది.

శీతపరిశ్రమ యభివృద్ధిగానే యున్నను, నూలుపరకులు లేయాకు చాలకుండెను. వీనికి తక్కువమిగులుతులే కారణము. గరలుగూడ హెచ్చుగనుండుట ఇంకొకకారణము. దీనివలన రైతులకు సంకటముగ నుండుచే ప్రభుత్వమునకు భయముగ నుండెను. వ్యవసాయసరకుల ధరలను పారిశ్రామికధరలకును చాలవ్యత్యాసమున్నది. రషియాలో నేయబడిన సరుకులు ప్రపంచములో సరకులకంటె ధర లధికము. మార్కెటు చిన్నదగుటచేతను, సరియయిన ఏర్పాటు లేకపోవుటచేతను, ఈస్థి ఏర్పడినదనుచున్నారు. అద్దానింజేసి రైతు లీసంపత్సరము శ్రీముగ తమపంటలకు విక్రయించుకొన లేున్నారు రైతునక, కలుంబునకు గావలసిన సరకులు సరసముగ ధరలకు లభించుచో వ్యవసాయము బాగుండుటకు సదియములేదు.

యుగముచేతను, సివిలు యుద్ధములన అసగా దేశములో ప్రజలు ఒకతో నొకకు పోరాడుచేతను, కలవుచేతను వ్యవసాయము, పరిశ్రమలు పాడైనవి, విదేశీయుల సహాయ మొత్తము లేకనే మరల పూర్తిగ తలయెత్తిరి. తల ఎత్తుటయే గాక, నూతనపద్ధతులమీద చక్కగ ఏర్పడినవి. పనివాండ్రకు మరల పని గల్గినది. సామర్థ్యముతో ఆవాంతరము రాకండ పనిచేయుచున్నారు. ఫ్యాక్టరీలు మిల్లులు క్రొత్తగ కట్టుబడినవి. ఎవరైన ధనసహాయము చేసిన చురిత ఎక్కువగా యభివృద్ధి యగును. ఉన్న డబ్బునంతను పెట్టుబడి క్రిందనే యుపయోగించిన దిగుమతులను డెప్పించుకొనుటకు వీలులేదు. ఎగుమతి దిగుమతులకు పరపతి ఏర్పడినది. తేలికగా తుడిచెను. తినుబండవల సహకారోద్యమమునకు ఎక్కిన పరపతిగలెను ఇలానిసింగుకాఖలో 3, 4 సంవత్సరములు పరకు పరపతి బూతును. ఇప్పుడు విస్తారముగ పుట్టుచున్నది.

ఆర్కెస్సు ముట్టడి

ఆర్కెస్సు ముట్టడియగుటకు ముందుయంత్రములను కొనుటకు రషియాకు 10,000 000 పౌనులు అప్పునిచ్చిరి. 3½ సంవత్సరములలో తీర్చవలెననిది. రషియాలో వ్యవసాయము వర్తకము పెంపొందవలెనన్న సావకాశముగ తీర్చవలసివచ్చింది పెట్టుబడిని తెట్టవలెను.

ఈమూలధన మెట్లుచున్నది? విదేశీయులు పెట్టుబడి పెట్టుచున్నారు. వారికి సహాయములను జూపుచున్నారు. 'వీనా' బంగారునులను ఒక టిటిపువరము పనిచేయుచున్నది. నిరుదు 125,000 పౌనులకంటె ఎక్కిన బంగారును తయారుజేసెను. అమెరికా జర్మను పరకులుగూడ పనిచేయుచున్నవి. ఇంతటితో పూర్తిగాలేదు. పోయిన కొద్దిమాసములలో ఫ్రెంచి పరిశ్రమదారుల కీమతులైన మొత్తమునిచ్చుట కంగీకరించిరి. ఫ్రెంచిప్రభుత్వ టిటిపు ప్రభుత్వములనులను పరిష్కరించుటకు ఇటీవల సోవియటు ప్రభుత్వములవారు రాయబారమును జరుపుటకు అసగా ఉత్త్రప్రత్యుత్తరమును జరుపుటకు సరిపద్ధులగ నున్నారమని తెలిపిరి. న్యాయుడుగ వర్తకులమీద పరిహారమును గోరుచున్నారు. రషియానుండి విస్తారముగ బంగారు అమెరికాకు వముగుట్టుములను వేయటకుబోయినది.

కొంతంగారు ఇంగ్లండు కేగినది. దీనిబాడ రషియా సాధనసంపద తెలియును. స్వకేక్రిమిడనే ఆధారపడు దేశములు యభివృద్ధి గాంతిరును. ప్రజలక్షేమమును గోరు ప్రభుత్వము గలదేశములు అన్నిటియందును మందంజేయగలవు.

రషియాలో 7 గంటలు పనిచేయుటచే బనివాండ్ర వేతనములను కిగ్గించుటలేదు. మూడు పిల్లలను పెట్టుటచే 11000 మందికి పని గల్గినది. రాత్రి పనిచేయువలన ఎక్కువ వేతనములనిచ్చెదరు. గంటపనికిచ్చు వేతనములో 1/7 ఎక్కువగా రాత్రి ఎక్కిగంటలు పనిచేసిన అన్ని 1/7 వంతులు ఆదనపు వేతనముల నిచ్చెదరు. శీతపరిశ్రమలో పెక్కుమంది స్త్రీలుండుటచే రాత్రిగూడ అవవాండ్రను పనిచేయనిచ్చెదరు. నాలుగునెల గల్పిణీరాగానే ఆస్త్రీలు పనిలోనికి రాత్రి రానీయరు. ప్రపంచించిన 7 నెలలవరకు రానీయరు 18 ఏండ్లలోపుగ నున్నవారిని రాత్రిపరిలోనికి రానీయరు. పూర్వముగూడ ఇటులనే జరుగుచుండెను. విదేశపత్రికలు మాత్రము రషియానుగూర్చి ప్రతిభూలముగ వ్రాయుచున్నవని పాట్లు నియరింగు గారు చెబుచున్నారు. రోజు 1 కి ఏడుగంటలే పనిచేయించెదమని సోవియటు ప్రభుత్వమువారు చెబు ఇదంతయు ప్రచారము సల్పుటకు ఎత్తిన ఎత్తుగాని నిజముగాదని విదేశపత్రికలు చెబుచున్నవి. పత్రికల మాటలబద్ధములు. సోవియటు ప్రభుత్వము మాటలే నిజమైనవి. సవంబు మాసములో 14 ఫ్యాక్టరీలలో 7 గంటలు పనిచేయుటకు వాడుకములను ప్రవేశపెట్టిరి.

అప్రకారము జేయుచున్నారనియు నియంంగారు నుడిపిరి.

బాబురాజేంద్ర ప్రసాదుగారు రచించిన

ఖాదీ-ఆర్థికాధారము

అను గ్రంథములోని సారము

(1)

పుత్ర ఆర్థిక సమస్యలను వివరించినట్లుగా, ఖాదీ సమస్యను వివరించుట వలెనే వివరించబడుచున్నది. రాజకీయమును, ఆర్థికమును, మానసికమునైన చిరస్థితియును, యాదావియును కారణము. ఈ వ్యాసములో ఆర్థికాధారము వివరించినట్లుగానే సేవ చేసిన ఆలోచించెదను.

దీనిని మూడు భాగములైన వివరించెదను. మొదట భారతదేశ ఆర్థికస్థితిని క్లుప్తముగా వివరించెదను. తర్వాత ఖర్చు అనగా, చేతివదులు, చేయగలగల, ఎట్లు ఈ భారతదేశ దారిద్ర్యమును తొలగించగలదో చూపించెదను. మూడవ భాగములో యాదావిద్రవ్యమును పూర్తిగా తొలగించుటకు ఖాదీ సెట్టు అభివృద్ధి చేయవలెనో వివరించెదను.

ప్రథమభాగము-భారతదేశ ఆర్థికస్థితి-ప్రస్తుతము

భారతదేశము ముఖ్యముగా వ్యవసాయముమీద ఆధారపడియున్నది. అందులో పట్టణములు గాక గ్రామములే హెచ్చు. మొత్తము పట్టణములు 2816. గ్రామములు 6,95,665 కలవు. ప్రజలు గూడ వాగరథులు గాక జానపదులే. పట్టణములు 3 కోట్ల 24 లక్షలు అనగా నూటికి 10.2 వంతునను, గ్రామములు 28 కోట్ల 64 లక్షలు అనగా నూటికి 89.8 వంతునను గలరు గ్రామములు పట్టణములలో హెచ్చుగా ఉన్నవన్నవి చెప్పవలసివచ్చెను. 1891 లో పట్టణవాసులు నూటికి 9.5 వంతున నండి 1921 లో నూటికి 10.2 మాత్రమే పెరిగిరి. అనగా 31 సంవత్సరములలో, నూటికి 0.7 మాత్రమే పెరిగిరి. దేశము తమ జనాభాలో కనపడు అభివృద్ధిని గూడ ఇది తీర్చవచ్చు.

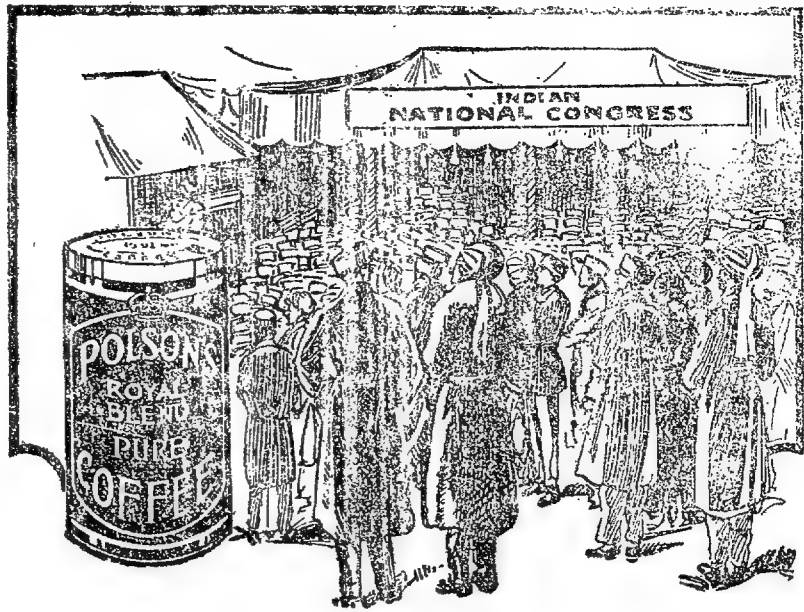
ప్రజలు ఆవలంబించు వస్తువులను చూచినచో, కొన్ని విశేషములు బయలుపడును. దూదిమరలలో 3 లక్షలు, నారమరలలో 2 కోట్ల లక్షలు, భూమికి కర్మాగారములలో నవలక్షలు, అన్ని పరిశ్రమలలో 14 లక్షలు, చేపగమలము 20 లక్షలు, వ్యవసాయములో 22 కోట్ల 40 లక్షలు ను జీవించుచున్నారు. అనగా పారిశ్రామిక వస్తువులకు 100 రెట్లు వ్యవసాయములో నున్నార. మొత్తము జనసంఖ్యలో వారికింటి మూడువంతులు వ్యవసాయకులు.

వ్యవసాయములో నున్న యాజన భావశక్తియును తన సంతభూమి కావలెను. దురదృష్టవశాత్తు, లాయభు భూమియు తరుగే. సాగుబడిలోనున్న 22 కోట్ల భూమిని గ్రామములను 28.6 కోట్లవిద పంచినయెడల, తల కొకమున్నాటికీ యకరం వచ్చును. వీటిని రాష్ట్రములోని దామాషాయనంతే. దామాషా తక్కువలని కొన్ని నష్టములు కలవు. దామాషా తక్కువ ప్రకారం ప్రతికుటుంబమునకు భూమియున్నదిని అది కొనరాదు. భాగ్యంతులకు ఎక్కువగాను, బీదలకు తక్కువగాను, ఉండును. కాక బీదలకు తలకొక 1/2 యకరం మాత్రమే ఉన్నచో, నే నాశ్వర్యపడెను.

వ్యవసాయదారుల కుటుంబ సంఖ్యను గాక, అందులో పనిపాటలు చేయువారి సంఖ్యపై ఈ భూములు పంచినచో, వంశదేశములో 2.45 యకరాలు కావలసివచ్చును (అన్నాము) లో 2.98 యకరాలు, సంయుక్త భరగజాలలో 2.50 యకరాలును సగటున వచ్చును. ఇతర రాష్ట్రములో నిష్టేయిండ్ల వచ్చును. సాగులోనికిరాక లాయభుగా నిల్వయున్న భూమి గూడ హెచ్చుగా లేదు. ఆద్యారానైనను సగుపాయము గా స్పష్టంచదు. లాయభుభూమినిగూడ పంచినచో, ఇంకొక ఆర యకరం రావచ్చును.

వ్యవసాయమునకు, పరిశ్రమలకుడ అభివృద్ధిలోనున్న ఇతరదేశములలో భూదామాషాతో మనదేశపు సంఖ్యలు పోల్చి, చూడవలెను. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలోని సాగుబడి భూమిని, జనముదరిమిద పంచినచో, తల కొక 14.8 యకరాలును, లాయభు భూమి పంచినయెడల ఇంకొక 5.1 యకరాలు వచ్చును. ఆదేశములో మొత్తము జనములో పారిశ్రామికము హెచ్చు, వ్యవసాయకులు తరుగు. ఆదామాషా మనదేశములోకన్న తరుగు. అస్ట్రేలియాలో సాగుబడి భూమి తలకు, 8 యకరాలు, లాయభుభూమి తలకు, 85.8 యవరాలు అగును. దక్షిణాఫ్రికాలో సాగు, లాయభుకలిసి, తలకు 460.2 చొప్పున నున్నది. విరోపాఖండములోని దేశ యలకు వెలగాక, భారత దేశీయులకు మాత్రమే వలసావశ్యకములు లేవు. అమెరికా, ఆఫ్రికా, అస్ట్రేలియాలోనున్న విస్తీర్ణపు భూములు పాశ్చాత్యులకే హక్కుగాని, భారతీయులకు హక్కు ఇవ్వరాదు. అందుచేత, దేశ మనుగ్రహించిన దానిలో మానవదురాశేతర లాగుకొనబడని భూమితోనే మనము తృప్తిపాడవలెను.

మనస్థితి చూడుదు. దేశము పెద్దది. వృత్తియూ వ్యవసాయము. దానిపైన బ్రతుకుజననూ ఆత్మధికము. అభివృద్ధికి

జాతిస్వరాజ్యమును

కోరుచున్నది.

అది బడయుటకుముందుగా గృహపరిశ్రమల నభివృద్ధిపరచుట ముఖ్యనశ్యకము. పాల్స్సన్ కాఫీ ఇండియా యందుత్పత్తియైన కాఫీనుండి ఇండియనుల పారిశ్రామికచే, ఇండియా యందు తయారగుచున్నది. అందునుగురించి ఇండియా మిగుల గర్వపడవలసిననంగతి. పాల్స్సన్, కాఫీని కొనుటవల్ల, మీరు శ్రేష్టమైనదానిని పొందుటయే కాక, ఇండియాపరిశ్రమలకు తోడ్పడినవారగుదురు. ఇండియా స్వరాజ్యము బడయుటకు తోడ్పడినవారగుదురు. దేశాభిమానమును పొంది.

పాల్స్సన్

42200

కాఫీని కొనుడు

అవకాశములూ హాస్యములు, తలకొక కొద్దిభూమి, రిండి కేనా (త్ర మ చాల ని వ ప తి. ప రి శ్ర మ లా కొద్ది. మండినీ వాపించగలగును. ఈలాటి మందకేమి ప్రపంచము లో కెల్ల దారిద్ర్యమున అగ్రస్థానము వహించుచున్నది. క్రింది అంకెల దీని యాభుచేయును.

దేశముపేర	సాలుసరి	నెలసరి	రోజువారీ
	ఆదా	ఆదా	ఆదా
అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు	1080	90	8
ఆస్ట్రేలియా	810	67 1/2	2-4-0
గ్రేటుబ్రిటన్	750	62 1/2	2 1-4
కనడా	600	50	1-10-8
భారతము	16	3	0-1-7

ఈ యభిమానమునోడు, విదేశములనంటి చాల దినుసులు దినుమతి చేయవలసివచ్చును. దినుసులు లెల్లప్పుడును నష్టదాయకము యను నంశము ప్రస్తుతము విచారించ వలసివచ్చెను. మనదేశపు ఎరుమతిదినుసులు స్వభావము గురైతిగిన చాలును. మనము పంపునది ముడివిస్తువులు. నూము తెచ్చుకొనునది తయారుచేయబడిన సరకు. అనగా ముడిపదార్థమును పంపి, విదేశీయ కూలీలచేత, వారి పరలలో నూన్యచేయించి, ఒగుమతి చేయుచున్నామని దినుసులలో కెల్ల తెప్పించి, తప్పని సరకు వస్త్రములు. అవియే విదేశీవర్తకములో కెల్ల ముఖ్యము. వస్తు భావశక్తియును, ఖరీదులోగూడ మొదటిది అదియే. మన ఎగుమతులలో పంటవస్తువులే హెచ్చు. దినుసులు ఖరీదు ఏదో రూపమున చెల్లించవలెను. మనది వ్యవసాయదేశము గనుక, పంటలు అమ్మి దినుసులు కొనవలెను. బట్టలదినుసుతి ఖరీదు 60,70 కోట్లుండును. 1928-24 సంవత్సరములోని పంటల ఎగుమతి చూడుదు.

బియ్యము	రు.	84,89,78,000
గోదములు	,,	9,11,81,000
కార్లు	,,	1,76,90,000
	మరి	45,70,44,000.

నూము 46 కోట్లు.

ఇవియే ముఖ్యవారపదార్థములు. విత్తులు వగైరావస్తువుల ఎగుమతి రు. 26,72,40,000 కలిపితే, 72 కోట్ల 50 లక్షలు అగును. అనగా బట్టల దినుసులకన్న కొద్దిగా హెచ్చు. అనగా భారతవ్యవసాయముల పండించు ఆహారాది ముఖ్యపదార్థములు 72 కోట్లకు అమ్మి, అదేఖరీదుకు వస్త్రములు దిగుమతి చేయుచున్నార.

బట్టలుపంపు దేశమునకు యాఅవరోపదార్థములు పోవుటలేదు. పోయినను, అంతమొత్తమునకు కాదు. నాకు సంబంధించిన రెండువిషయములను గైకొంటిని. అంతర్జాతీయవర్తకములో దిగుమతులు ఎగుమతులు సరిపుచ్చుకొనుచుండును. ప్రతి తోనుకున, ఇంతవంటి పంపుచున్నామని చెప్పి పిలుకాకపోయినను భారత మొత్తముమీద మన దిగుమతులకు (అందులో వస్త్రములే ముఖ్యము) మన ఎగుమతులవల్ల (అందులో వ్యవసాయముల పంటలే ముఖ్యము) ఖరీదు సరిపుచ్చుచున్నామని చెప్పుట తప్పుకాదు. (సకేమము.)

గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి,

శేవల్లె, విభవ వైకాళి కు 7 గురువారము

అ మ్మ క ము న కు

17 అడుగులు 6 అంగుళములు పొడవు, 5 అడుగుల 3 అంగుళముల వెడల్పున్న 125. Pressure కలిగి పెర్మింగు ఆర్డరులో పున్నటువంటి Certificate Xల శారినేపు స్టీము బాయిలరు చవుక ధరకు చలామణి చేయుటకు సిద్ధముగా పున్నది.

Apply to:-

4695

కూరపాటి జగ్గారావు,

మిల్లుటనర్, రాజమండ్రి.

1928 సం॥ ఏప్రిల్ నెలలో ప్రచురమైన నూతన

10 ఇంచి రెండు ప్రక్కలగల "హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్"

(Price 2-12-0 each)

రికార్డులు

(ధర రూ 2-12-0)

N 2407 { పన్నగళయవా
తస్యీవనపయోదక
హా! హా! వంతటి
N 2408 { జనక పామ్మగ్రుతము

టి. కారవా
చంద్రకాంత
పి. రామానుజులు

N 2409 { జితేవాపత్రి
సామసామగ్గళితా
N 2410 { అనుగళయ చింతె
ఎనగూ ఆణివనగూ అణె

నూతన హోరన్ మాడలులు.

నెం॥ 31 అండు 32.

2575

నూతన మోస్తరు హోరను, టోన్ ఆరమ్

నెం॥ 4 సాండు బాక్సు సహితము.

ది గ్రామోఫోన్ కంపెని లిమిటెడ్,

కలకత్తా.

బొంబాయి.

పైన నుదహరించిన మెషిను; రికార్డులు యీ దిగువ అడ్రసునకు వ్రాసిన బడయగలరు.

హాట్టిన్స్ అండు కో, 185, బ్రాడ్వే మదరాసు.

నిమ్మజాతులకు

జస్తిసుపార్టీ యొనర్చిన అన్యాయము

ద్రావిడ మహాజనసభాధ్యక్షులగు పి. వి. ఎన్. సదాశివపూర్ణుల ప్రకటించుచున్నాడు. భారత్ బేరేప్రజలలో 100-కి 97 గరి పక్షమున నిలువబడియున్నట్లు చాటుకొనుచున్న జస్తిసుపార్టీక గత శనివారపు సంచికయొక్క ప్రధాన వ్యాసములో ద్రావిడమహాజనసభ యను పేరి కక్రింద రాలి బి ఎం. సి. రాజగారికిని పండిత మాలవ్యాగారికిని జరిగియుండిన రహస్య ప్రత్యక్షతరముల గూర్చి కొంత వ్రాయబడియున్నది.

నిమ్మజాతుల వాయకుడగు ఎం. సి. చులకన గావించు యత్నములు రాజాగారి నేవలను జరుగుచున్నవి. పత్రికాసంపాదకులు కన్నీళ్లు గార్చుచున్నాడు ఈ సందర్భమున పాఠకుల కొకసేవయము జ్ఞప్తికి దెచ్చుచున్నాను పులియంతోపు అల్లరులలో నిమ్మజాతులను మద్రాసు కార్పొరేషను పరిపాలనలోనుండి తొలగింప జస్తిసుపార్టీవారు తమ కత్తికంఠను వినియోగించి, ఎం. సి. రాజాగారిని అపాయనీతిలో బెట్టియుండిరి. ఆసమయమున ద్రావిడ మహాసభా వాయకుడగు రాలి సాలి నుండరమూర్తి పిల్లెగారే ఎం. సి. రాజాగారికి నిలువనీడ నిచ్చియుండిరి. దీనివద్ద లాలాజీగారికి ద్రావిడ మహాజనసభా రహస్య సన్మానపత్రము విషయమున "ద్రావిడ" పత్రికా సంపాదకులు ద్రావిడ మహాజనసభ యొక్క ద్రావ్యసభయని వ్యాఖ్యానమిచ్చిరి. మాసభ 98 యేండ్లనుండి కుసావితముగానున్న మొట్టమొదట సభయనియ, కొలదికాలముక్రిందట స్థాపించబడిన ఆద్రావిడ మహాజనసభ వలె గాని కేంద్ర సభ వలె గాని అధికారుల దయాధర్మములపై మాసభ యధారపడి యుండలేదనియు, "ద్రావిడ" పత్రికా సంపాదకులు గ్రహించుట గాక!

మాసంఘము యొక్క శ్రేయమును ఆత్మగౌరవమును గోరడి జస్తిసుపార్టీ వారే యిట్టివల కాసామెలిపిన్ కట్టుకొని శ్రీయుత ఎన్. శివరాజాగారి నవమానపరిచి యున్నాడు. ఇట్టి పిలిలో ఎం. సి. రాజాగారిపై తాము వట్టి బూటకపు ప్రేమజ్ఞాపూట యే? ఎం. సి. రాజాగారును వాసుదేవ పిల్లెగారును మా మూలముననే యింతవరకును వ్యధికి రాగలిగిరి. వీరు మా మాంసములో మాంసము, మాత క్షములో రక్తము మాలో మాకుగల భేదములను తొలగించుకొనుటకు "జస్తిసు" పత్రికయొక్క వ్యాసపలహా మాకవరములేదు. నిమ్మజాతులను "విధజించిపరిపాలించు" జస్తిసుపార్టీ వారి యాట లిప్సకు చరిత్రములయినవి. వారి కవసరము కలుగునపుడెల్ల తమ రాగములను తగిన యాటలాడుటకు నిమ్మజాతులను బిలుచు సుందరు.

రాజకీయరంగములో మేము ద్రావ్యములకు లోబడవలసినంత క్రొత్తవార మెంతమాత్రముగామరి జస్తిసుపార్టీ పూర్తిగా గ్రహించుగాక. దేశముందలి వివిధసాంఘికరాజకీయ పార్టీల చర్యలను మేము జాగ్రత్తతో పరిశీలించుచునేయున్నాము. మాకు నిజముగా మేలొనర్చగలగు పార్టీ లన్నియు మాయొక్క సహాయమును పొందును.

ఎం. సి. రాజాగారికి చెందిన సభకును ద్రావిడ మహాజనసభకును యేదబాపూట గావించుటకు జస్తిసుపార్టీకి తరణు నిడిగాదు. మేము నిజముగా చేతులుగలుపుకొనినది అంగక్రొక్కబడియున్న మాసంఘాధ్యక్షులనుకు బాటుపడెదము. మా బాధక మాహస్తవలయందేయున్నదని మే మెరుగుదుము. ఆ హాస్యాప్రదమగు కాల మేతెంచునపుడు, జస్తిసుపార్టీ యెచ్చటనుండగలదో?

జాతకము

జాతకచక్రము నకలుగాని జననకాల ఘడియలు లేక ఘంటలుగాని ఉత్తరము ద్రావ్యకాలముగాని మాకుపంపినచో జాతకముయొక్క రూపము, స్వభావము, ధనము, భూమి, విద్య, సంపాదము, కర్మత్రము, ఆయుర్దాయము, ఉద్యోగము, జీవనము. ముగలుగాగల 28 విషయములు వ్రాసి రూ 2-4-0 లను వి, వి. గా పంపెదము. వ్యాఖ్యకడ రీడింగుతో ఒక పంలి రఫాం 1-4-0. ఆకర్షణకలకత్తా, 1402 8249 గోపాలపురం. కొత్తపేటపాస్టు, గోవాపరిజిల్లా.

సర్ సి. వి. రామస్వామయ్యగారు నైమను కమిషను

సర్ సి. వి. రామస్వామయ్యగారు అసోసియేటెడు ప్రెస్మెన్సు యొక్రింది ప్రకటన పంపియున్నారు:—వాసంప ర్యమగుర్చి వెలువడిన వ్యాఖ్యానములవలన కొంతదుర్భిప్రాము పుట్టియున్నదని వాకు భయమగుచున్నది. హిందూ పత్రిక నూచించిన ప్రకారము, నిజనితిగతులనుభ్యపరచుట వాయుద్దేశ ముగాదని నిశ్చయముగాజెప్పుచున్నాడు. ప్రభుత్వముక్రింద నేనుద్యోగము స్వీకరింపక పూర్వము రాజకీయరంగములో నేను లిబరలు పక్షమువాడ నని యొక్కరనున తెలిసియున్న విషయమే. నేను ప్రభుత్వోద్యోగిగా నుండినంత కాలము, వాపదవియొక్క విధులకును లాంచనములకునీన బంధనయు యుండుట వాస్తవమే. కాని, యెప్పుడు నేను అధికారేతరుడనై స్వేచ్ఛ యనభివించు చుండగా యెట్టి విషయమునుగాని మధ్యపరుప యత్నించెదనని నేను దలంపబాలను. వాకు లీలయినంతవరకు, వాపూర్వ విశ్రులును తోడినేవము అగుసర్ లేబరుహదూరపత్రా సర్ చిమన్లాలు సిరెల్వాస్ పి. ఎస్. శివస్వామయ్యగారు, సర్. అలీ ఇళూం, మాన్వేను ఇళూం, జి. శ్యామ, శ్రీనివాసశాస్త్రి, చించామణి, బి.సెంటు, మున్నగువారలతో గలిసి పనిచేయుటకే నేను యత్నించుచున్నాను. రాజకీయ రంగముందును ప్రజాసేవయందును గూడ పూర్తియగుకట్టుబాటుతో పనిచేయవలసిన యవసరమెంతేని గలదు. నేను ముందు జెప్పిన విషయమునే మరియొకసారి జెప్పెదను. ప్రస్తుత ప్రధానకర్తవ్య మేమగుగా, బ్రిటిషు యిండియాయొక్కయు, స్వదేశ సంస్థానములయొక్కయు, అన్ని సంఘముల శ్రేయమును గాపాడునట్టియు, అన్నిసంఘముల హోదాటును పొందగలగునట్టియు, నొక విధానమును కాళ్కాలికముగా నయినను, మన హిట్టును తయారుచేయజలసియున్నది. (ఆ. ప్రె.)

చెన్నై ఖజానా ధరలు

1928 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 28-వ తేదీ శనివారము

1. ధాన్యములు

విద్యుత్తులు

మసూరీ	కా 1-1	12 12 0	14 0 0
మసూరీ	కా 1-1	14 4 0	15 0 0
మసూరీ	కా 1-1	15 0 0	17 0 0
మసూరీ	కా 1-1	11 0 0	12 0 0
మసూరీ	కా 1-1	20 0 0	22 0 0

2. ధాన్యములవస్తువులు

మసూరీ	కా 1-1	15 0 0	16 0 0
మసూరీ	కా 1-1	11 12 0	12 12 0
మసూరీ	కా 1-1	14 0 0	15 0 0
మసూరీ	కా 1-1	14 0 0	17 0 0
మసూరీ	కా 1-1	11 0 0	11 0 0

3. నూనెలవస్తువులు

మసూరీ	కా 1-1	155 0 0	155 0 0
మసూరీ	కా 1-1	14 0 0	21 0 0
మసూరీ	కా 1-1	50 0 0	52 0 0
మసూరీ	కా 1-1	42 0 0	44 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

మసూరీ	కా 1-1	88 0 0	90 0 0
మసూరీ	కా 1-1	80 0 0	70 0 0
మసూరీ	కా 1-1	91 0 0	98 0 0
మసూరీ	కా 1-1	91 0 0	98 0 0
మసూరీ	కా 1-1	28 0 0	50 0 0
మసూరీ	కా 1-1	80 6 0	80 10 0
మసూరీ	కా 1-1	28 0 0	60 0 0

5. ఇనుము

మసూరీ	కా 1-1	29 0 0	31 0 0
మసూరీ	కా 1-1	28 0 0	29 0 0
మసూరీ	కా 1-1	28 0 0	29 0 0

6. నూలు

మసూరీ	కా 1-1	7 5 0	
మసూరీ	కా 1-1	4 9 0	
మసూరీ	కా 1-1	6 0 0	
మసూరీ	కా 1-1	6 18 0	
మసూరీ	కా 1-1	10 9 0	
మసూరీ	కా 1-1	5 6 0	
మసూరీ	కా 1-1	9 4 0	
మసూరీ	కా 1-1	4 6 0	

7. కూడి

మసూరీ	కా 1-1	879 0 0	
-------	--------	---------	--

8. లోహములు

మసూరీ	కా 1-1	60 14 0	61 4 0
మసూరీ	కా 1-1	21 0 0	21 2 0
మసూరీ	కా 1-1		18 9 0
మసూరీ	కా 1-1	284 0 0	286 0 0
మసూరీ	కా 1-1	284 0 0	286 0 0

9. రెండులు

మసూరీ	కా 1-1	6 0 0	
మసూరీ	కా 1-1	1 12 0	
మసూరీ	కా 1-1	1 11 0	
మసూరీ	కా 1-1	1 11 0	
మసూరీ	కా 1-1	1 10 0	
మసూరీ	కా 1-1	1 10 0	

తిరుత్తన

(స్వకీయవిశేషం)

ఉరిబోసికొనుట

గతవారము దొంగవాడు సాయంత్ర మైదున్నర గంటలకు యాయూరి రైలుస్టేషను కెదురుగ రైలు వానుకొని సమీప మందుడిన చింతచెట్టునకు నుమా రిరువదియేడేండ్ల యాడుగల మనుష్యుడొకడు చెట్టుకొమ్మకును వాని మెడకును గుడ్డతోగట్టి ఉరిబోసికొని ప్రభాడుమందుటను నీయూరిలో బోర్డుపెనుకొని విద్యార్థులు కొందరుబాచి పోలీసువారి కరిగిపగా, పోలీసువారు వచ్చి ప్రభాడుమందుటవానినిండిపి ప్రభాడుమందుటను గాంచి, ఆనువర్తికి గొనివచ్చి బాట్లరుగారిచే చికిత్సలు చేయించిరి. ప్రస్తుతము వాడు బ్రతికి పెనుకొనిగా నీయూరి సబ్ జైలునుంచి దుష్టాడు. పోలీసువారి తని అత్యుపాధ్యక్షులు త్వరనుగూర్చి విచారించుచున్నారు. నగరి ప్రాంతముల లోగల కేకనిరాజు కుప్పకువారని గ్రామముని దెలియుచున్నది.

విడుదల

ఈ యూరియందు సబ్ మాజి స్ట్రీటుగాయండి మంచి వారని బేరెన్సిక గాంచిన శ్రీయోతులు యస్. ఆర్. గోపాల కృష్ణ మొదలియారు బి. ఏ. గారిని యా చిత్తూరు మండలము నకు బేరెన్సిక పలమనేరునకు తాలూకు తహశీల్దారుగానియ మించినందున శ్రీ మొదలియారుగారి గౌరవార్థము నీయూరి లోని రీడింగ్ రూం సభ్యులు 25-4-28 తేదీ సాయంత్రం 5 గంటలకు రీడింగ్ రూం భవనమునొక సభ గావించిరి. ఆసభ కు తిరుత్తన యూనియన్ బోర్డు అధ్యక్షులును, కార్యకర్తల నగరం తాలూకుబోర్డున కుపాధ్యక్షులునును శ్రీయోతులుదావులూ రుమునిరత్నంబాయుడుగారు ఆగ్రాసమాధి పత్యము విహించిరి. సభ్యులందరకును ఆతిథికిని ఉపహారములు చందన తాంబూల ములు పుష్పగుచ్ఛములు బంచిపెట్టబడినవి. శ్రీ మొదలియారు గారినిగూర్చి సభలో కొందరు ప్రశంసించుచు మాట్లాడిరి. తరుచు పరిసరిత్య పర్యవక్షులుగారిని. రీడింగ్ రూం నుండి వాడిరా త్రి చెప్పయుత్సవముతో శ్రీగోపాలకృష్ణ మొదలియారుగారిని వారి సదనమునకు తప్పించిరి.

నీటివనతి

ఈయూరియందుగల భావులుగుంటలో చాలవట్టుకు నీరులేక ఎండిపోయినవి. యూరివారేగాక అనుదినము వచ్చుచుండు యాత్రికులను బలపరిలేక శ్రమపడుచున్నారు. ఈవిషయమును యాయూరి యూనియన్ బోర్డువారు గమనించి ప్రస్తావనలోయందు నీటికొరతయాల పద్ధతిని త్వరగా నాచరణము నకు తెచ్చుట ధర్మమైయున్నది.

బోర్డుపెనుకొనుట

ఈయూరియందుగల బోర్డుపెనుకొనుట కేవలకెలవుల కుగాను 4-5-28 తేదీ సూచివైపి మరల 20 6-28 తేదీ తెరచెదరు. అప్పుడే స్కూలుపైనలు తరగతులనుగూడ నూతనముగా ప్రారంభించెదరు. ఈపాఠశాలాభివృద్ధి కై ముచిత్తూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు శ్రీయోతులు రావుబహదూరు బి. మునస్వామి నాయుడు బి. ఎ. బి. ఎం. ఎం. ఎం. సి. వాడు చేయుచుండు సహాయమున కి తాలూకావాడు లందిరును కృతజ్ఞతాబద్ధులయి శ్రీవారి సంతయు గీర్తించుచున్నారు.

ప్రకటన

అష్టాదశకుష్టురోగ నివారిణి

(గుణములేదని రుజువుచేయువారలకు రు 500 లు బహుమూనము)

బ్రతుకుపై రోతపుట్టించునదియు, సంఘమునుండి దూరమున కేయునదియు నగు యావిద్యమును కుష్టువ్యాధిని కానియుము కఠినపత్యము వగయిరా నిర్బంధనలు లేక స్వయంమూల్యమున కచిరకాలమున నిశ్శేషము గావించు నీయూరి రాజమే ప్రప్రథమముదని మాప్రాంతములవాడుకవలన ప్రఖ్యాతిపడసి ప్రకటనాపరములేమన్నను పరిచయరొగుల ప్రాధ్యులును కొద్దిరోజులే ప్రకటింపబడును. త్వరపడును. పర్యవ్యాసులకు మందు లివ్వబడును. వివిధములకు క్యాటలాగునకు ప్రాయుడు.

“మందులమును సరిపడు పెద్ద డబ్బా రు 10-0-0 10 రోజులకు సరిపడు చిన్న డబ్బా రు 6-0-0.”

(ప్రాప్రయుటరు) వై. వెంకటరత్నం నాయుడు 1450 శ్రీరామాశ్రమం గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు. (తూర్పు గోదావరి.

THERE IS A DIFFERENCE

లిజరుకలమును

ఉపయోగించి దీనికిని చేరు లేని యితరకలములకును గల వ్యత్యాసమును కనుగొనుడు మీ ఫక్కి-కి తగినది 100 రకములకు పైననే గలవు.

వాటినుండి మీకు కావలసిన దానిని తెప్పించుకొనుడు.

H.P. CO LONDON

1 Agents: P. HOLT & Co., Ltd

P. O. BOX 237

MADRAS.

ఇనాం! 1212 ఇనాం!!

వీరవర్తరాజు-మూలిని

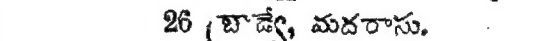
చక్కని గ్రంథము

ఒకకార్డువాసిన వెంటనే ఉచితముగా

పోస్టలేక బడయగలరు

ఆతంక నిగ్రహ ఫార్మసీ,

26 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ప్రకటన

1

శ్రీమత్కృష్ణ రాజాగారు సమస్తాయుర్వేదాధికములనుకాష్ట్రముగా శ్రద్ధతో తయారుచేయించి, అందరికి అభ్యుపసంక్షుచేయ దలచెట్టి ఆర్ధరసాయనసాలను నెలకొల్పి వారు. ఆయుర్వేదాధికము లన్నియు యచ్చట బొరకును. శేటలగు కొరకు ప్రాయుడు. 1204

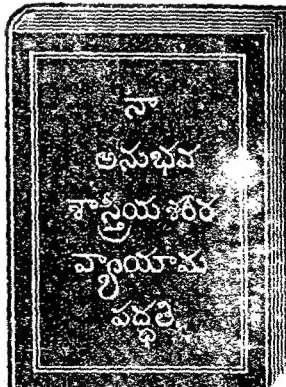
126 ఆర్ధరసాయనశాల ముక్త్యాల కృష్ణా.

ఉచితము. ఉచితము.

అందలకు నుచితముగా బంపబడును 3298

ఈ గ్రంథమునందు

శరీరవ్యాధులు విషయములు పూర్తిగావర్ణించబడినవి. ఇందునాయొక్కయు, నాశిష్టుల యొక్కయు, పెక్కువధులను మూచించుచారూపలములుగూడ కలవు. దీనిని సమగ్రముగ పఠించితేని నావ్యాధులనుపద్ధతి మీకుబాగుగ బోధపడ గల

దు. ప్రతిభారతీయునకును దీని విడివిద మూత్రమున త్యాహమును శరీర వ్యాధులనుపద్ధతి కలిగి తిరు: అర్చకు మూత్రము రు 0-2-0 రెండవారు వం గ్రంథము వెంటనే పంపబడును. దీని మీదిన య ప్పంశయముగ మార్పుగలిగి తిరును. ఈసమయసిద్ధి: జకుడి. ఈవిషయము మీది త్వరనుండుండగలే ను. దీనివిడివి ఆయురారోగ్య బలముల నను: ప్రాఫెసర్ యం. సి. కృష్ణారావు అధికారియనుమార్గదర్శి పోస్టు బనవకొనుడి, తె

సిజర్ సిగరెట్టు

త్రాగువారలకు మంచి బహుమతులు

సిగరెట్టు అమ్ము అంగడివానిని అడిగిన గాని, లేక పోస్టువాక్సు నెం 2054 కు వ్రాసిన గాని, అనివారములుగల బహుమతుల జాపితా పంపబడును.

4042

సిజర్ సిగరెట్టును

త్రాగి, పైడ్సులను జాగ్రత్త పరుచుకొనుడు.

సిజర్ ప్యాకెట్టులో-లోని భాగమం దమర్చబడి, వైన చిత్రింపబడిన మాదిరిగలది.

THE IMPERIAL TOBACCO CO. OF INDIA Ltd

గహస్థాశ్రమ రహస్యములు

వెల. 1-8-0.

నాయకానాయకులు కొనియాడునట్టి గ్రంథము ఇందు లభ్య, ప్రేమ, మోహము, వివాహము, మానవ జీవితమందలి వింతలు, నిషేధము, ముహూర్త మందలివిశేషము, దంపతుల సంఘము, గర్భోత్పాదనకు ముందు శాస్త్రము లంగల విశేష విషయములు, యిచ్చానుష్ఠానముగా సంతానమును పొందు విధములు, పురుషులలో నేర్పడు గొడ్డుతనము, గర్భరాజము లేకుండుటకు మార్గములు మున్నగు గల ఆశూర్యశాస్త్రము లనేకములు విశదముగా వర్ణించబడినవి.

ముగా చర్చించి నులభితైలితో వ్రాయబడియున్న విశుద్ధ స్వల్పప్రతులే యున్నవి గనుక వెంటనే ఒక ప్రతికి వ్రాసి పంపించుకొనుడు. రెండు ప్రతు లొక్కసారిగా కొనుచారికి తపాలా ఖర్చులేదు.

1559

వానన్ పుస్తకశాల, 214, టుంకశాలవీధి, మదరాసు.

4602

నరనమైన ధరలు

దయచేసి నేడే తెప్పించుడు.

జనసంపాదకమున నెలకే మేలైన కంటి అద్దములు ప్యాటెంట్ చేయబడిన కన్నులవలె గాంచగల్గిన ట్టుమర్చి యివ్వగలవారు. బహుళమునుంచి జగత్ ప్రసిద్ధి గాంచుచున్న లాల్ న్యాయుడు యే యో, డబ్బూ. ఇ. స్పెక్టాకల్ ఆండు కో. లో వసించి అభివృద్ధి పొందియుండిరి. ఒకసారి అద్దర యిచ్చిన మీకే తెలియగలదు.

యమ్. ఏ. చారీ ఆండు కో.,

9, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

4311

SOLE IMPORTERS,
VARJIWANDAS HIRJEE & CO.,
34, GOVINDAPPA NAICK ST., MADRAS.

మా V. H. R. మిస్కి
యిం గు వ ను

4168 కొనుట యన

మీ ఆహారపదార్థములకు
కమ్మదనము గలిగించి,
మీరొనర్చు విందులను
జయప్రదముగాకొనసాగించు
టయే అని గుర్తెగుడు.

4168

Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

హనుమాన్ ము

లోక ప్రసిద్ధమైనది. దీనికి
నమానమైనది వేరులేదు.
చర్మవ్యాధులకు నంజీవి వం
టిది. ఎచ్చటను దొరుకును.

యస్. రంగనాథంకెట్టి అండు బృదర్స్, నెం 12, బందరు వీధి, మద్రాసు.

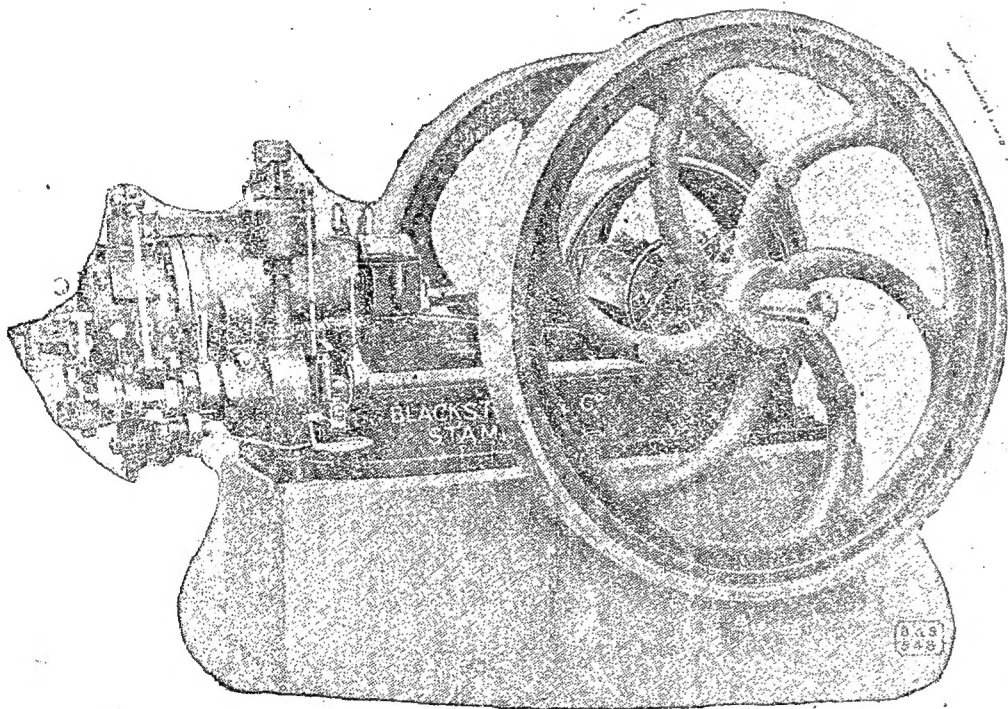
1727

బ్లాక్ స్టోన్

కోల్డ్ స్టోన్ గు క్రాడు ఆయిల్ ఇంజనులు

9 నుండి 600 బి. హెచ్. పి. వరకు గలవు.

ఇదివరలో తేనెంత కొద్ది ఖర్చుతో పనిచేయవీలుగలదు.

ప్రతి బి. హెచ్. పి. 1-కి

గం 1-కి కావలసిన నూనెయును,

లూబ్రికేటింగు ఆయిలు

కగు ఖర్చు

3 దమ్మిడిల కంటెను తక్కువగానే

యుండును.

మార్షల్ సన్ను అండు కంవెనీ,

(ఇండియా) లిమిటెడ్.

ఇంజనీరులు

852

నెం 9, నెకండులైన్ బీచ్, మద్రాసు.

బ్రాంచి ఆఫీసులు:—బెజవాడ, తంజావూరు, కోయంబుత్తూరు.

రాజమహేంద్రవరము

బెజవాడ